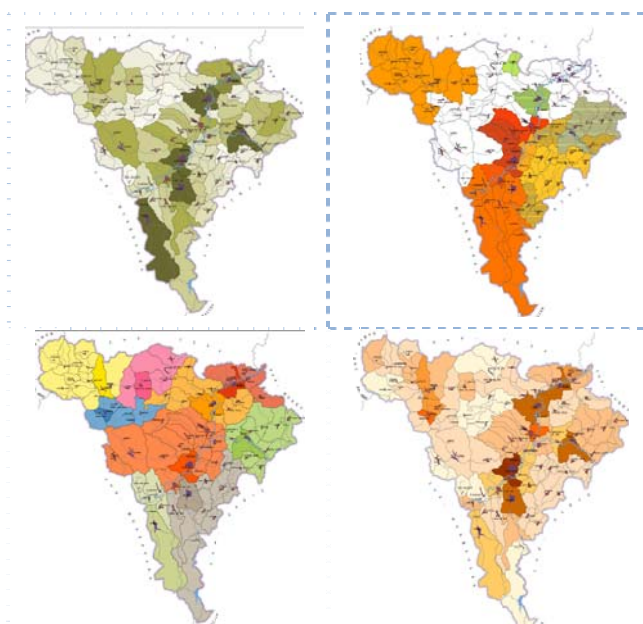

Strategia de Dezvoltare a Județului Alba, pe perioada 2014-2020

Etapa 2 – Strategia de dezvoltare socio-economică a județului Alba

CONTRACT NR. 11570/2013/701C/2013

CONTRACT ASOCIERE NR. 701c/2/2013

S.C. IHS ROMANIA S.R.L.

dr. arh. Nicolae ȚARĂLUNGĂ
director general

dr. Sorina RACOVICIANU
director științific

drd. urb. Andreea Chină
urbanist

ing. Florea Trifoi
expert mediu

S.C. VMB PARTNERS S.A.

ec. Marius BOSTAN
director

ec. Mircea Tulea
economist

ec. Aura Bostan
economist

ec. Radu Megheș
economist

S.C. PLANWERK S.R.L.

arh. Eugen PĂNESCU
director

soc. Simona Zărnescu
sociolog

Strategia de Dezvoltare a Județului Alba pe perioada 2014-2020

Etapa 2 – Strategia de dezvoltare socio-economică a județului Alba

Aprilie 2014

Cuprins

I. Introducere	pag. 1
0.1 Context general	pag. 1
0.2 Obiectiv general	pag. 1
0.3 Metodologia	pag. 1
0.4 Structura lucrării	pag. 2
II. Analiza SWOT	pag. 3
III. Viziune și obiective	pag. 5
Viziunea	pag. 5
Viziunea de dezvoltare	pag. 6
Viziunea de dezvoltare spațială a zonelor urbane	pag. 6
Viziunea de dezvoltare spațială a zonelor rurale	pag. 7
IV. Direcții strategice	pag. 9
Obiective de dezvoltare, regenerare și protecție	pag. 9
Obiectiv strategic 1: Coeziune și competitivitate	pag. 10
Obiectiv strategic 2: Conectivitate, Atractivitate, Siguranță	pag. 12
Obiectiv strategic 3: Patrimoniul un motor al creativității	pag. 14
Obiectiv strategic 4: Un județ bine administrat	pag. 15
V. Domenii programe și proiecte	pag. 16
1. Sistemul teritorial al zonelor funcționale	pag. 17
2. Sistemul conectării prin transport, energie, comunicare și servicii de interes public general	pag. 18
3. Sistemul valorilor culturale și naturale	pag. 21
4. Sistemul capacității publice	pag. 25
VI. Tabel sintetic al documentului Strategiei	pag. 26
VII. Coroborarea dintre programele de dezvoltare și obiectivele tematice ale Strategiei Europa 2020	pag. 27
VIII. Coroborarea dintre obiectivele de dezvoltare și aspectele transversale ale U.E.	pag. 29
IX. Priorități în dezvoltarea teritoriului județului Alba	pag. 30
Obiectiv prioritar 1.1	pag. 31
Obiectiv prioritar 2.1	pag. 32
Obiectiv prioritar 2.2	pag. 37
Obiectiv prioritar 3.1	pag. 45
Obiectiv prioritar 3.2	pag. 48
X. Plan de acțiune	pag. 50
XI. Monitorizare și evaluare	pag. 66
Anexa A	pag. 68
Proces verbal privind Activități pe comisii ale Comitetului de Dezvoltare Economică Apuseni, 9 aprilie 2014, Baia de Arieș	pag. 70
Proces verbal privind Dezbaterile Strategiei de dezvoltare a județului Alba pentru perioada 2014-2020, 3 aprilie 2014, Alba Iulia	pag. 74
Proces verbal privind Dezbaterile Strategiei de dezvoltare a județului Alba pentru perioada 2014-2020, 2 aprilie 2014, Blaj	pag. 76
Proces verbal privind Dezbaterile Strategiei de dezvoltare a județului Alba pentru perioada 2014-2020, 11 martie 2014, Câmpeni	pag. 78
Proces verbal privind Întâlnirea de lucru privind elaborarea Strategiei de dezvoltare a județului Alba pentru perioada 2014-2020, 18 februarie 2014, Câmpeni	pag. 81

I. INTRODUCERE

0.1 Context general: Prezentul document reprezintă conținutul Etapei a II-a a contractului privind *Strategia de Dezvoltare a județului Alba*. Strategia se realizează în coordonare cu obiectivele *Strategiei Europa 2020*, *Agenda Teritorială 2020* și *Carta Verde a Coeziunii Teritoriale*. În contextul formulării documentelor de programare pentru perioada 2014-2020, Strategia se coordonează cu *Cadrul Strategic Comun 2014-2020* și *Cadrul Financiar Multianual 2014-2020*, urmărind concentrarea tematică asupra priorităților *Strategiei Europa 2020*, și consolidarea coeziunii teritoriale.

02. Obiectiv general: Documentul are ca obiectiv coordonarea pachetelor de „politici – programe – proiecte” cu problematica teritorială existentă și cu tendințele de dezvoltare ale județului în context regional și național, după realizarea programării 2007-2013.

În mod specific obiectivul strategiei este acela de a (1). Coordona Strategiile sectoriale elaborate în cadrul Etapei I, și a

(2). Oferi un instrument metodologic și tehnic, pe baza căruia să se poată

stabili, în parteneriat cu consiliile locale și cu sectorul privat, prioritățile de dezvoltare durabilă ale județului, în context regional și național, în scopul:

(1). Dezvoltării consecvente ale avantajelor competitive câștigate până în prezent, prin implementarea proiectelor finanțate prin fondurile U.E.

(2). Reducerii disparităților teritoriale din punct de vedere al echipării teritoriului și a accesului la serviciile publice de interes general.

0.3 Metodologia: Metodologia angajată în scopul atingerii obiectivelor este subordonată următoarelor activități cheie: informare, consultare, dezbateri și acceptare / aprobare. Conform solicitării Autorității Contractante prin caietul de Sarcini, pentru perioada formulării au fost luate angajamente după cum urmează:

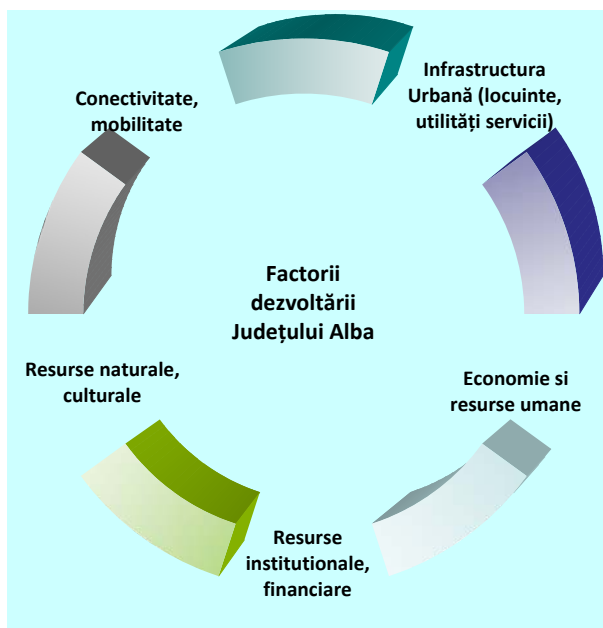
1. să fie analizate sectoarele motrice ale dezvoltării județului;

2. să fie analizate integrat rezultatele obținute prin Diagnosticarea Situației existente cu tendințele dezvoltării (analiza SWOT);

3. să se formuleze cadrul dezvoltării viitoare (Viziune, Obiective strategice și Specifice, Scenarii de Dezvoltare);

4. să se asigure formele de implementare a Strategiei pe perioada 2014-2020 prin politici sectoriale, programe, proiecte, însoțite de propuneri de forme de management al implementării Strategiei (monitorizare, evaluare și instrumente de corecție).

Domenii abordate în cadrul Strategiei

Un rol important l-a ocupat analiza documentelor (date, strategii, planuri de acțiune, programe, rapoarte și studii de specialitate) furnizate de Consiliul Județean Alba și de Consiliile Locale ale Unităților Administrativ Teritoriale.

De asemenea, s-au cules informații prin anchetele pe teren, realizate pe un eșantion reprezentativ de localități din

județ, pe baza unui chestionar standard ce cuprinde elementele privind prioritățile de dezvoltare și de investiții pe termen scurt și mediu (1-7 ani).

Documentul a fost discutat, în vederea introducerii unor puncte de vedere care să reflecte condițiile existente, ridicând astfel gradul de acceptabilitate a acestuia¹.

0.4 Structura lucrării: Documentul privind Strategia de Dezvoltare a județului Alba în perioada 2014-2020 propune un model construit prin resurse financiare și instituționale, care să poată fi implementat din bugete proprii ale administrației publice locale și prin cele ale U.E. prin Fondurile Europene.

Acest model cuprinde pachete distincte de politici, programe și proiecte privind infrastructura fizică, socială, economică, de mediu, umană și administrativă, coordonate cu viziunea dezvoltării, cu obiectivele strategice și prioritare și cu agregatul politici-programe-proiecte menționate explicit pentru zone urbane, rurale și montane.

¹ Menționăm întâlnirile organizate în lunile octombrie, noiembrie 2013 și, februarie și martie 2014 (vezi anexa 1).

II. ANALIZA SWOT

PUNCTE TARI

Locuire și producție

Competitivitatea poliilor de dezvoltare, în partea de est a județului, prin localizarea de firme reprezentative, cu pondere în creșterea economică și crearea de locuri de muncă

Forme asociative constituite între unități administrativ teritoriale autonome, forme de tip ADI sau GAL.

Investiții realizate în îmbunătățirea și extinderea rețelei de alimentare cu apă și canalizare (doar 5% din apele uzate nu se epurează și se descarcă direct în receptori)

Conectivitate

Drumuri județene legate de rețeaua europeană TEN-T, aflată în execuție și de autostrada Sebeș-Turda.

Coridorul feroviar către Arad și Cluj –Napoca, aflat în reabilitare

Drumuri județene modernizate, cu acces către UAT –uri cu potențial turistic, cu preponderență în zona munților Apuseni

Existența capacității și rețelelor de distribuție de energie electrică și gaz natural.

Valori culturale și naturale

Patrimoniul cultural bine administrat, valoros și variat, aflat într-un proces avansat de reabilitare și conservare

Peisaj natural de excepție, parcuri naționale, Natura 2000 și SCI, fără înregistrarea de reduceri ale suprafețelor habitatelor de interes comunitar, protejate, în nici unul din cele 20 de situri Natura 2000

Zăcămintele minerale aflate în proprietatea Statului Român și exploatate de-a lungul timpului

Rețele hidrografice bogate, în care apele de suprafață și subterane au o stare ecologică și chimică bună

Calitatea solurilor, prin reducerea poluării accidentale și începerea funcționării înainte de termen a primelor celule ale depozitului ecologic, conforme, de la Galda de Jos.

Management public

Performanțele echipelor de management din cadrul administrației publice locale în implementarea proiectelor finanțate din fonduri publice locale, naționale și europene.

Colaborarea dintre mediul universitar, de cercetare și Consiliul Județean Alba.

Experiențe de succes în promovarea valorilor și a stilului arhitectural din zone rurale ale județului Alba.

Locuire și producție

Existența și dezvoltarea parcurilor tehnologice și incubatoarelor de afaceri, ca bază pentru atragerea de noi afaceri și locuitori în zone urbane

Dezvoltarea zonei munților Apuseni, prin creșterea economică și socială a orașelor Abrud, Câmpeni, Baia de Arieș

Completarea rețelei de dezvoltare policentrică a județului prin revitalizarea municipiilor Cugir, Aiud, Teiuș și Ocna Mureș

Dezvoltarea în continuare a turismului și diversificarea formelor de turism și recreere, prin valorificarea patrimoniului natural existent

Dezvoltarea lanțurilor de producție eco-agricole pentru consolidarea mărcii "produs în Alba", prin valorificarea resurselor agricole

Măsuri de dezvoltare a capitalului uman, pentru dezvoltarea centrelor de formare profesională în domeniile legate de evoluția pieței muncii.

Conectivitate

Conectarea microregiunii munților Apuseni cu autostrada Sebeș-Turda prin reabilitarea drumurilor județene

Dezvoltarea unui nod intermodal și logistic în Alba Iulia prin implementarea planurilor de mobilitate

Reducerea disparităților teritoriale prin finalizarea extinderii și reabilitării infrastructurii de apă și apă uzată în toate orașele din județ (în 2014) și prin finalizarea proiectului de investiții în domeniul gestionării deșeurilor menajere și asimilabile în mediul urban și rural (în 2014)

Dezvoltarea de forme de producere de energie alternativă - "verde" prin valorificarea resurselor locale.

Valori culturale și naturale

Finalizarea planurilor de management ale ariilor protejate (până în 2015 toate ariile protejate de tip Natura 2000, SCI și SPA din județ să aibă planuri de management)

Finalizarea proiectelor de reabilitare, protecție și conservare a patrimoniului cultural, prin accesarea fondurilor specifice.

Management public

Dezvoltarea capacității pentru atragerea și implementarea de proiecte prin finanțări europene sau instrumente financiare.

Transferul unor proprietăți din domeniul public al statului în domeniul public al Județului Alba (ex. DN 74-N 74A).

OPORTUNITATI

Locuire și producție

Reducerea masei demografice prin emigrare temporară sau definitivă

Disparități semnificative între calitatea vieții și accesul la muncă între partea de vest, mai puțin dezvoltată, și partea de est, mai dezvoltată

Disparități teritoriale privind accesibilitatea la serviciile publice de interes general (ex. educație, sănătate) și de echipare cu utilități publice

Diferențele semnificative privind factorii localizării de afaceri între partea de est și cea de vest a județului, dar și între zonele urbane din sud față de cele din nord, ce determină diferențe de creștere economică

Producție nediversificată, legată în majoritate de exploatarea resurselor forestiere

Lipsa organizării sectorului privat, activ în turism, pentru promovarea județului/zonelor specifice și atragerii de noi turiști

Lipsa de forme alternative de energie, de reciclare a deșeurilor în scopul reducerii poluării și de identificare de noi surse de energie neconvențională

Conectivitate

Calitatea slabă a drumurilor naționale în zone cu potențial turistic (zona munților Apuseni)

Creșterea emisiilor de poluanți generată de mărirea traficului rutier (în special- traficul greu) în Culoarul Mureșului

Valori culturale și naturale

Accidente locale prin poluarea apelor (mai ales a celor subterane) ca urmare a activităților agricole

Existența unor zone supuse riscurilor la inundație.

Lipsa unui program de promovare a peisajului cultural și natural

Management public

Unități administrativ teritoriale – comune, aflate în zone montane care nu se implică în susținerea dezvoltării comunității

Resurse financiare reduse, insuficiente pentru cofinanțarea sau plata în avans a activităților cuprinse în proiectele de investiție

Locuire și producție

Conflicte la nivelul comunităților locale din lipsa unei viziuni de dezvoltare economică la nivel național, privind exploatarea durabilă a resurselor naturale (ex. sectorul minier).

Creșterea costurilor pentru utilități, cu consecințe în scăderea capacității proprietarilor de întreținere și reparare a clădirilor

Scăderea calității serviciilor în turism prin lipsa de formare de personal calificat

Conectivitate

Dezvoltare incompletă a infrastructurii de transport și a lucrărilor de protecție la riscuri datorate incapacității de coordonare a intereselor și priorităților de finanțare din bugetul central cu nevoile de dezvoltare ale județului

Valori culturale și naturale

Creșterea poluării aerului și a nivelului de zgomot, din traficul rutier, în Culoarul Mureșului

Riscul de inundații pe cele 516 zone inundabile, din care 201 sunt afectate de revărsări naturale ale cursurilor de apă și 306 sunt afectate de scurgerile de pe versanți

Producerea anuală de incendii de pădure pe raza ocoalelor silvice din județ, în special în zonele Aiud, Baia de Arieș, Blaj, Zlatna

Pierderea de terenuri agricole și distrugerea permanentă a solurilor prin dezvoltarea suburbiilor orașelor mari în afara intravilanului

Agravarea condițiilor de mediu prin întârzierea acțiunilor în depoluarea terenurilor afectate de activitățile industriale și miniere

Management public

Lipsa unui proces de transfer al experiențelor între generații de specialiști, funcționari publici, cu impact asupra realizării unei "memorii instituționale"

III. VIZIUNE ȘI OBIECTIVE

VIZIUNEA

Conform Strategiei de Dezvoltare pentru perioada 2007-2013, județul Alba trebuia să-și „fabrice” o marcă proprie, ca rezultat al acțiunii comunităților ale căror idei și valori comune vin să consolideze avantajele comparative și să dezvolte avantajele competitive. Conținutul viziunii de dezvoltare pentru perioada 2007-2013 pivota în jurul a trei axe prioritare prin care județul trebuia să devină:

- (1) Un pol de concentrare economică dominat de activități productive nepoluante și turism;
- (2) Un loc de viață confortabil, într-un mediu curat;
- (3) O destinație atractivă în peisajul multicultural european, prin variate moduri de expresie: limbă, muzică, arhitectură, arheologie, etc.

Un număr de rezultate atestă realizarea unor componente cruciale ale „*Mărcii proprii Alba*” precum: (1). competitivitatea managementului public în organizarea și implementarea proiectelor proprii și celor realizate în cooperare cu sectorul privat; (2). articularea investițiilor publice județene și locale; (3). absorbția ridicată a fondurilor structurale necesare eliminării disparităților teritoriale în domeniile accesibilității, echipării teritoriului cu utilități, (4). reabilitarea și promovarea patrimoniului cultural; (5). contribuția consistentă a firmelor private autohtone în consolidarea și promovarea națională și internațională a „*Mărcii Alba*”; (6). amplasarea de noi companii europene pe teritoriul județului, cu efect direct atât în creșterea competitivității economiei

județului, cât și în mutarea centrului de greutate al dezvoltării de la exploatarea primară a resurselor, la producție cu valoarea ridicată.

Pe lângă rezultatelor investițiilor realizate în perioada 2007-2013, agenda publică pentru perioada 2014-2020 aduce în plus elemente de coeziune teritorială. Dezbaterile publice organizate în Câmpeni, Baia de Arieș, Blaj, și Alba Iulia au evidențiat priorități în:

- (a). dezvoltarea rurală și a zonei munților Apuseni din punct de vedere al accesibilității și echipării edilitare,
- (b). dezvoltarea sectorului agricol și zootehnic,
- (c). protecția mediului și a resurselor naturale, cu precădere a apei și pădurii,
- (d). dezvoltarea turismului și a formelor de recreere,
- (e). dezvoltarea factorilor de localizare pentru sectorul privat.

Conținutul viziunii de dezvoltare pentru perioada următoare răspunde schimbărilor care au loc în prezent în dinamica spațială, economică și socială a județului. Coroborarea rezultatelor obținute cu prioritățile existente conduc la o viziune a județului care continuă direcția principală de dezvoltare, concentrându-se pe cooperarea teritorială a administrației publice în scopul mobilizării resurselor materiale și financiare, în vederea obținerii unui teritoriu al coeziunii.

În același timp, infrastructura economică a județului și calitatea managementului public, susținute de rezultatele obținute în perioada 2007-2013, fac din județul Alba un partener credibil și puternic în dezvoltarea și promovarea Regiunii Centru, prin constituirea unui cluster economic

performant, bazat pe tehnologie și turism cultural, prin creșterea rolului în peisajul multicultural european și prin ridicarea calității vieții în zone urbane și rurale.

VIZIUNEA DE DEZVOLTARE

"Județul Alba - o comunitate dinamică deschisă parteneriatelor, atractivă mediului investițional și turismului, a cărei dezvoltare este susținută de resurse naturale și culturale unice".

„Oamenii, Patrimoniul natural și cultural și Tehnologia - argumente pentru vizitare și localizare în județul Alba”

Viziunea de dezvoltare generează domenii prioritare, activități și responsabilități diferențiate pentru mediul urban și cel rural.

Dacă zonele urbane vor fi mai mult preocupate de valorificarea patrimoniului social și economic propriu și de fructificarea avantajelor competitive câștigate în perioada 2007-2013, zonele rurale vor continua procesul de creștere a calității factorilor de localizare pentru combaterea scăderii demografice și pentru atragerea de noi rezidenți.

Consiliul Județean, prin decizia finanțării investițiilor proprii și a co-finanțării, joacă în acest context un rol important în diminuarea disfuncțiilor existente, dar și de încurajare a dezvoltării integrate a unităților administrativ teritoriale.

Viziunea de dezvoltare spațială a zonelor urbane

Din punct de vedere al utilizării eficiente a utilităților și serviciilor publice, dezvoltarea economică și socială a județului va trebui coordonată, în scopul emiterii de decizii comune

privind locul în care vor trebui realizate cu prioritate viitoarele investiții publice.

Utilitățile publice precum apa, canalizarea și gazul vor trebui extinse în scopul stimulării dezvoltării economice și asigurării de alternative economice viabile pentru viitoarele amplasări de zone rezidențiale și/sau de afaceri.

Din punct de vedere al modului de utilizare a terenului, în intravilanul orașelor și mai ales la granițele dintre acestea și zonele rurale, cererea de terenuri va fi ghidată de planurile urbanistice generale și de planurile de amenajare a teritoriului zonal periurban.

Prin aceste instrumente se vor coordona (1). tipurile de investiții compatibile, în scopul evitării externalităților teritoriale negative și (2). capacitatea utilităților publice existente sau propuse, cu densitatea unităților funcționale (locuințe, birouri, parcuri logistice etc.) solicitate de piața imobiliară.

Centrele orașelor/municipiilor, precum și zonele cu probleme structurale vor fi revitalizate prin planuri de acțiune locală în scopul convertirii lor în puncte de atracție turistică la nivel zonal și regional. Vor fi încurajate cu prioritate programele de renovare și de construcții noi, cu rol catalizator pentru dezvoltare, care vor completa caracterul istoric și cultural al fondului existent.

Noile dezvoltări rezidențiale, care vor fi realizate la marginea localităților, vor trebui să conțină o varietate de tipuri de locuințe, servicii publice și funcțiuni comerciale suficiente și adecvate, care să asigure locuitorilor un acces rapid la aceste servicii urbane, fără să genereze elemente adiționale de congestie de trafic în zonele centrale ale localităților, în punctele de acces în orașe și fără să

conducă la distrugerii ale mediului, sau peisajului înconjurător.

Investițiile în infrastructura de sănătate, educație și socială vor contribui la creșterea capitalului uman în general și a incluziunii sociale în special.

Viziunea de dezvoltare spațială a zonelor rurale

Echiparea localităților rurale cu servicii și utilități publice va conduce, pe termen mediu, la creșterea gradului de confort al locuitorilor și a calității locuirii și factorilor de localizare pentru noi investiții și locuitori.

Asigurarea accesibilității localităților și creșterea gradului de mobilitate a cetățenilor vor facilita dezvoltarea județului ca urmare a conectării la rețelele TEN-T și TEN-E ale teritoriului european.

Peisajul și patrimoniul rural, tangibil și intangibil, trebuie protejat și pus în valoare, conform ghidului CEMAT/2003. Din punct de vedere al mediului și al protecției peisajului, terenurile agricole și pădurile, publice sau private, trebuie să constituie centuri galbene/verzi de protecție pentru zonele urbane.

Aceste centuri vor include domenii cu patrimoniu cultural și natural, oferind și posibilități de recreere pentru locuitorii zonelor rurale și urbane, sau pentru vizitatori.

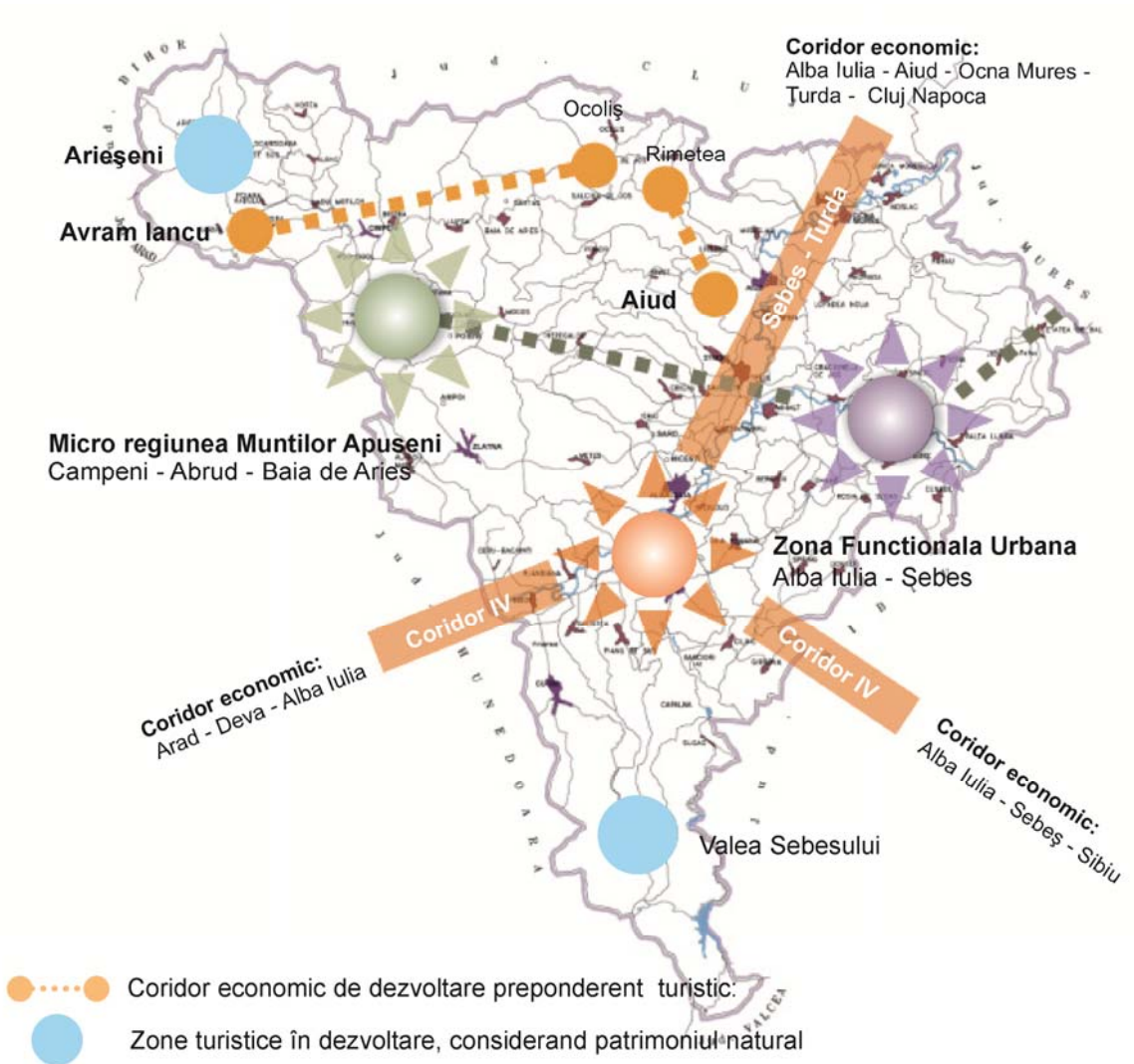
Activitățile agricole vor trebui încurajate pe terenurile cu potențial, respectiv cu bonitate ridicată. Zonele predominant agricole care au demonstrat productivitate trebuie întreținute și protejate.

Tipurile de plantații agricole vor trebui diversificate pentru a constitui un avantaj pe piețele urbane și pentru a întări industria alimentară. În zonele agricole din apropierea zonelor urbane

vor fi limitate noi dezvoltări rezidențiale, dar vor fi încurajate acele construcții de locuințe și de producție pentru noi rezidenți, firme și familii angajate în activitățile agricole.

Schema dezvoltării teritoriale integrate a județului Alba

Pachetele de programe și proiecte ce vor asigura dezvoltarea viitoare a județului sunt formulate urmărind dezvoltarea policentrică ce contribuie la reducerea disparităților existente între partea de est și de vest a județului.

IV. Direcții strategice

Obiective de dezvoltare, regenerare și protecție

Rezultatele analizei SWOT conduc la formularea unui scenariu activ bazat pe cuplul „Puncte Tari - Oportunități”, urmărindu-se valorificarea rezultatelor obținute în perioada 2007-2013 în scopul consolidării infrastructurii de transport și a capacităților economice și de management public.

Direcțiile strategice iau în considerație rolul parteneriatelor teritoriale realizate până în prezent în județ, ca resurse instituționale cu un rol important în creșterea factorilor de localizare pentru locuitori și afaceri.

Direcțiile strategice ale dezvoltării teritoriale vizează coeziunea și competitivitatea, punând bazele unei platforme comune de dezvoltare durabilă a județului și ghidând integrarea și coordonarea politicilor sectoriale cu cele teritoriale.

Rezultatele activităților din perioada 2007-2013, gradul de absorbție ridicat al fondurilor europene, au condus la creșterea competitivității zonelor cu potențial de dezvoltare și, într-o măsură semnificativă, au contribuit la vitalizarea unor teritorii rămase în urmă.

Teritoriul județului Alba prezintă încă disparități cauzate de bariere naturale, de accesibilitatea redusă în unele zone, cu precădere montane, dar și de echiparea cu utilități și servicii publice de interes general.

În perioada 2014-2020 se va acorda o atenție deosebită reducerii disparităților teritoriale existente (zona de est față de zona de vest, și zona urbană din sud față de zona urbană din nord), dar și promovării tuturor măsurilor ce pot conduce la o creștere

a numărului de locuitori și de firme stabilite în județul Alba.

Creșterea calității vieții în zonele urbane și rurale combinată cu protejarea naturii și promovarea patrimoniului cultural reprezintă prioritățile perioadei 2014-2020.

Tabel nr. 1: Direcții strategice de dezvoltare pentru perioada 2014-2020.

Direcție strategică 1	Dezvoltarea echilibrată a teritoriului județean, întărirea vitalității zonelor rurale și susținerea acelor unități administrativ teritoriale cu probleme în recuperarea decalajelor existente
Direcție strategică 2	Creșterea competitivității orașelor, prin atragerea de noi investiții, prin promovarea patrimoniului natural și cultural, prin realizarea de investiții publice și forme de management adecvat ce contribuie la integrarea acestora în politici regionale active în dezvoltarea zonelor rurale și a turismului
Direcție strategică 3	Consolidarea și realizarea de noi forme asociative ce susțin parteneriatul teritorial între unități administrative și reprezentanți ce contribuie la dezvoltarea economică, socială educațională și culturală a județului

Direcțiile strategice de dezvoltare viitoare vizează dezvoltarea spațială policentrică a județului, structurată pe patru sisteme:

Sistem 1. Sistemul locuirii și producției format din zone funcționale urbane și din zone rurale aflate în aria de influență urbană, zone ce interacționează social, economic, cultural și științific în forme de parteneriat între administrația publică, mediul universitar și economic;

Sistem 2. Sistemul conectării prin transport, comunicare și servicii de

interes public general, format din teritorii echipate cu căi și moduri de transport, telefonie, energie și servicii publice existente în cadrul sistemului locuirii și producției;

Sistem 3. *Sistemul valorilor locale* constituit din teritorii cu patrimoniu natural și cultural, având un conținut valoros și variat, agregând ecosisteme, parcuri și rezervații, dar și "clustere culturale" atractive, formate din monumente, situri și evenimente;

Sistem 4. *Sistemul capacității publice* format din instituții publice locale, forme de management al utilităților și serviciilor, planificarea teritoriului, folosirea de instrumente de consultare și implicare a cetățenilor în probleme și decizii de interes comunitar.

Obiectiv strategic 1: Coeziune și competitivitate

Dezvoltarea policentrică și echilibrată a zonelor funcționale urbane și rurale pentru creșterea competitivității și întărirea coeziunii teritoriale

Județul Alba este un sistem teritorial policentric, a cărui consolidare asigură reducerea disparităților existente între partea de est și de vest a județului. Rețeaua localităților urbane și rurale a cunoscut un proces de polarizare în jurul municipiilor Alba Iulia, Blaj sau Sebeș, în timp ce zona locuită a munților Apuseni înregistrează stagnare și un proces lent de declin economic.

Păstrarea echilibrului între **Competitivitate** și **Coeziune** reprezintă tiparul dezvoltării județului pe perioada 2014-2020, fiind așteptată o creștere economică în zonele urbane menționate anterior, la care se va adăuga creșterea economică a orașele "poartă de intrare" în județ precum Abrud, Cugir, Aiud sau Ocna Mureș.

Continuarea procesului de lucru pe bază de parteneriat teritorial al orașelor și comunelor sub forme de Asociații sau Grupuri de Acțiune va facilita utilizarea eficientă și prudentă a resurselor necesare dezvoltării, a terenurilor, a infrastructurii și a

resurselor financiare, necesare creșterii atractivității județului pentru locuitori, afaceri și vizitatori.

Obiectiv prioritar 1.1:

Intărirea parteneriatelor teritoriale, cu efect pozitiv în creșterea masei economice a județului Alba

Politica 1.1.a: Organizarea de clustere tematice pentru dezvoltarea și valorificarea resurselor umane și a capacităților industriale, agricole, turistice și de cercetare existente în zone urbane și rurale

Politica 1.1.b: Promovarea constituirii rețelelor regionale și multinaționale între factori și operatori legitimi și reprezentativi din punct de vedere administrativ, economic, social și cercetare / educație

Politica 1.1.c: Creșterea contribuției economice și sociale a zonelor urbane în susținerea dezvoltării zonelor rurale aflate în aria de influență a orașelor

Politica 1.1.d: Creșterea rolului Asociațiilor de Dezvoltare Intercomunitară, a instituțiilor academice și a sectorului privat în susținerea dezvoltării competitivității economiei județului

Politica 1.1.e: Creșterea funcționalității și valorii fondului construit aflat în proprietate publică și privată

Obiectiv strategic 2: Conectivitate, Atractivitate, Siguranță

Promovarea integrată a accesului egal la infrastructură și informație

Județul Alba beneficiază și va beneficia de rezultatul realizării tronsonului rutier Nădlac-Sibiu și a autostrăzii Sebeș-Turda. În același timp resursele și infrastructura energetică constituie un factor crucial în dezvoltarea economică a județului și atragerea de investiții.

Analiza situației existente, precum și dezbaterile publice, relevă existența de disfuncționalități și disparități în ceea ce privește echiparea cu utilități publice, sau accesul populației la unele servicii de interes general. Pentru perioada 2014-2020 investițiile în rețelele de utilități și servicii se vor desfășura pe două direcții:

Prima direcție vizează realizarea de investiții urmărind modelul policentric, pentru a crea suprafețe funcționale cât mai largi, cu dezvoltare demografică și economică semnificativă.

A doua direcție se referă la intervenții de tip "acupunctură" în zone cu probleme structurale și accesibilitate redusă (ex comunitatea munților Apuseni).

Obiectiv prioritar 2.1:

Asigurarea accesibilității și creșterea mobilității, suport al dezvoltării policentrice a județului în context regional și național, în condiții de protecție a mediului

Politica 2.1.a: Dezvoltarea integrată a infrastructurii de transport

Politica 2.1.b: Dezvoltarea infrastructurii de energie și de comunicare

Politica 2.1.c: Creșterea capacității operaționale a transportului public, cu grad redus de poluare

Obiectiv prioritar 2.2:

Echiparea cu utilități și servicii publice de interes general, în condiții de protecție a mediului și utilizarea eficientă a resurselor, în scopul creșterii atractivității și funcționalității teritoriului

Politica 2.2.a: Dezvoltarea infrastructurii de apă potabilă și canalizare și a serviciilor specifice în condiții de siguranță, sănătate și de protecție a resurselor existente și a mediului

Politica 2.2.b: Îmbunătățirea managementului deșeurilor și reducerea poluării terenurilor și a pânzei freatice

Politica 2.2.c: Asigurarea infrastructurii și a furnizării serviciilor sociale, de educație și de sănătate

Obiectiv strategic 3: Patrimoniul un motor al creativității

Conservarea valorilor culturale și protecția mediului, factori ai identității și dezvoltării economice prin turism

Județul Alba face parte din regiunea cu cea mai mare concentrare teritorială a patrimoniului construit, ce oferă o notă de particularitate arhitecturală și istorică favorabilă dezvoltării turismului cultural.

Prin investițiile realizate în perioada 2007-2013, județul Alba se reîntâlnește cu moștenirea sa culturală și istorică. Cetatea Alba Carolina reprezintă cel mai semnificativ exemplu.

Densitatea și amploarea lucrărilor de conservare și de reabilitare a valorilor de patrimoniu contribuie la îmbogățirea culturală a Regiunii Centru, constituind un veritabil "cluster" cultural.

Județul Alba are elemente de originalitate și identitate a peisajului cultural, ce oferă un plus de atractivitate, contribuind la dezvoltarea turismului.

Acest patrimoniu, ca urmare a acțiunii distructive a timpului sau a activității omului (ex. activități agricole, pârtii de

schii, amplasare de construcții etc.) trebuie atent urmărit sau reconstituit.

Obiectiv prioritar 3.1:

Conservarea patrimoniului cultural, tangibil și intangibil, pentru dezvoltarea durabilă a turismului

Politica 3.1a: Realizarea protecției și valorificării patrimoniului cultural folosind și măsuri de creștere a eficienței energetice

Politica 3.1.b: Realizarea de intervenții pentru valorificarea patrimoniului cultural

Obiectiv prioritar 3.2:

Menținerea integrității patrimoniului natural

Politica 3.2a: Protejarea și dezvoltarea prudentă a peisajului în care există elemente istorice, estetice sau ecologice

Obiectiv prioritar 3.3:

Valorificarea prin turism a patrimoniului cultural și natural

Politica 3.3a: Realizarea de intervenții pentru îmbunătățirea infrastructurii de turism

Obiectiv strategic 4: Un județ bine administrat

Dezvoltarea managementului public în
scopul atingerii coeziunii teritoriale

Performanțele obținute în dezvoltarea teritorială sunt datorate capacității de management existente la nivelul Consiliului Județean și al Primăriilor Municipiilor.

Planificarea financiară și teritorială au condus la implementarea proiectelor, care s-au dirijat spre rezolvarea problemelor prioritare: drumuri, utilități și servicii publice, valorificarea patrimoniului cultural și natural.

Perioada 2014-2020 se clădește pe rezultatele obținute în perioada de programare 2007-2013, urmărind obținerea eficienței economice în echilibru cu justiția socială și o dezvoltare fizică, spațială, în echilibru cu mediul natural și resursele existente.

Din punct de vedere al finanțării și co-finanțării investițiilor de capital în perioada 2014-2020, studiul realizat de Banca Mondială² recomandă pentru județul Alba un plafon prudent de cheltuieli de max 50 milioane lei, iar pentru municipiul Alba Iulia un interval de 50-100 milioane lei.

² Identificarea unor modele de selecție pentru POR 2014-2020, 2013, Banca Mondială

Managementul proiectelor pentru următoarea etapă de programare trebuie să ia în considerație impactul costurilor necesare punerii în funcțiune și al costurilor întreținerii investițiilor realizate, asupra bugetelor locale.

Obiectiv prioritar 4.1:

Dezvoltarea capacității operaționale a instituțiilor administrației publice de a răspunde nevoilor comunității

Politica 4.1.a: Suport oferit administrațiilor locale în procesul de formulare și implementare a proiectelor

Politica 4.1.b: Realizarea documentațiilor de urbanism, susținute de o bază cadastrală

Politica 4.1.c: Realizarea de programe de formare activă pentru administrația publică

Obiectiv prioritar 4.2:

Incurajarea și dezvoltarea implicării civice în luarea deciziilor

Politica 4.2.a: Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității

V. Domenii programe și proiecte

Programele prioritare vizează dezvoltarea și consolidarea celor patru componente ale sistemelor dezvoltării policentrice:

1. *Sistemul locuirii și producției* format din zone funcționale urbane și din zone rurale aflate în aria de influență urbană, zone ce interacționează social, economic, cultural și științific în forme de parteneriat între administrația publică, mediul universitar și economic;

2. *Sistemul conectării* prin transport, comunicare și servicii de interes public general format din teritorii echipate cu căi și moduri de transport, telefonie, energie și servicii publice existente în cadrul *Sistemul locuirii și producției*;

3. *Sistemul valorilor locale* constituit din teritorii cu un patrimoniu natural și cultural cu un conținut valoros și variat, agregând ecosisteme, parcuri și rezervații, precum și "*clustere culturale-naturale*" formate din unități administrativ teritoriale ce dețin monumente și situri;

4. *Sistemul capacității publice* format din instituții publice locale, forme de management al utilităților și serviciilor,

planificarea teritoriului, folosirea de instrumente de consultare și implicare a cetățenilor în probleme și decizii de interes comunitar

Programarea pentru perioada 2014-2020 are în vedere integrarea intervențiilor care fac posibilă atingerea obiectivelor de dezvoltare cu o atenție particulară către întărirea tuturor formelor de parteneriat existente, identificarea de noi posibile parteneriate teritoriale și de implicare a comunităților locale ca parte a procesului de formulare și de implementarea a proiectelor.

1. Sistemul teritorial al zonelor funcționale

Obiectiv prioritar 1.1:

Intărirea parteneriatelor teritoriale, cu efect pozitiv în creșterea masei economice a județului Alba

Politica 1.1.a: Organizarea de clustere tematice pentru dezvoltarea și valorificarea resurselor umane și a capacităților industriale, agricole, turistice și de cercetare existente în zone urbane și rurale

program	proiecte pentru teritorii urbane	proiecte pentru teritorii rurale	proiecte pentru teritorii montane
Incurajare a dezvoltării domeniilor ce asigură creșterea economică a județului Alba	Construirea unui parc județean de dezvoltare tehnologică și de noi afaceri în parteneriat cu sectorul privat		

Politica 1.1.b: Promovarea constituirii rețelelor regionale și multinaționale între factori și operatori legitimi și reprezentativi din punct de vedere administrativ, economic, social și cercetare/educație

program	proiecte pentru teritorii urbane	proiecte pentru teritorii rurale	proiecte pentru teritorii montane
Reducerea disparităților economice prin dezvoltarea resurselor umane	Dezvoltarea de activități în parteneriat între sectorul privat și instituții academice și de cercetare în domeniul dezvoltării de firme pilot pentru reciclarea/dezvoltarea forței de muncă		

Politica 1.1.c: Creșterea contribuției economice și sociale a zonelor urbane în susținerea dezvoltării zonelor rurale aflate în aria de influență a orașelor

program	proiecte pentru teritorii urbane	proiecte pentru teritorii rurale	proiecte pentru teritorii montane
Creșterea aportului IMM-urilor la dezvoltarea economică	Realizarea unui incubator de servicii tehnice pentru întreținere a sistemelor de transport	Realizarea de incubatoare de producție tematice pentru crearea lanțurilor de producție pentru dezvoltarea meșteșugurilor, a serviciilor în turism și a industriei alimentare Modernizarea fermelor agricole pentru creșterea contribuției la dezvoltarea rurală	Realizarea de analize de marketing privind posibilitățile de dezvoltare economică integrată a zonei munților Apuseni Realizarea de incubatoare de afaceri în specificul zonei montane (turism, agricultură, silvicultură)

Politica 1.1.d: Creșterea rolului Asociațiilor de Dezvoltare Intercomunitară, a instituțiilor academice și a sectorului privat în susținerea dezvoltării competitivității economiei județului

program	proiecte pentru teritorii urbane	proiecte pentru teritorii rurale	proiecte pentru teritorii montane
Promovarea cercetării și transferului integrat de cunoștințe	Realizarea unui centru integrat de cercetare experimentală/aplicată, transfer de cunoștințe, experiență și practici în domenii economice (agricultură, industrie) și de mediu		

Politica 1.1.e: Creșterea funcționalității și valorii fondului construit aflat în proprietate publică și privată

program	proiecte pentru teritorii urbane	proiecte pentru teritorii rurale	proiecte pentru teritorii montane
Promovarea eficienței energetice și de noi forme de producere și utilizare a energiei regenerabile	Îmbunătățirea eficienței energetice în clădirile publice Îmbunătățirea eficienței energetice a locuințelor Modernizarea echipamentelor de producere a energiei termice	Îmbunătățirea eficienței energetice în clădirile publice Utilizarea de noi forme de încălzire și iluminat public prin valorificarea surselor de energie regenerabilă	Utilizarea de noi forme de încălzire și iluminat public prin valorificarea surselor de energie regenerabilă

2. Sistemul conectării prin transport, energie, comunicare și servicii de interes public general

Obiectiv prioritar 2.1:

Asigurarea accesibilității și creșterea mobilității, suport al dezvoltării policentrice a județului în context regional și național, în condiții de protecție a mediului

Politica 2.1.a: Dezvoltarea integrată a infrastructurii de transport

program	proiecte pentru teritorii urbane	proiecte pentru teritorii rurale	proiecte pentru teritorii montane
Creșterea accesibilității teritoriului județean către coridoarele de transport europene și naționale	<p>Modernizarea și reabilitarea drumurilor județene, inclusiv lucrări de artă, ce asigură conectarea cu rețeaua TEN-T</p> <p>Modernizarea și reabilitarea drumurilor orășenești și comunale, inclusiv lucrări de artă, cu legături directe sau indirecte în rețeaua de drumuri regionale și naționale</p> <p>Dezvoltarea sistemelor de mentenanță a infrastructurii de transport realizate</p>		
Creșterea mobilității prin dezvoltarea de noduri de transport intermodal pentru persoane și bunuri	Modernizarea și dezvoltarea nodului de transport <i>Gara feroviară-Autogara</i> din Alba Iulia		

Politica 2.1.b: Dezvoltarea infrastructurii de energie și de comunicare

program	proiecte pentru teritorii urbane	proiecte pentru teritorii rurale	proiecte pentru teritorii montane
Acces egal la infrastructura de energie	<p>Conectarea zonelor de locuit și de producție la rețelele de energie (gaz, electricitate)</p> <p>Asigurarea iluminatului pe domeniul public, considerând și forme alternative de energie</p> <p>Dezvoltarea formelor de energie alternativă</p> <p>Dezvoltare sistemelor inteligente de distribuție a energiei</p>		
Dezvoltarea rețelelor de internet	<p>Conectarea instituțiilor publice, a gospodăriilor și a agenților economici</p> <p>Realizarea unei rețele IT de supraveghere permanentă pentru susținerea formelor de intervenție în situații de urgență</p>		

Politica 2.1.c: Creșterea capacității operaționale a transportului public, cu grad redus de poluare

program	proiecte pentru teritorii urbane	proiecte pentru teritorii rurale	proiecte pentru teritorii montane
Promovarea și stimularea transportului public urban "verde" (nepoluant)	<p>Echiparea flotei de transport public cu combustibil non-convențional (biogaz, etanol)</p> <p>Livrarea bunurilor și a serviciilor în zone istorice prin vehicule non-poluante fonice și aer (ex. electrice) în zone special desemnate și marcate</p> <p>Stimularea transportului alternativ favorabil protecției mediului (realizarea de trasee pentru biciclete, zone pietonale)</p>	Realizarea de trasee pentru biciclete	Realizarea de trasee pentru biciclete

Obiectiv prioritar 2.2:

Echiparea cu utilități și servicii publice de interes general, în condiții de protecție a mediului și utilizarea eficientă a resurselor, în scopul creșterii atractivității și funcționalității teritoriului

Politica 2.2.a: Dezvoltarea infrastructurii de apă potabilă și canalizare și a serviciilor specifice în condiții de siguranță, sănătate și de protecție a resurselor existente și a mediului

program	proiecte pentru teritoriile urbane	proiecte pentru teritoriile rurale	proiecte pentru teritoriile montane
Extinderea și reabilitarea infrastructurii de apă-canalizare	<p>Modernizarea/extinderea surselor de captare</p> <p>Îmbunătățirea serviciilor de tratare a apei potabile și de monitorizare a calității și a consumurilor apei distribuite</p> <p>Dezvoltarea sistemelor de monitorizare a serviciului și de mentenanță a infrastructurii realizate</p>		
Reducerea poluării cursurilor de apă	<p>Extinderea și reabilitarea rețelei de colectare și de epurare a apei uzate</p> <p>Identificarea de metode alternative de epurare a apelor uzate în cazul localităților mici</p> <p>Dezvoltarea sistemelor de monitorizare a serviciului și de mentenanță a infrastructurii realizate</p>		

Politica 2.2.b: Îmbunătățirea managementului deșeurilor și reducerea poluării terenurilor și a pânzei freatice

program	proiecte pentru teritoriile urbane	proiecte pentru teritoriile rurale	proiecte pentru teritoriile montane
Valorificarea deșeurilor urbane pentru producerea de energie „verde” și a deșeurilor industriale inerte în construcții și infrastructura de transport	<p>Colectarea selectivă a deșeurilor, recuperarea și reciclarea acestora</p> <p>Susținerea procesului de utilizare a ambalajelor ecologice</p> <p>Realizarea studiului privind modalitățile de participare pe piața produselor secundare rezultate din reciclarea deșeurilor</p>		
Decontaminarea terenurilor poluate și introducerea lor în circuitul economic	<p>Decontaminarea teritoriilor industriale însoțită de măsuri de refuncționalizare a unor construcții</p> <p>Decontaminarea terenurilor miniere și introducerea lor în circuit economic</p> <p>Colectarea uleiului uzat/ a deșeurilor electrotehnice</p>		

Politica 2.2.c: Asigurarea infrastructurii și a furnizării serviciilor sociale, de educație și de sănătate

program	proiecte pentru teritoriile urbane	proiecte pentru teritoriile rurale	proiecte pentru teritoriile montane
Îmbunătățirea infrastructurii sociale, prin realizarea/reabilitarea de construcții și măsuri de promovare a incluziunii sociale și de combatere a sărăciei	<p>Reabilitarea/modernizarea/extinderea clădirilor care compun centre sociale și folosirea de măsuri de utilizare eficientă a energiei</p> <p>Reabilitarea și modernizarea locuințelor sociale și utilizarea eficientă a energiei</p> <p>Asistarea și îngrijirea persoanelor vârstnice singure</p> <p>Asigurarea de consultanță ocupațională pentru vârstnici activi</p> <p>Crearea facilităților de acces pentru persoane cu dizabilități în clădiri și mijloace de transport public</p>		<p>Asistarea și îngrijirea persoanelor vârstnice, singure</p> <p>Asigurarea de consultanță ocupațională pentru vârstnici activi</p>
Îmbunătățirea infrastructurii educaționale prin lucrări de construcție, reabilitare și echipare	<p>Reabilitarea construcțiilor de educație pre-scolară și școlară și din punct de vedere funcțional, sanitar și energetic</p> <p>Realizarea de noi spații și echiparea acestora pentru formare profesională (terenuri și/sau săli de sport, spații tematice, pentru studii și/sau practică)</p> <p>Realizare a unui complex pentru educație și performanță sportivă</p>		

	la nivel județean		
	Realizarea/modernizarea terenurilor de sport		
program	proiecte pentru teritorii urbane	proiecte pentru teritorii rurale	proiecte pentru teritorii montane
<p>Îmbunătățirea infrastructurii de sănătate prin lucrări de construcție, reabilitare și echipare</p>	<p>Îmbunătățirea sistemului de răspuns la situații de urgență</p> <p>Reabilitarea, modernizarea și extinderea construcțiilor ce asigură furnizarea de servicii de sănătate (clădire și echipamente)</p> <p>Reabilitarea ambulatoriilor și a centrelor de permanență</p> <p>Realizarea în parteneriat cu Spitalul Județean Alba a unui centru de diagnostic și tratament "tele-medicină"</p> <p>Asigurarea condițiilor de sterilizare și neutralizare a deșeurilor medicale</p>	<p>Reabilitarea ambulatoriilor și a centrelor de permanență</p> <p>Realizarea în parteneriat cu spitalul județean Alba a unui sistem de diagnostic și tratament "tele-medicină"</p> <p>Asigurarea condițiilor de sterilizare și neutralizare a deșeurilor medicale</p>	<p>Realizarea în parteneriat cu spitalul județean Alba a unui sistem de diagnostic și tratament "tele-medicină"</p>

3. Sistemul valorilor culturale și naturale

Obiectiv prioritar 3.1:

Conservarea patrimoniului cultural, tangibil și intangibil, pentru dezvoltarea durabilă a turismului

Politica 3.1a: Realizarea protecției și valorificării patrimoniului cultural folosind și măsuri de creștere a eficienței energetice

program	proiecte pentru teritoriul urban	proiecte pentru teritoriul rural	proiecte pentru teritoriul montan
Restaurarea, conservarea și reabilitarea/refuncționalizarea centrelor și a zonelor istorice	<p>Restaurarea și consolidarea structurii clădirilor de patrimoniu (UNESCO, naționale, locale)</p> <p>Restaurarea și conservarea elementelor de artă plastică din interiorul și exteriorul obiectelor de patrimoniu</p> <p>Echiparea și modernizarea tehnologiilor și a echipamentelor specifice funcțiunilor clădirilor de patrimoniu</p> <p>Echiparea obiectivelor de patrimoniu cu mobilier și iluminat specific funcțiunii clădirii</p> <p>Amplasarea instalațiilor de monitorizare și protecție anti-furt a obiectelor de artă</p> <p>Protecția și punerea în valoare a siturilor arheologice</p> <p>Echiparea cu dotări pentru siguranță la foc și anti-furt a patrimoniului</p> <p>Realizarea signalisticii specifice obiectelor de patrimoniu</p>		
Realizarea investițiilor ce evidențiază obiective turistice reabilite	<p>Amenajarea căilor de acces multimodale către obiective culturale și de cult</p> <p>Amenajarea, modernizarea spațiilor deschise din jurul obiectelor de patrimoniu, piețe, grădini/parcuri și zone pietonale</p> <p>Construcția utilităților sanitare și de parcare - auto și biciclete, precum și marcarea acestora</p> <p>Amenajarea sistemului de iluminat public interior și exterior inclusiv iluminatul decorativ al obiectelor de patrimoniu</p> <p>Amenajarea și marcarea itinerariilor culturale în intravilanul și extravilanul unităților administrativ teritoriale</p> <p>Realizarea de centre de informare a activităților în domeniul turismului cultural</p>		<p>Amenajarea căilor de acces multimodale către obiective culturale și de cult</p> <p>Amenajarea și marcarea itinerarelor culturale și turistice</p> <p>Amenajarea de locuri de odihnă și de adăposturi de-a lungul itinerariilor turistice</p> <p>Realizarea de centre de informare a activităților în domeniul turismului cultural</p>
Reabilitarea și dezvoltarea traseelor culturale	<p>Traseul Cetăților Dacice</p> <p>Itinerariul personalităților culturale și istorice</p> <p>Itinerarii istorice (Drumul roman, Drumul aurului, Drumul sării)</p> <p>Drumuri cu tradiție (Drumul vinului)</p> <p>Traseul Mocăniței</p> <p>Itinerariul „Patrimoniul Mondial UNESCO” din județul Alba</p> <p>Circuitul Cetăților Medievale Alba Iulia – Sebeș – Aiud – Cetatea de Baltă</p> <p>Târguri și tradiții în Tara Moșilor</p>		<p>Drumul aurului și florilor de mină în munții Apuseni</p> <p>Traseul Mocăniței</p> <p>Târguri și tradiții în Tara Moșilor</p>

Politica 3.1.b: Realizarea de intervenții pentru valorificarea patrimoniului cultural			
program	proiecte pentru teritoriul urban	proiecte pentru teritoriul rural	proiecte pentru teritoriul montan
Realizarea unei cercetări de piață a turismului cultural	Realizarea planurilor de marketing cultural		
Creșterea vizibilității moștenirii culturale și istorice	<p>Mijloace de informare privind patrimoniul și funcțiunile din clădirea de patrimoniu</p> <p>Realizarea "Zilei patrimoniului cultural" al județului Alba</p> <p>Realizarea rețelei "Parteneri pentru cultură"</p> <p>Realizarea de publicații și expoziții tematice</p> <p>Participare la târguri de turism</p> <p>Realizarea unui tur virtual al "Muzeului valorilor de patrimoniu Alba"</p>		
Legarea valorii patrimoniului de dezvoltarea comunităților locale	<p>Realizarea de programe de educație în școli în domeniul patrimoniului cultural</p> <p>Realizarea de studii de cercetare privind patrimoniul cultural implicând reprezentanți ai comunităților locale</p>		
Formare continuă în domeniul patrimoniului cultural	Organizarea de cursuri de formare în domeniul intervențiilor de conservare și restaurare a obiectelor de patrimoniu		

Obiectiv prioritar 3.2:

Menținerea integrității patrimoniului natural

Politica 3.2a: Protejarea și dezvoltarea prudentă a peisajului în care există elemente istorice, estetice sau ecologice

program	proiecte pentru teritorii urbane	proiecte pentru teritorii rurale	proiecte pentru teritorii montane
Mentineră, restaurarea și creșterea diversității ecosistemelor, speciilor și a materialului genetic	<p>Construirea și dotarea unui centru educațional <i>Natura 2000</i></p> <p>Achiziționarea de echipamente de laborator pentru monitorizarea stării habitatelor naturale</p>	<p>Delimitarea pajiștilor cu înaltă Valoare Naturală</p> <p>Construirea infrastructurii pentru restaurarea și menținerea habitatelor și a speciilor, observatoare și panouri de informare</p>	<p>Bornarea arealelor <i>Natura 2000</i></p> <p>Construirea infrastructurii pentru restaurarea și menținerea habitatelor și a speciilor, observatoare și panouri de informare</p> <p>Realizarea de tuneluri în zonele în care infrastructura de transport împiedică migrația faunei</p>
Dezvoltarea managementului integrat al peisajului ³ și protecția la riscuri	<p>Pregătirea planurilor de management pentru ariile naturale protejate identificate</p> <p>Instruire și întărirea capacității instituționale a organismelor de management ale siturilor <i>Natura 2000</i> și ale ariilor protejate</p> <p>Pregătirea planurilor de supraveghere a siturilor protejate incluzând serviciile de pază și de prevenire a riscurilor la inundații și incendii</p> <p>Dotarea cu echipamente pentru situații de urgență</p>	<p>Pregătirea planurilor de supraveghere a siturilor protejate incluzând serviciile de pază și de prevenire a riscurilor la inundații și incendii</p> <p>Dotarea cu echipamente pentru situații de urgență</p> <p>Realizarea de investiții pentru prevenirea situațiilor de urgență (baraje, diguri, perdele de protecție)</p>	
Folosirea mijloacelor de publicitate	Pregătirea materialelor de informare și publicitate pentru ariile protejate și pentru <i>Natura 2000</i>		
Implicare comunității în protecția patrimoniului natural	Implicarea comunităților în realizarea planurilor de măsuri privind zonele protejate și a celor de prevenire a riscurilor naturale		

³ Acțiuni întreprinse din perspectiva dezvoltării durabile care să asigure întreținerea regulată a peisajului, astfel încât să ghideze și să armonizeze schimbări cauzate de procese sociale, economice și naturale. (sursa: Convenția EC privind protecția peisajului, 2000)

Obiectiv prioritar 3.3:

Valorificarea prin turism a patrimoniului cultural și natural

Politica 3.3.a: Realizarea de intervenții pentru îmbunătățirea infrastructurii de turism

program	proiecte pentru teritorii urbane	proiecte pentru teritorii rurale	proiecte pentru teritorii montane
Creșterea atractivității turistice și de agrement	<p>Modernizarea și dotarea salinelor terapeutice Ocnele Sărate și modernizarea și dotarea stațiunii balneare Ocna Mureș.</p> <p>Construirea de centre de recreere: ștranduri, terenuri de mini-golf, tenis, echitație, etc.</p> <p>Realizarea unui traseu nautic/canoe prin modernizarea și construcția de debarcadere pe traseul Mureșului între Ocna Mures – Alba Iulia – Sibot</p> <p>Realizarea, extinderea și modernizarea parcurilor orașenești, a bazelor și a zonelor de agrement cu regim temporar/sezonier (week end)</p>	<p>Dezvoltarea domeniului schiabil și altor sporturi de iarnă</p> <p>Amenajări pentru practicarea pescuitului sportiv</p> <p>Construirea de centre de recreere: ștranduri, terenuri de mini-golf, tenis, echitație, etc</p> <p>Traseu pentru bicicliști, de interes turistic, pe drumurile județene 1071 Abrud-Aiud, 107M Aiud-Rimetea și 704 Cugir-Luncile Prigoanei</p>	<p>Dezvoltarea domeniului schiabil și altor sporturi de iarnă</p> <p>Amenajarea, semnalizarea și marcarea traseelor turistice din Parcul Natural Apuseni</p> <p>Amenajarea punctelor de observare, filmare, refugii montane</p> <p>Amenajarea, dotarea platformelor de campare și colectare gunoi menajer</p> <p>Modernizarea și reabilitarea peșterilor naturale din Parcul Natural Apuseni</p> <p>Modernizarea căii ferate cu ecartament îngust pentru transport feroviar între Câmpia Turzii și Câmpeni</p> <p>Dezvoltarea infrastructurii silvice în pădurile aflate în proprietatea consiliilor locale sau privată pentru susținerea turismului montan</p>
Formare și îndrumare în managementul proprietăților și serviciilor pentru dezvoltarea turismului	<p>Managementul consumurilor</p> <p>Managementul serviciilor pentru pensiuni/gospodării</p> <p>Conectarea gospodăriilor la rețeaua internet</p>		

4. Sistemul capacității publice

Obiectiv prioritar 4.1:

Dezvoltarea capacității operaționale a instituțiilor administrației publice de a răspunde nevoilor comunității

Politica 4.1.a: Suport oferit administrațiilor locale în procesul de formulare și implementare a proiectelor

program	proiecte pentru teritorii urbane	proiecte pentru teritorii rurale	proiecte pentru teritorii montane
Intrunirea cerințelor ce răspund condițiilor de implementare a proiectelor de investiții	Realizarea de strategii integrate de dezvoltare locală		
	Realizarea documentațiilor de urbanism		
	Realizarea planurilor de mobilitate		
Organizarea procesului de formulare și implementare a proiectelor	Organizarea echipei de management integrat al proiectelor		
	Organizarea graficului de implementare și de monitorizare a proiectelor		

Politica 4.1.b: Realizarea documentațiilor urbanistice susținute de o bază cadastrală

program	proiecte pentru teritorii urbane	proiecte pentru teritorii rurale	proiecte pentru teritorii montane
Îmbunătățirea activității cadastrale		Inregistrarea proprietăților în Sistemul Integrat de Cadastru și Carte Funciară	

Politica 4.1.c: Realizarea de programe de formare, activă, pentru administrația publică

program	proiecte pentru teritorii urbane	proiecte pentru teritorii rurale	proiecte pentru teritorii montane
Formare continuă pentru funcționarii publici	Curs în domeniul managementului patrimoniului construit, aflat în proprietate publică		
	Curs în domeniul managementul proiectelor		
	Curs în domeniul finanțelor publice		
	Curs în domeniul comunicării cu comunitățile locale		

Obiectiv prioritar 4.2:

Incurajarea și dezvoltarea implicării civice în luarea deciziilor

Politica 4.2.a: Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității

program	proiecte pentru teritorii urbane	proiecte pentru teritorii rurale	proiecte pentru teritorii montane
Suport în implicarea comunității în proiectele de dezvoltare	Organizarea și consolidarea comitetelor de dezvoltare cu reprezentanți din sectorul public și privat		
	Identificarea și încurajarea formelor de consultare cu cetățenii în problemele ce țin de dezvoltarea durabilă a comunităților locale		
	Stabilirea și echiparea unui centru de informare și de comunicare cu cetățenii		

VI. Tabel sintetic al documentului Strategiei

VIZIUNEA DEZVOLTĂRII JUDEȚULUI ALBA															
„Județul Alba - o comunitate dinamică deschisă parteneriatelor, atractivă mediului investițional și turismului, a cărei dezvoltare este susținută de resurse naturale și culturale unice”															
Obiectiv strategic 1: Coeziune și competitivitate Dezvoltarea policentrică și echilibrată a zonelor funcționale urbane și rurale pentru creșterea competitivității și întărirea coeziunii teritoriale		Obiectiv strategic 2: Conectivitate, Atractivitate, Siguranță Promovarea integrată a accesului egal la infrastructură și informație		Obiectiv strategic 3: Patrimoniul, motor al creativității Conservarea valorilor culturale și protecția mediului, factori ai identității și dezvoltării economice prin turism		Obiectiv strategic 4: Un județ bine administrat Dezvoltarea managementului public în scopul atingerii coeziunii teritoriale									
Obiective prioritare		Obiective prioritare		Obiective prioritare		Obiective prioritare									
Obiectiv prioritar 1.1: Întărirea parteneriatelor teritoriale, cu efect pozitiv în creșterea masei economice a județului Alba		Obiectiv prioritar 2.1: Asigurarea accesibilității și creșterea mobilității, suport al dezvoltării policentrice a județului în context regional și național, în condiții de protecție a mediului		Obiectiv prioritar 2.2: Echiparea cu utilități și servicii publice de interes general în condiții de protecție a mediului și utilizare eficientă a resurselor, în scopul creșterii atractivității și funcționalității teritoriului		Obiectiv prioritar 3.1: Conservarea patrimoniului cultural, tangibil și intangibil, pentru dezvoltarea durabilă a turismului		Obiectiv prioritar 3.2: Menținerea integrității patrimoniului natural		Obiectiv prioritar 3.3: Valorificarea prin turism a patrimoniului cultural și natural		Obiectiv prioritar 4.1: Dezvoltarea capacității operaționale a instituțiilor administrației publice de a răspunde nevoilor comunității		Obiectiv prioritar 4.2: Incurajarea și dezvoltarea implicării civice în luarea deciziilor	
Politici 1.1.		Politici 2.1.		Politici 2.2.		Politici 3.1.		Politici 3.2.		Politici 3.3.		Politici 4.1.		Politici 4.2.	
1.1.a: Organizarea de clustere tematice pentru dezvoltarea și valorificarea resurselor umane și a capacităților industriale, agricole, turistice și de cercetare existente în zone urbane și rurale		2.1.a: Dezvoltarea integrată a infrastructurii de transport		2.2.a: Dezvoltarea infrastructurii de apă potabilă și canalizare și a serviciilor specifice în condiții de siguranță, sănătate și de protecție a resurselor existente și a mediului		Politica 3.1a: Realizarea protecției și valorificării patrimoniului cultural folosind și măsuri de creștere a eficienței energetice		3.2.a: Protejarea și dezvoltarea prudentă a peisajului în care există elemente istorice, estetice sau ecologice		3.3a: Realizarea de intervenții pentru îmbunătățirea infrastructurii de turism		4.1.a: Suport oferit administrațiilor locale în procesul de formulare și implementare a proiectelor		4.2.a: Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității	
1.1.b: Promovarea constituirii rețelelor regionale și multinaționale între factori și operatori legitimi și reprezentativi din punct de vedere administrativ, economic, social și cercetare/educație		2.1.b: Dezvoltarea infrastructurii de energie și de comunicare		Politica 2.2.b: Îmbunătățirea managementului deșeurilor și a reducerii poluării terenurilor și a pânzei freatice		3.1.b: Realizarea de intervenții pentru valorificarea patrimoniului cultural						4.1.b: Realizarea documentațiilor de urbanism susținute de o bază cadastrală			
1.1.c: Creșterea contribuției economice și sociale a zonelor urbane în susținerea dezvoltării zonelor rurale aflate în aria de influență a orașelor		2.1.c: Creșterea capacității operaționale a transportului public, cu grad redus de poluare		2.2.c: Asigurarea infrastructurii și a furnizării serviciilor sociale, de educație și de sănătate								4.1.c: Realizarea de programe de formare activă, pentru administrația publică			
1.1.d: Creșterea rolului Asociațiilor de Dezvoltare Intercomunitară, a instituțiilor academice și a sectorului privat în susținerea dezvoltării competitivității economiei județului															
1.1.e: Creșterea funcționalității și valorii fondului construit aflat în proprietate publică și privată															
programe		programe		programe		programe		programe		programe		programe		programe	
Incurajarea dezvoltării domeniilor ce asigură creșterea economică a județului Alba		Creșterea accesibilității teritoriului județean către coridoarele de transport europene și naționale		Extinderea și reabilitarea infrastructurii de apă-canalizare Reducerea poluării cursurilor de apă Valorificarea deșeurilor urbane pentru producerea de energie „verde” și a deșeurilor industriale inerte în construcții Decontaminarea terenurilor poluate și introducerea lor în circuitul economic Îmbunătățirea infrastructurii sociale, prin realizarea/reabilitare de construcții și măsuri de promovare a incluziunii sociale și de combatere a sărăciei Îmbunătățirea infrastructurii educaționale prin lucrări de construcție, reabilitare și echipare. Îmbunătățirea infrastructurii de sănătate prin lucrări de construcție, reabilitare și echipare		Restaurarea, conservarea și reabilitarea /refuncționalizarea centrelor și a zonelor istorice Realizarea investițiilor ce evidențiază obiectivele turistice reabilite Reabilitarea și dezvoltarea traseelor culturale Realizarea unei cercetări de piață a turismului cultural Creșterea vizibilității moștenirii culturale și istorice Legarea valorii patrimoniului de dezvoltarea comunităților locale Formare continuă în domeniul patrimoniului cultural		Menținerea, restaurarea și creșterea diversității ecosistemelor, speciilor și a materialului genetic Dezvoltarea managementului integrat al peisajului și protecția la riscuri Folosirea mijloacelor de publicitate Implicarea comunității în protecția zonelor protejate		Creșterea atractivității turistice și de agement Formare și îndrumare în managementul proprietăților și serviciilor pentru dezvoltarea turismului		Întrunirea cerințelor ce răspund condițiilor de implementare a proiectelor de investiții Organizarea procesului de formulare și implementare a proiectelor Îmbunătățirea activității cadastrale Formare continuă pentru funcționarii publici		Suport în implicarea comunității în proiecte de dezvoltare	

VII. Coroborarea dintre programele de dezvoltare și obiectivele tematice ale Strategiei Europa 2020

obiective tematice	Obiectiv prioritar 1.1: Intărirea parteneriatelor teritoriale, cu efect pozitiv în creșterea masei economice a județului Alba	Obiectiv prioritar 2.1: Asigurarea accesibilității și creșterea mobilității, suport al dezvoltării policentrice a județului în context regional și național	Obiectiv prioritar 2.2: Echiparea cu utilități și servicii publice de interes general în condiții de protecție a mediului și utilizare eficientă a resurselor în scopul creșterii atractivității și funcționalității teritoriului	Obiectiv prioritar 3.1: Conservarea patrimoniului cultural, tangibil și intangibil, pentru dezvoltarea durabilă a turismului	Obiectiv prioritar 3.2: Menținerea integrității patrimoniului natural	Obiectiv prioritar 3.3: Valorificarea prin turism a patrimoniului cultural și natural	Obiectiv prioritar 4.1: Dezvoltarea capacității operaționale a instituțiilor administrației publice de a răspunde nevoilor comunității	Obiectiv prioritar 4.2: Incurajarea și dezvoltarea implicării civice în luarea deciziilor
CREȘTERE INTELIGENTA								
OT1 - consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și a inovării	Incurajarea dezvoltării domeniilor ce asigură creșterea economică a județului Alba Promovarea cercetării și transferului integrat de cunoștințe							
OT2 – Îmbunătățirea accesului și a utilizării și creșterea calității TIC		Dezvoltarea rețelelor de internet						
OT3 - Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol și a sectorului pescuitului și acvaculturii	Creșterea aportului IMM-urilor la dezvoltarea economică							
CREȘTERE DURABILĂ								
OT4 - sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon în toate sectoarele	Promovarea eficienței energetice și de noi forme de producere și utilizare a energiei regenerabile	Acces egal la infrastructura de energie Promovarea și stimularea transportului public urban "verde" (nepoluant)						
OT5 – promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii și gestionării riscurilor					Dezvoltarea managementului integrat al peisajului și protecția la riscuri Reducerea poluării cursurilor de apă			
OT6 - protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor			Valorificarea deșeurilor urbane pentru producerea de energie „verde” și a deșeurilor industriale inerte în construcții Extinderea și reabilitarea infrastructurii de apă-canalizare Valorificarea deșeurilor urbane pentru producerea de energie „verde” Decontaminarea terenurilor poluate și introducerea lor în circuitul economic	Restaurarea, conservarea și reabilitarea/refuncționalizarea centrelor și zonelor istorice Realizarea investițiilor ce evidențiază obiectivele turistice reabilite Reabilitarea și dezvoltarea traseelor culturale Realizarea unei cercetări de piață a turismului cultural Creșterea vizibilității moștenirii culturale și istorice	Mentinerea, restaurarea și creșterea diversității ecosistemelor, speciilor și a materialului genetic	Creșterea atractivității turistice și de agement		

				Legarea valorii patrimoniului de dezvoltarea comunităților locale		
OT 7 - promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore	Promovarea eficienței energetice și de noi forme de producere și utilizare a energiei regenerabile	Creșterea accesibilității teritoriului județean către coridoarele de transport europene și naționale Creșterea mobilității prin dezvoltarea de noduri de transport intermodal pentru persoane și a bunuri				
CREȘTERE INCLUZIVA						
OT 8 – Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă	Reducerea disparităților economice prin dezvoltarea resurselor umane					
OT 9 - promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei			<p>Îmbunătățirea infrastructurii sociale, prin realizarea / reabilitarea de construcții și măsuri de promovare a incluziunii sociale și de combatere a sărăciei</p> <p>Îmbunătățirea infrastructurii de sănătate prin lucrări de construcție, reabilitare și echipare</p>	<p>Formare și îndrumare în managementul proprietăților și serviciilor pentru dezvoltarea turismului</p>		
OT 10 - investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții			<p>Îmbunătățirea infrastructurii educaționale prin lucrări de construcție, reabilitare și echipare</p>	<p>Formare continuă în domeniul patrimoniului cultural</p> <p>Formare și îndrumare în managementul proprietăților și serviciilor pentru dezvoltarea turismului</p>		
OT 11 – consolidarea capacității instituționale și o administrație publică eficientă					<p>Intrunirea cerințelor ce răspund condițiilor de implementare a proiectelor de investiții</p> <p>Organizarea procesului de formulare și implementare a proiectelor</p> <p>Îmbunătățirea activității cadastrale</p> <p>Formare continuă pentru funcționarii publici</p>	<p>Suport în implicarea comunității în proiecte de dezvoltare</p>

VIII. Coroborarea dintre obiectivele de dezvoltare și aspectele transversale ale U.E.

Obiectiv strategic 1: Coeziune și competitivitate Dezvoltarea policentrică și echilibrată a zonelor funcționale urbane și rurale pentru creșterea competitivității și întărirea coeziunii teritoriale	Obiectiv strategic 2: Conectivitate, Atractivitate, Siguranță Promovarea integrată a accesului egal la infrastructură și informație	Obiectiv strategic 3: Patrimoniul, motor al creativității Conservarea valorilor culturale și protecția mediului ca factori ai identității și dezvoltării economice prin turism	Obiectiv strategic 4: Un județ bine administrat Dezvoltarea managementului public în scopul atingerii coeziunii teritoriale
---	---	--	---

	Obiective prioritare	Obiective prioritare		Obiective prioritare			Obiective prioritare	
Priorități transversale ale UE	Obiectiv prioritar 1.1: Întărirea parteneriatelor teritoriale, cu efect pozitiv în creșterea masei economice a județului Alba	Obiectiv prioritar 2.1: Asigurarea accesibilității și creșterea mobilității suport al dezvoltării policentrice a județului în context regional și național	Obiectiv prioritar 2.2: Echiparea cu utilități și servicii publice de interes general, în condiții de protecție a mediului și utilizare eficientă a resurselor, în scopul creșterii atractivității și funcționalității teritoriului	Obiectiv prioritar 3.1: Conservarea patrimoniului cultural, tangibil și intangibil, pentru dezvoltarea durabilă a turismului	Obiectiv prioritar 3.2: Menținerea integrității patrimoniului natural	Obiectiv prioritar 3.3: Valorificarea prin turism a patrimoniului cultural și natural	Obiectiv prioritar 4.1: Dezvoltarea capacității operaționale a instituțiilor administrației publice de a răspunde nevoilor comunității	Obiectiv prioritar 4.2: Incurajarea și dezvoltarea implicării civice în luarea deciziilor
dezvoltare durabilă	optimizarea fluxurilor și reducerea deșeurilor obținerea de certificate ISO modernizarea exploatațiilor agricole cercetare și formare profesională și continuă	legarea tematicii de transport de dimensiunea economică, socială și de mediu	susținerea realizării de proiecte teritoriale integrate	susținerea realizării de proiecte teritoriale integrate	realizarea de planuri de amenajare a teritoriului și de acțiuni în care dezvoltarea teritoriului să protejeze mediul și resursele	susținerea realizării de proiecte teritoriale integrate		
protecția mediului	obținerea certificatelor și avizelor de mediu folosirea de tehnologii prietenoase mediului, nepoluante	reducerea CO2, reducerea combustibilului tradițional, fosil, ameliorarea calității aerului, reducerea zgomotului	respectarea specificului județului (bazin hidrografic, fond forestier) pentru gestionarea durabilă a apei și deșeurilor	respectarea specificului județului (bazin hidrografic, fond forestier) pentru gestionarea durabilă a apei și deșeurilor		respectarea specificului județului (bazin hidrografic, fond forestier) pentru gestionarea durabilă a apei și deșeurilor		
eficiență energetică	procese tehnologice bazate pe eficiența consumurilor întărirea cercetării în domeniu	optimizarea și extinderea transportului public și a formelor alternative (ex. biciclete)	îmbunătățirea calității locuirii urbane soluții inovative de mobilitate	îmbunătățirea calității locuirii urbane soluții inovative de mobilitate	îmbunătățirea calității locuirii urbane soluții inovative de mobilitate	îmbunătățirea calității locuirii urbane soluții inovative de mobilitate		
combaterea și adaptarea la schimbări climatice	reducerea CO2, folosirea de energii neconvenționale (verzi) cercetarea privind resurse inovative, regenerabile	reducerea CO2 coordonarea informațiilor privind efectele schimbării climatice cu siguranța traficului	acțiuni de promovare, informare a aspectelor ce privesc schimbările climatice	acțiuni de promovare, informare a aspectelor ce privesc schimbările climatice	acțiuni de promovare, informare a aspectelor ce privesc schimbările climatice	acțiuni de promovare, informare a aspectelor ce privesc schimbările climatice		
prevenirea și gestionarea riscurilor naturale/tehnologice	planuri de combatere a riscului tehnologic însoțite de simulări (pt. proiecte de cercetare) formare profesională informare, rapoarte anuale tehnologii performante de avertizare	folosirea sistemelor GIS	x		reducerea vulnerabilității în zonele supuse riscului industrial / minier consolidarea formelor de gestionare a riscurilor, realizarea de strategii teritoriale de adaptare la schimbările climatice și a persoanelor expuse la risc	x		
egalitate de gen	acces egal la un loc de muncă, inclusiv pentru persoane cu dizabilități	acces la la informare, servicii de consiliere și participare la programe de formare	acces la la informare, servicii de consiliere și participare la programe de formare	acces la la informare, servicii de consiliere și participare la programe de formare	acces la la informare, servicii de consiliere și participare la programe de formare	acces la la informare, servicii de consiliere și participare la programe de formare	acces la la informare, servicii de consiliere și participare la programe de formare	acces la la informare, servicii de consiliere și participare la programe de formare
egalitate de șanse	acces la la informare, servicii de consiliere și participare la programe de formare							
lupta împotriva discriminării	acces egal la rezultatele cercetării, al studiilor de marketing, promovare pe piețe							

IX. PRIORITATI ÎN DEZVOLTAREA TERITORIULUI JUDEȚULUI ALBA

În urma consultărilor publice, organizate pe tema identificării priorităților de intervenție la nivel local, au rezultat un număr de proiecte specifice solicitate de administrațiile publice locale, municipii-orașe-comune din județul Alba.

Acestea vin în completarea capitolului V, care prezintă proiectele ce vizează funcționalitatea întregului teritoriu în contextul combaterii și atenuării disparităților teritoriale (acces la servicii și utilități), al creșterii gradului de conectivitate și mobilitate și al protecției resurselor și patrimoniului cultural și natural.

Lista priorităților vizează investițiile de capital ce vor contribui la atingerea unei coeziuni teritoriale și valorificarea elementelor de competitivitate în perioada 2014-2020 și este întocmită pe structura obiectivelor strategice, atingând:

Obiectivul strategic 1: Coeziune și competitivitate

Dezvoltarea policentrică și echilibrată a zonelor funcționale urbane și rurale pentru creșterea competitivității și întărirea coeziunii teritoriale

Obiectivul strategic 2: Conectivitate, Atractivitate, Siguranță

Promovarea integrată a accesului egal la infrastructură și informație

Obiectivul strategic 3: Patrimoniul, motor al creativității

Conservarea valorilor culturale și protecția mediului ca factori ai identității și dezvoltării economice prin turism

PRIORITATI IN DEZVOLTAREA POLICENTRICA A JUDEȚULUI ALBA - ACTIVITATI ECONOMICE

1. Sistemul teritorial al zonelor funcționale

Obiectiv prioritar 1.1:

Întărirea parteneriatelor teritoriale, cu efect pozitiv în creșterea masei economice a județului Alba

Municipii și orașe:

Alba Iulia, Aiud, Baia de Arieș, Cugir: Dezvoltare Parc Industrial/TEHNO

Aiud: Amenajare și dotare piață de gross

Câmpeni - Zlatna: Parteneriat în dezvoltarea și reabilitarea unei piețe regionale agroalimentare pentru produse de munte

Cugir: Dezvoltarea Cugirului ca oraș verde - proiect integrat - Eficientizarea energetică a clădirilor publice și locuințelor

Județ Alba: Sprijinirea firmelor din județul Alba în îmbunătățirea continuă a managementului resurselor pentru a obține creșterea performanțelor economice prin: cursuri de gestionare a calității, costurilor, standardelor, managementul producției, serviciilor, resurselor umane; ateliere de îmbunătățire continuă pe ramuri economice; vizite la companii care aplică sisteme de management performante; conferința regională pentru diseminarea rezultatelor în Regiunea Centru

Județ Alba: Inițierea și funcționarea unui centru regional de colectare, vânzare și prelucrare legume și fructe; Adaptarea modelului de economie comunitară în localități din județul Alba: Crearea unor unități de economie socială.

Județ Alba: Realizarea unui pol polyvalent de comunicare, transfer de experiență / practici în domenii economice, sociale, mediu (zona ADI Alba Iulia)

PRIORITATI ÎN COMPLETAREA INFRASTRUCTURII RUTIERE DRUMURI NATIONALE

2. Sistemul conectării

Obiectiv prioritar 2.1:

Asigurarea accesibilității și creșterea mobilității, suport al dezvoltării policentrice a județului în context regional și național în condiții de protecție a mediului

Modernizarea și reabilitarea drumurilor naționale, inclusiv lucrări de artă, ce asigură conectarea cu rețeaua **TEN-T DN 74** (Alba – Abrud – Ciuruleasa - limita județ Hunedoara / Brad)

Modernizarea și reabilitarea drumurilor naționale, inclusiv lucrări de artă, ce asigură conectarea cu rețeaua **TEN-T DN 74 A** (Abrud-Câmpeni)

Modernizarea și reabilitarea drumurilor naționale, inclusiv lucrări de artă, ce asigură conectarea cu rețeaua **TEN-T DN 75** (limita județ Bihor – Arieșeni – Câmpeni – Vidolm)

Modernizarea și reabilitarea drumurilor naționale, inclusiv lucrări de artă, ce asigură conectarea cu rețeaua **TEN-T - autostrada Sebeș – Turda**

PRIORITATI ÎN COMPLETAREA INFRASTRUCTURII RUTIERE DRUMURI JUDEȚENE

2. Sistemul conectării

Obiectiv prioritar 2.1:

Asigurarea accesibilității și creșterea mobilității, suport al dezvoltării policentrice a județului în context regional și național în condiții de protecție a mediului

Consolidare corp drum județean **DJ107G**: DJ107D (Uioara de Sus) – Noslac – Captalan – Copand - Stâna de Mureș - Gabud - limită județ Mureș

Pod pe DJ762: limită județ Hunedoara - Dealu Crișului- Valea Maciului – Vidra – Lunca de Jos – Mihoiești (DN75)

Modernizare drum **DJ 107A**: Alba Iulia - Pârâul lui Mihai – Vurpar - Câmpul Goblii - Dealul Ferului – Mereteu – Blandiana – Saracsău - limită județ Hunedoara

Reabilitare sistem rutier **DJ704**: DN7(Sibot) – Vinerea – Cugir – Sureanu – Prigoana - Valea Mare - DN67C cu realizarea unei centuri ocolitoare pe raza localității Vinerea

Pod pe **DJ 142K**: Cetatea de Baltă (DJ142B)– Tatarlăua - Crăciunelul de Sus – Făget – Tauni - Valea Lungă (DN14B)

Consolidare pod pe **DJ705B** peste râul Mureș, km.3+949, loc. Vințu de Jos

Reabilitare drum județean **DJ 750C**: Sălciua de Sus (DN75) - Dealu Caselor - Valea Largă - Vale în Jos - Ponor - Râmeț - Valea Mănăstirii - Geoagiu de Sus - Stremț – Teiuș (DN1)

Modernizare drum județean **DJ 107I**: Aiud (DN1) Aiudul de Sus – Râmeț - Brădești – Geogel - Măcărestu-Bârlești Cătuni – Cojocani - Valea Bârnii – Bârlești – Mogoș - Valea Albă - Ciuculești – Bucium – Izbita – Cojeseni - Bucium Sat - DN74 (Cerbu)

PRIORITATI ÎN COMPLETAREA INFRASTRUCTURII RUTIERE DRUMURI ORASENESTI/COMUNALE

2. Sistemul conectării

Obiectiv prioritar 2.1:

Asigurarea accesibilității și creșterea mobilității, suport al dezvoltării policentrice a județului în context regional și național în condiții de protecție a mediului

Municipii:

Aiud, Blaj, Sebeș

Orașe:

Abrud, Baia de Arieș, Câmpeni, Cugir, Ocna Mureș, Teiuș, Zlatna

Comune:

Almașu Mare, Arieșeni, Avram Iancu, Bistra, Blandiana, Bucerdea Grânoasa, Bucium, Cergău, Cetatea de Baltă, Ciugud, Ciuruleasa, Crăciunelul de Jos, Cricău, Cut, Cenade, Daia Romană, Farău, Galda de Jos, Gârbova, Hopârta, Horea, Ighiu, Intergalde, Jidvei, Livezile, Lunca Mureșului, Lupșa, Mihaș, Mirăslău, Mogoș, Noșlac, Ocoliș, Ohaba, Poiana Vadului, Ponor, Rădești, Râmeț, Roșia Montană, Roșia de Secaș, Sălcium, Săsciori, Sâncel, Sântimbru, Sohodol, Spring, Stremț, Sugag, Săliște, Vadu Moților, Valea Lungă, Vințu de Jos

PRIORITATI ÎN COMPLETAREA INFRASTRUCTURII ENERGETICE

2. Sistemul conectării

Obiectiv prioritar 2.1:

Asigurarea accesibilității și creșterea mobilității, suport al dezvoltării policentrice a județului în context regional și național în condiții de protecție a mediului

Modernizarea / extinderea rețelei de alimentare cu energie electrică:

Municipii:

Alba Iulia, Blaj, Sebeș

Orașe:

Baia de Arieș, Câmpeni, Ocna Mureș

Comune:

Arieșeni, Gârda de Sus, Horea, Albac, Vadu Moților, Vidra, Roșia Montană, Lușța, Bucium, Ocoliș, Mirăslău, Unirea, Lunca Mureșului, Stremț, Rădești, Sona, Bucerdea Grănoasă, Cergău, Cenade, Ohaba, Berghin, Ciugud, Ighiu, Almașu Mare, Blandiana, Sibot, Săsciori, Gârbova, Sugag

Alte proiecte:

Municipiul Sebeș: Extinderea și modernizarea iluminatului public

Orasul Baia de Arieș: Utilizarea surselor regenerabile de energie pentru clădirile administrative educative și sociale aparținând domeniului public **Baia de Arieș**

Orașul Cugir: Achiziție și montaj panouri fotovoltaice pentru clădiri publice; **Dezvoltarea Cugirului ca oraș verde - proiect integrat** - Dezvoltarea iluminatului public din surse regenerabile de energie; Asigurarea independenței energetice a clădirilor publice;

Comuna Berghin: Reducerea consumului de energie electrică în rețeaua publică stradală folosind surse alternative de energie;

Comuna Cetatea de Baltă: Inițiere parc fotovoltaic

Comuna Ciugud: Reducerea costurilor cu energia electrică prin construirea unor sisteme eoliene și fotovoltaice de producere a energiei

Comuna Ighiu: Construire centrală eoliană

Comuna Săliște: Modernizare iluminat public

PRIORITATI ÎN COMPLETAREA INFRASTRUCTURII ENERGETICE

2. Sistemul conectării

Obiectiv prioritar 2.1:

Asigurarea accesibilității și creșterea mobilității, suport al dezvoltării policentrice a județului în context regional și național în condiții de protecție a mediului

Modernizare și extindere a rețelei de gaze naturale existente:

Municipii:

Alba Iulia, Aiud, Blaj, Sebeș

Orașe:

Cugir, Ocna Mureș, Teiuș, Zlatna

Comune:

Unirea, Noslac, Mirăslău, Sona, Cetatea de Baltă, Jidvei, Sâncel, Valea Lungă, Rădești, Bucurdea Grănoasă, Mihalț, Crăciunelu de Jos, Stremș, Galda de Jos, Cricău, Ighiu, Sântimbru, Ciugud, Cenade, Vințu de Jos, Săsciori, Săliște, Sibot

Introducerea rețelelor de gaze naturale / Forme de energie alternativă:

Orașe:

Abrud, Baia de Arieș, Câmpeni

Comune:

Arieșeni, Gârda de Sus, Scărișoara, Horea, Albac, Avram Iancu, Poiana Vadului, Vidra, Vadu Moților, Bistra, Posaga, Ocolis, Râmetea, Livezile, Râmeț, Sălciua, Lupșa, Sohodol, Roșia Montană, Ciuruleasa, Bucium, Mogoș, Ponor, Intregalde, Almașu Mare, Meteș, Ceru-Băcăinți, Blandiana, Pianu, Sugag, Gârbova, Călnic, Cut, Spring, Doștat, Daia Romană, Berghin, Ohaba, Roșia de Secaș, Cergău, Lopadea Nouă, Hopârta, Farău

PRIORITATI ÎN COMPLETAREA INFRASTRUCTURII DE UTILITATI APA POTABILA

2. Sistemul conectării

Obiectiv prioritar 2.2:

Echiparea cu utilități și servicii publice de interes general, în condiții de protecție a mediului și utilizare eficientă a resurselor, în scopul creșterii atractivității și funcționalității teritoriului

Municipii:

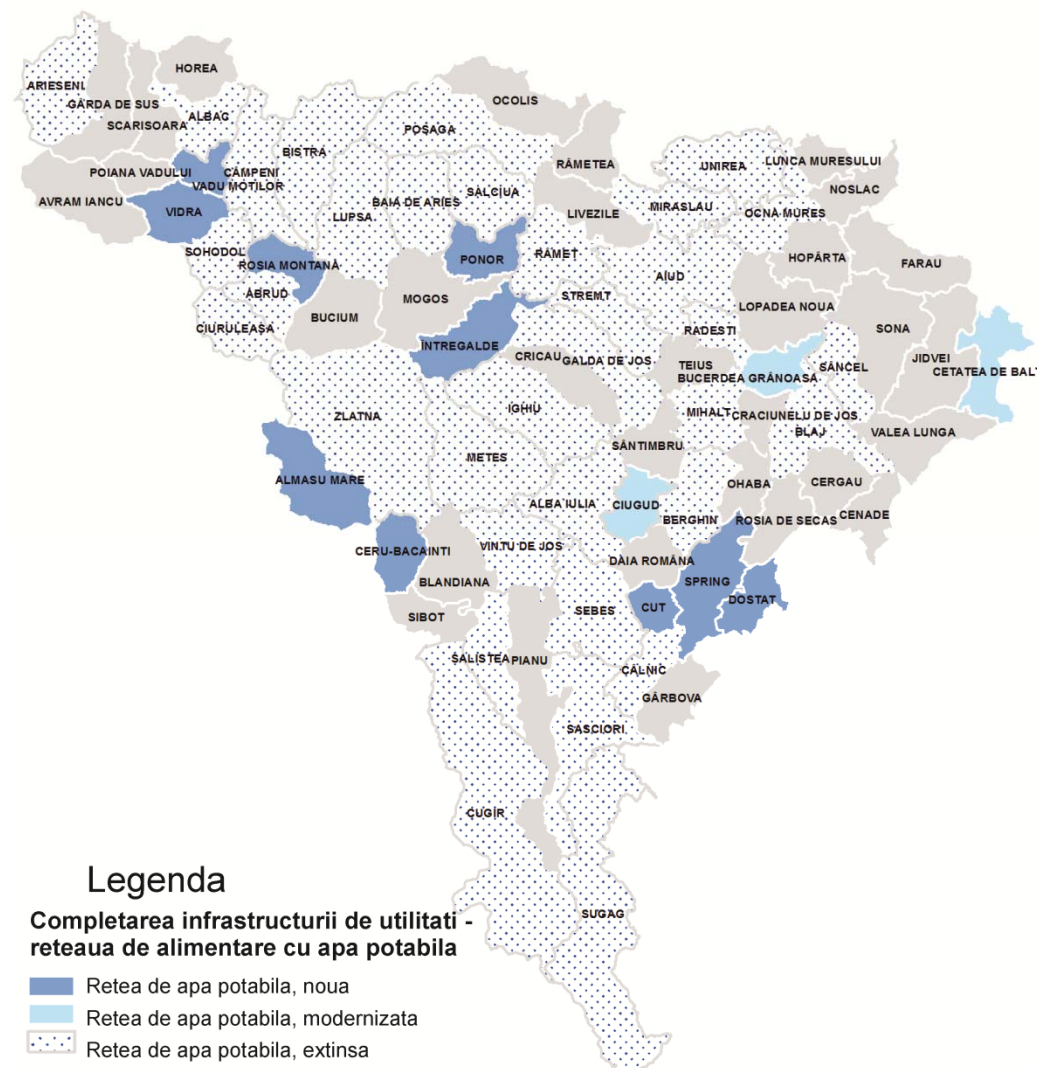
Aiud, Sebeș

Orașe:

Abrud, Ocna Mureș

Comune:

Almașu Mare, Arieșeni, Bistra, Bucerdea Grânoasă, Bucium, Cetatea de Baltă, Ciugud, Ciuruleasa, Cut, Călnic, Daia Romană, Farău, Galda de Jos, Gârbova, Ighiu, Livezile, Lupșa, Mirăslău, Rădești, Roșia Montană, Roșia de Secaș, Sălciua, Săsciori, Sâncel, Spring, Sugag, Vințu de Jos

PRIORITATI ÎN COMPLETAREA INFRASTRUCTURII DE UTILITATI CANALIZARE

2. Sistemul conectării

Obiectiv prioritar 2.2:

Echiparea cu utilități și servicii publice de interes general, în condiții de protecție a mediului și utilizare eficientă a resurselor, în scopul creșterii atractivității și funcționalității teritoriului

Municipii:

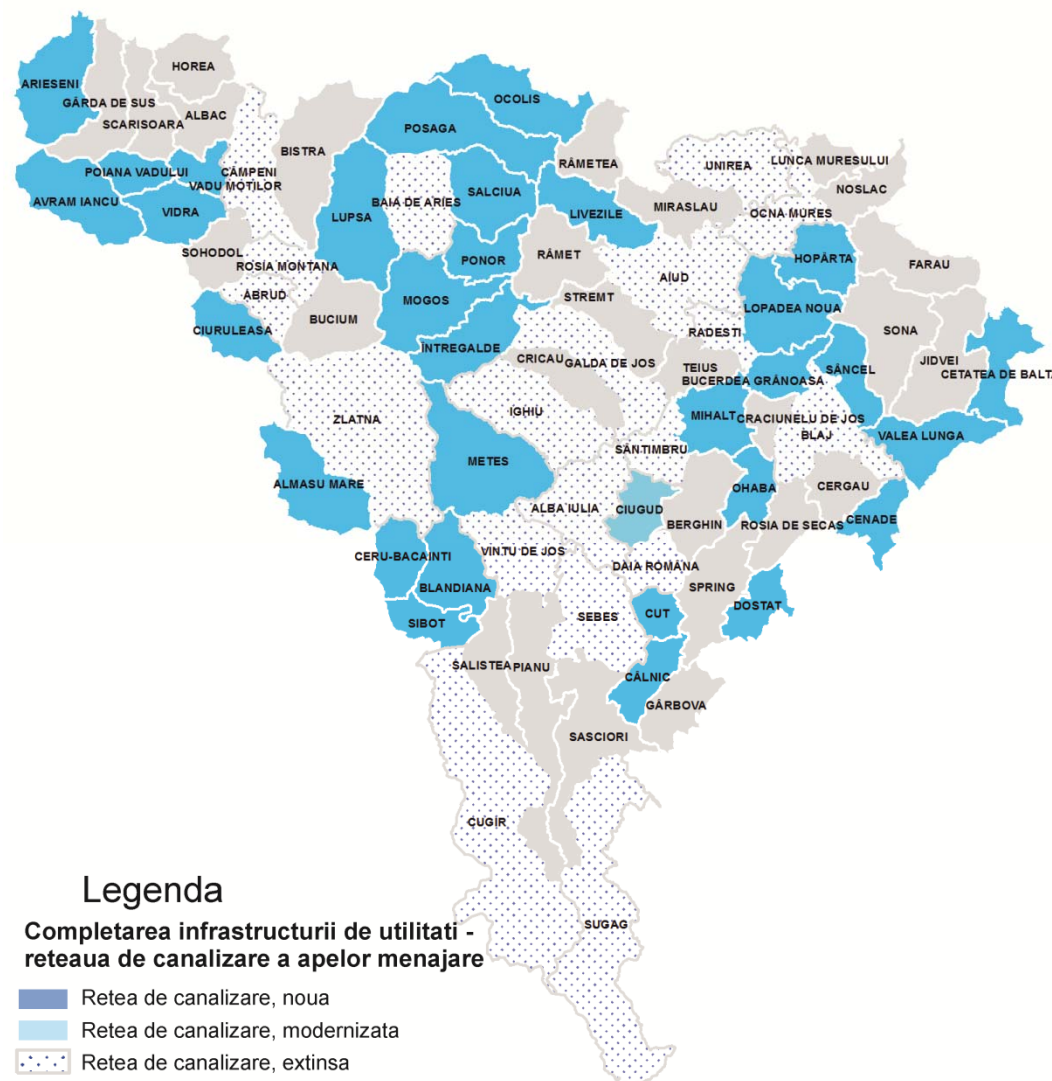
Aiud, Sebeș

Orașe:

Abrud, Ocna Mureș

Comune:

Almașu Mare, Arieșeni, Avram Iancu, Berghin, Bistra, Bucurdea Grânoasă, Cetatea de Baltă, Ciugud, Cut, Călnic, Daia Romană, Doștat, Galda de Jos, Ighiu, Livezile, Lupșa, Mihalț, Rădești, Roșia Montană, Roșia de Secaș, Sălcuia, Săsciori, Sâncel, Sântimbru, Sugag, Valea Lungă, Vințu de Jos

PRIORITATI ÎN COMPLETAREA INFRASTRUCTURII DE UTILITATI CANALIZARE – STATII DE EPURARE

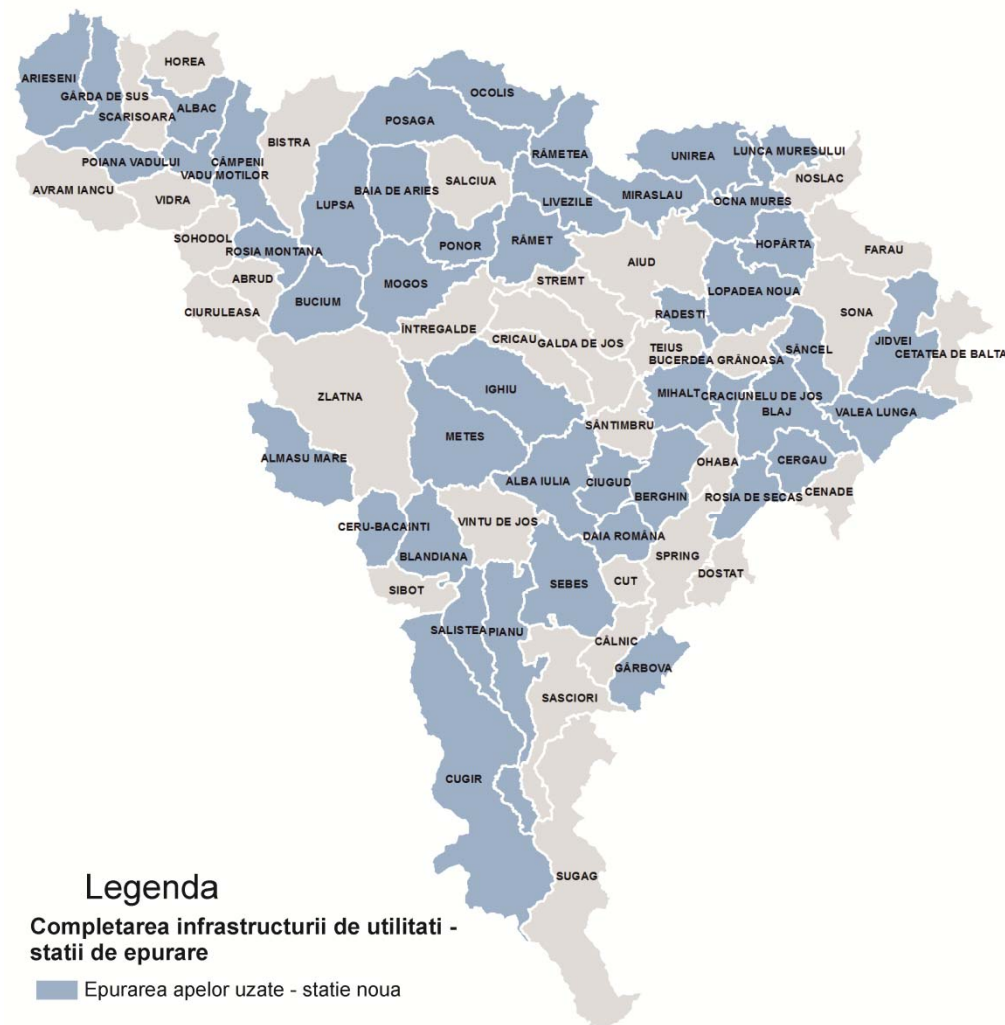
2. Sistemul conectării

Obiectiv prioritar 2.2:

Echiparea cu utilități și servicii publice de interes general, în condiții de protecție a mediului și utilizare eficientă a resurselor, în scopul creșterii atractivității și funcționalității teritoriului

Comune:

Berghin, Bistra, Bucerdea Grânoasă, Călnic, Cut, Doștat, Galda de Jos, Gârbova, Livezile, Mihălț, Rădești, Roșia Montană, Săsciori, Sugag, Sâncel, Sântimbru, Valea Lungă

PRIORITATI ÎN COMPLETAREA INFRASTRUCTURII DE COLECTARE DESEURI

2. Sistemul conectării

Obiectiv prioritar 2.2:

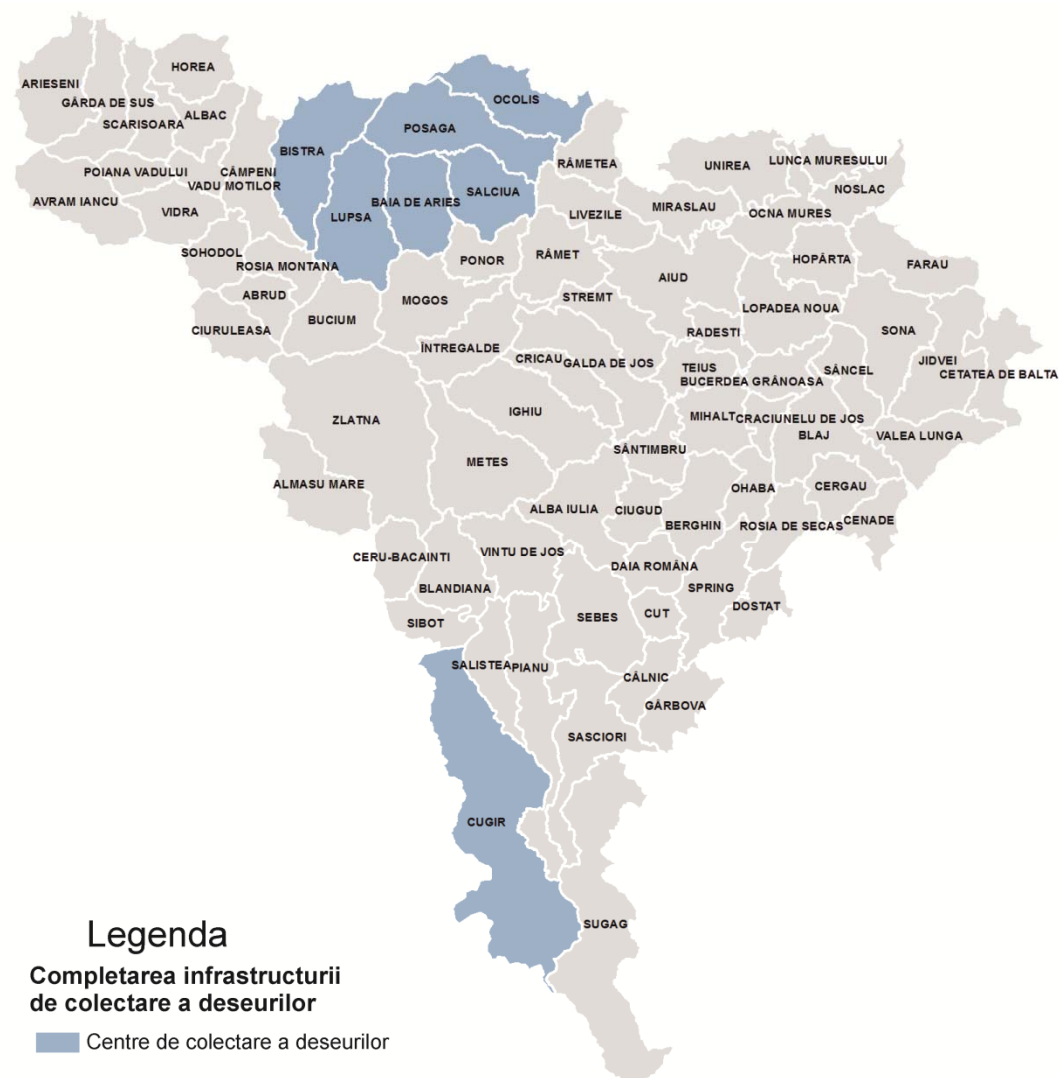
Echiparea cu utilități și servicii publice de interes general, în condiții de protecție a mediului și utilizare eficientă a resurselor, în scopul creșterii atractivității și funcționalității teritoriului

Orașe:

Baia de Arieș, Cugir

Comune:

Bistra, Lupșa, Ocoliș, Poșaga, Sălcia

PRIORITATI ÎN COMPLETAREA INFRASTRUCTURII SOCIALE

2. Sistemul conectării

Obiectiv prioritar 2.2:

Echiparea cu utilități și servicii publice de interes general, în condiții de protecție a mediului și utilizare eficientă a resurselor, în scopul creșterii atractivității și funcționalității teritoriului

Orășe:

Baia de Arieș: Reamenajarea căminului de nefamiști pentru edificarea de locuințe sociale și modernizarea Căminului pentru persoane vârstnice.

Cugir: „Centru de îngrijiri paliative”, Complex de îngrijire în regim rezidențial a persoanelor vârstnice și cu dizabilități, Serviciu de recuperare copii și adulți cu dizabilități, Adăpost pentru oamenii străzii, Centru comunitar pentru populația din zonele rurale, Centru de consiliere și reintegrare socială a persoanelor dezavantajate

Comune:

Bucearda Grănoasă: Centru social pentru copii

Cetatea de Baltă: Sprijinire elevi grupuri vulnerabile

Cricău: Inițiere centru de servicii sociale

Daia Romană: Centru de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice

Doștat: Centru de îngrijire bătrâni

Ponor: Renovare, modernizare și dotare centru de îngrijire, la domiciliu, a persoanelor vârstnice

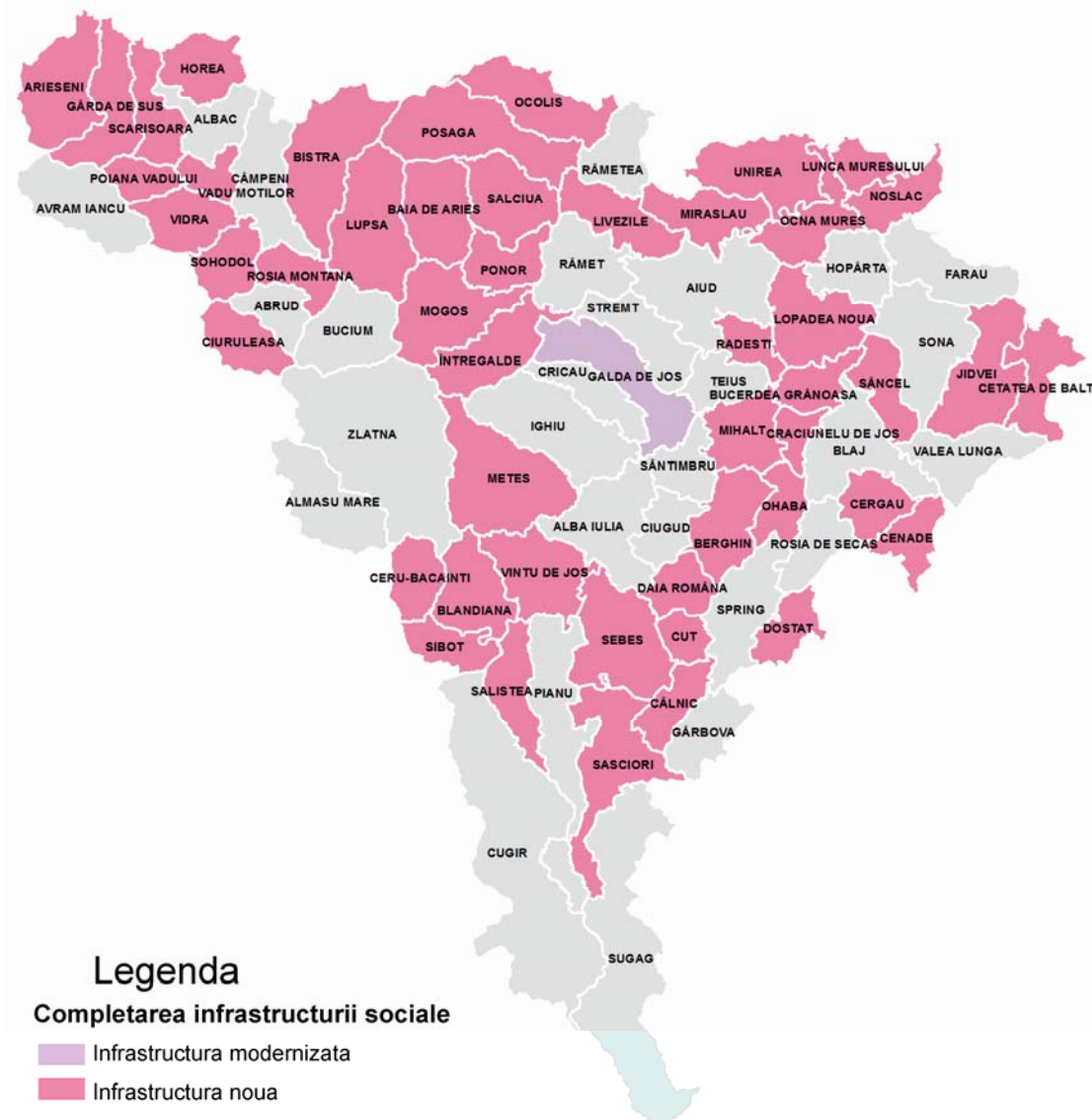
Valea Lungă: Acordare asistență socio-medicală la domiciliul persoanelor și familiilor aflate în risc

Vidra: Amenajare Centru de Zi pentru bătrâni

Consiliul județean Alba: Reabilitarea Centrului Scolar pentru Educație Incluzivă Alba Iulia

DGASPC Alba: Organizarea unui Centru de Zi destinat persoanelor cu afecțiuni neuropsihice în Alba Iulia, Cugir și Aiud; Organizarea unui Centru de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Sâncrai; Dezvoltarea de servicii de recuperare și reabilitare a copilului cu tulburari de comportament; Centru de tip *respiro* cu funcționare în regim de zi și rezidențial în loc. Alba Iulia, Aiud, Blaj, Sebeș; Reorganizare, sistematizare și refuncționalizare a Centrului de Îngrijire și Asistență Abrud

Asociația Filantropia Ortodoxă: Reabilitare/modernizare casele de tip familial: Izvorul Tămăduirii - Oarda de Jos, Bunavestire - Almașu Mare, Sfântu Nicolae

PRIORITATI ÎN COMPLETAREA INFRASTRUCTURII DE EDUCATIE

2. Sistemul conectării

Obiectiv prioritar 2.2:

Echiparea cu utilități și servicii publice de interes general, în condiții de protecție a mediului și utilizare eficientă a resurselor, în scopul creșterii atractivității și funcționalității teritoriului

Consiliul Județean în parteneriat cu agenți economici: Dezvoltarea Scolii Profesionale în sistem dual după modelul german.

Municipii:

Alba Iulia / Universitatea 1 decembrie 1918: Platforma de cercetare multidisciplinară pentru coeziune inter-regională și creșterea competitivității economice - PC CIRCE; Centru de Învățământ și Cercetare Multidisciplinară - CICM

Aiud: Reabilitare Colegiul Național "Titu Maiorescu" și construirea unei săli de sport, Eficientizarea sistemului de încălzire Școala Gimnazială, Eficientizarea sistemului de încălzire Colegiul Național "Bethlen Gabor", Reabilitare clădire școală și construire sală de sport școala gimnazială "Ovidiu Hulea", Reabilitare clădire școală și construire sală de sport în școala gimnazială "Axente Sever", Lucrări de reabilitare și amenajări Colegiul Tehnologic "Alexandru Borza Ciumbrud", Investiții, reabilitări și dotări investiționale Colegiul Tehnic Aiud, Campus SAM

Sebeș: Amenajare imobil str. Mihai Viteazu, nr. 39, pentru Biblioteca Municipală Sebeș, Reabilitare și modernizare a clădirii Colegiului Național "Lucian Blaga", Realizarea sălii de sport în cadrul "Liceului Tehnologic"

Orase:

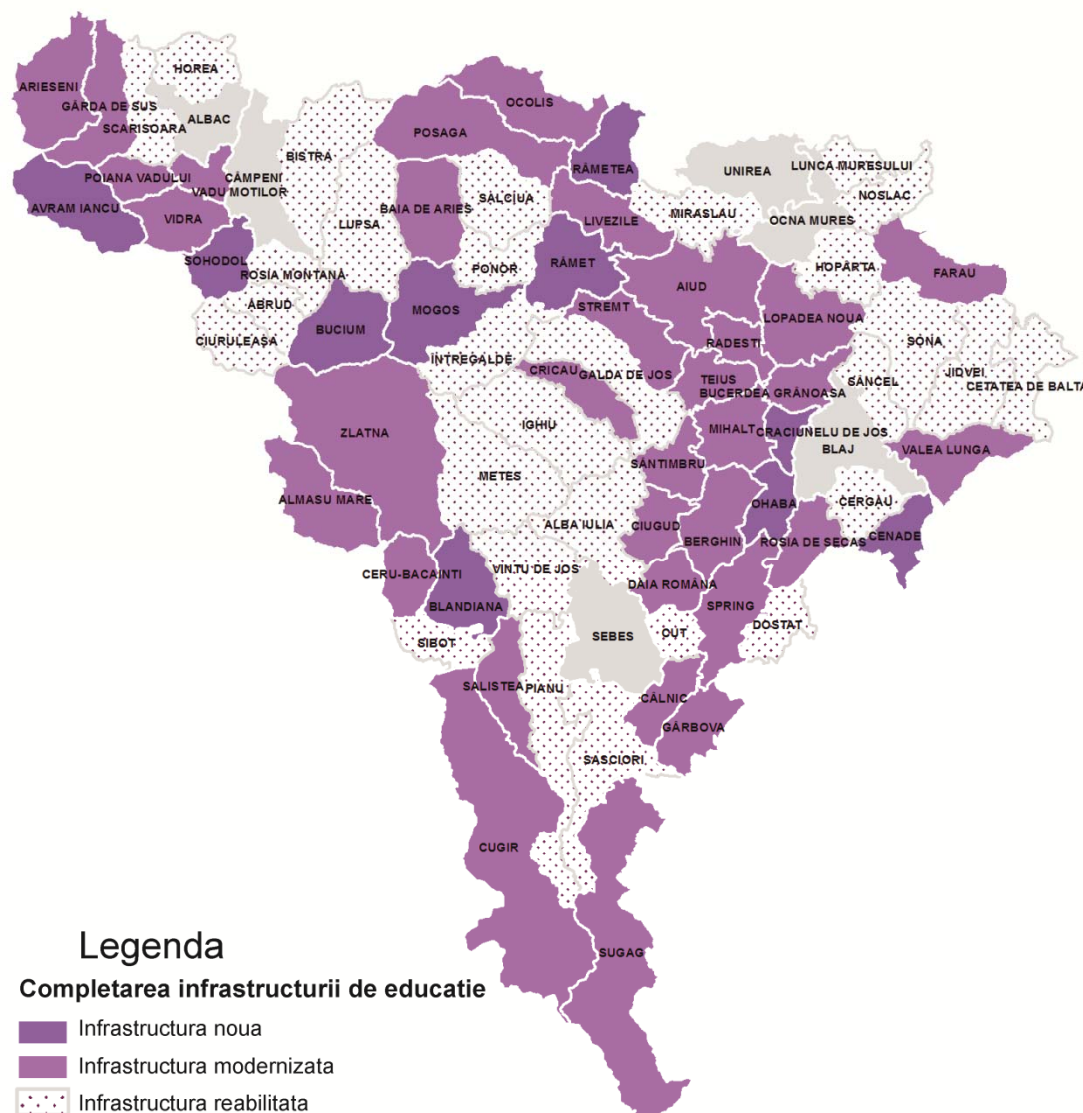
Blaj: Reabilitare Colegiul Național "Inocenție Micu Clain"

Cugir: Reabilitarea și modernizarea școlilor cu clasele I-VIII: școala generală nr.2, nr.3, și nr.4, școala generală "Iosiv Pervian", școala generală "Ioan Mișu Vinerea"; Reabilitarea și modernizarea Colegiului Național "David Prodan" și a Colegiului Tehnic "Ion D. Lăzărescu", Realizarea de spații adecvate învățământului preșcolar.

Zlatna: Reabilitare clădire liceu Corneliu Medrea

Comune:

Reabilitarea infrastructurii educaționale în: Arieșeni, Berghin, Bistra, Bucurdea Grănoasă, Ciugud, Crăciunelul de Jos, Călnic, Farău, Gârda de Sus, Ighiu, Mihalt, Posaga, Roșia de Secaș, Sântimbru, Valea Moșilor

PRIORITATI ÎN COMPLETAREA INFRASTRUCTURII DE SANATATE

2. Sistemul conectării

Obiectiv prioritar 2.2:

Echiparea cu utilități și servicii publice de interes general, în condiții de protecție a mediului și utilizare eficientă a resurselor, în scopul creșterii atractivității și funcționalității teritoriului

Municipii:

Alba Iulia: Modernizarea Spitalului Județean de Urgență

Sebeș: Extindere spital municipal; extindere compartiment boli infecțioase

Aiud: Reabilitarea, modernizarea, extinderea, dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor de sănătate în cadrul Spitalului de Pneumoftiziologie și a Spitalului Municipal Aiud

Orașe:

Cugir: Reabilitarea, modernizarea și echiparea spitalului orașenesec

Ocna Mureș: Amenajarea unui centru multifuncțional-unitate externă a Spitalului Județean Alba.

Zlatna: Reabilitare și dotare centru de permanență; Reabilitare clădire în vederea înființării unui ambulatoriu

Comune:

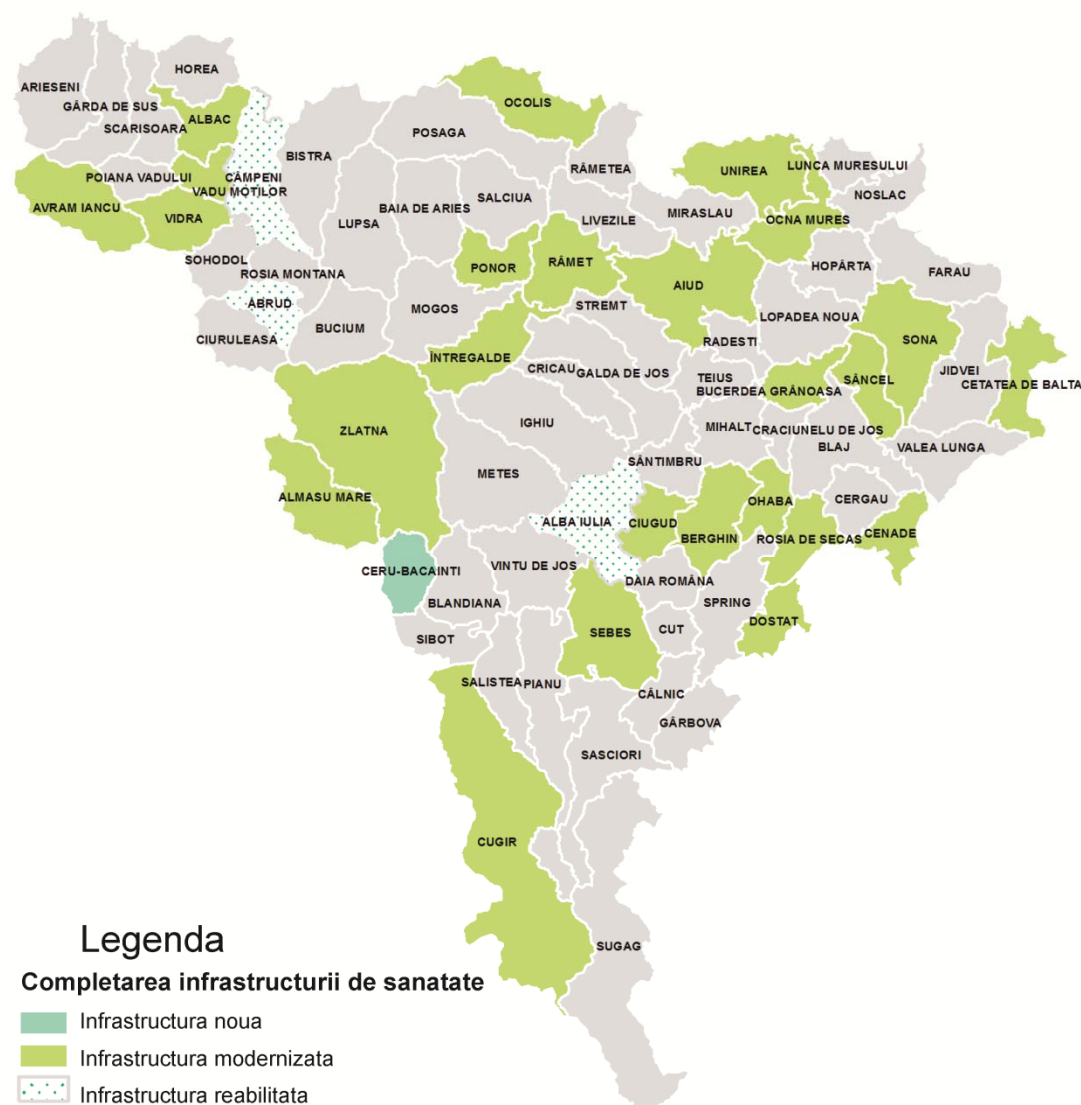
Berghin: Reabilitare cabinete medicale

Bucerdea Grânoasă: Construire cabinete medicale

Cetatea de Baltă: Modernizare cabinete medicale

Ciugud: Reabilitare cabinete medicale

Crăciunelul de Jos: Infiintarea și dotarea serviciului voluntar pentru situații de urgență

PRIORITATI ÎN COMPLETAREA INFRASTRUCTURII DE RECREERE

2. Sistemul conectării

Obiectiv prioritar 2.2:

Echiparea cu utilități și servicii publice de interes general, în condiții de protecție a mediului și utilizare eficientă a resurselor, în scopul creșterii atractivității și funcționalității teritoriului

Municipii:

Aiud: Reabilitare Parc Municipal

Blaj: Reabilitare baza sportiva

Sebeș: Amenajarea unei zone de agrement/ștrand în Parcul Arini; Construcția unei piste de ciclism, între zona de agrement și Cetate; Reamenajarea Parcul Tineretului și a Lacului

Orașe:

Abrud: Modernizare și dezvoltare teren de sport multifuncțional, amenajare traseu motocicletă, amenajare zona picnic

Baia de Arieș: Reabilitare bazin de înot (ștrand)

Câmpeni: Bazin de înot acoperit și patinoar

Cugir: Construirea unei Săli Polivalente, Amenajarea unui traseu *Mountain Bike*, Reabilitare Sala de Sport în cadrul Colegiului Național *David Prodan*, Amenajarea unui ștrand

Zlatna: Acoperire bazine de înot, amenajare alei ciclism și promenadă, Extindere bază sportivă

Comune:

Berghin: Amenajare bază sportivă

Bucerdea Grânoasă: Realizare bază sportivă

Bucium: Construire teren de sport

Ciugud: Reabilitare clădiri și domenii de interes public - baze sportive; Amenajare spații verzi, zone de agrement și parcuri în localități; Crearea unor zone de agrement de weekend

Câlnic: Amenajare teren de sport

Crăciunelul de Jos: Amenajarea unei baze de recreere, agrement și sport

Cricău: Amenajare parc

Ighiu: Reabilitare bază sportivă și amenajare spații verzi

Mirăslău: Baza sportivă și de agrement

Săliște: Construire stadion

PRIORITATI ÎN COMPLETAREA PATRMONIULUI CULTURAL

3. Sistemul valorilor culturale și naturale

Obiectiv prioritar 3.1:

Conservarea patrimoniului cultural, tangibil și intangibil, pentru dezvoltarea durabilă a turismului

Municipii:

Alba Iulia: Reabilitarea clădirii Babilon, monument istoric de grupa A; Punerea în valoare a patrimoniului cultural prin reabilitarea „Sala Unirii”, monument istoric grupa A; Amenajare Muzeu de Artă Sacră Reîntregirea, Restaurare și consolidare Biserica „Ortodoxă Romana Lipoveni ” -Alba Iulia și modernizare casă parohială

Aiud: Lucrări de reabilitare Zona Centrală Protejată, Reabilitarea Cetății Aiudului; Reabilitare clădire Centrul Cultural, „Liviu Rebreanu” și muzeu etnografic

Blaj: Restaurare Ansamblului Cultural Istoric Greco- Catolic

Sebeș: Reabilitarea centrului Istoric

Orașe:

Abrud: Reabilitare Centru Istoric

Cugir: Restaurarea cetății dacice de la Cugir în vederea dezvoltării turistice și stimulării creșterii economice; Promovarea Cetății

Zlatna: Transformarea galeriei „Larga – Haneș”, în muzeu cu specific minier

Comune:

Avram Iancu: Amenajare Muzeu Avram Iancu

Ciugud: Amenajarea obiectivelor arheologice

Ighiu: Reabilitarea arhitecturală și structurală a ansamblului Bisericii Reformate

Vidra: Reabilitare biserici de lemn - Sf. Trei Ierarhi, Sf. Dumitru, Sf. Arhangheli

Consiliul Județean Alba în parteneriat cu alte CL:

Punerea în valoare a patrimoniului mobil prin reorganizarea, conservarea și restaurarea expozitiilor din județul Alba

Legenda

Conservarea patrimoniului cultural tangibil

■ UAT dupa numarul monumentelor de clasa A, listate in LMI 2010

PRIORITATI ÎN PROMOVAREA INFRASTRUCTURII DE TURISM

3. Sistemul valorilor culturale și naturale

Obiectiv prioritar 3.1:

Conservarea patrimoniului cultural, tangibil și intangibil, pentru dezvoltarea durabilă a turismului

Orașe:

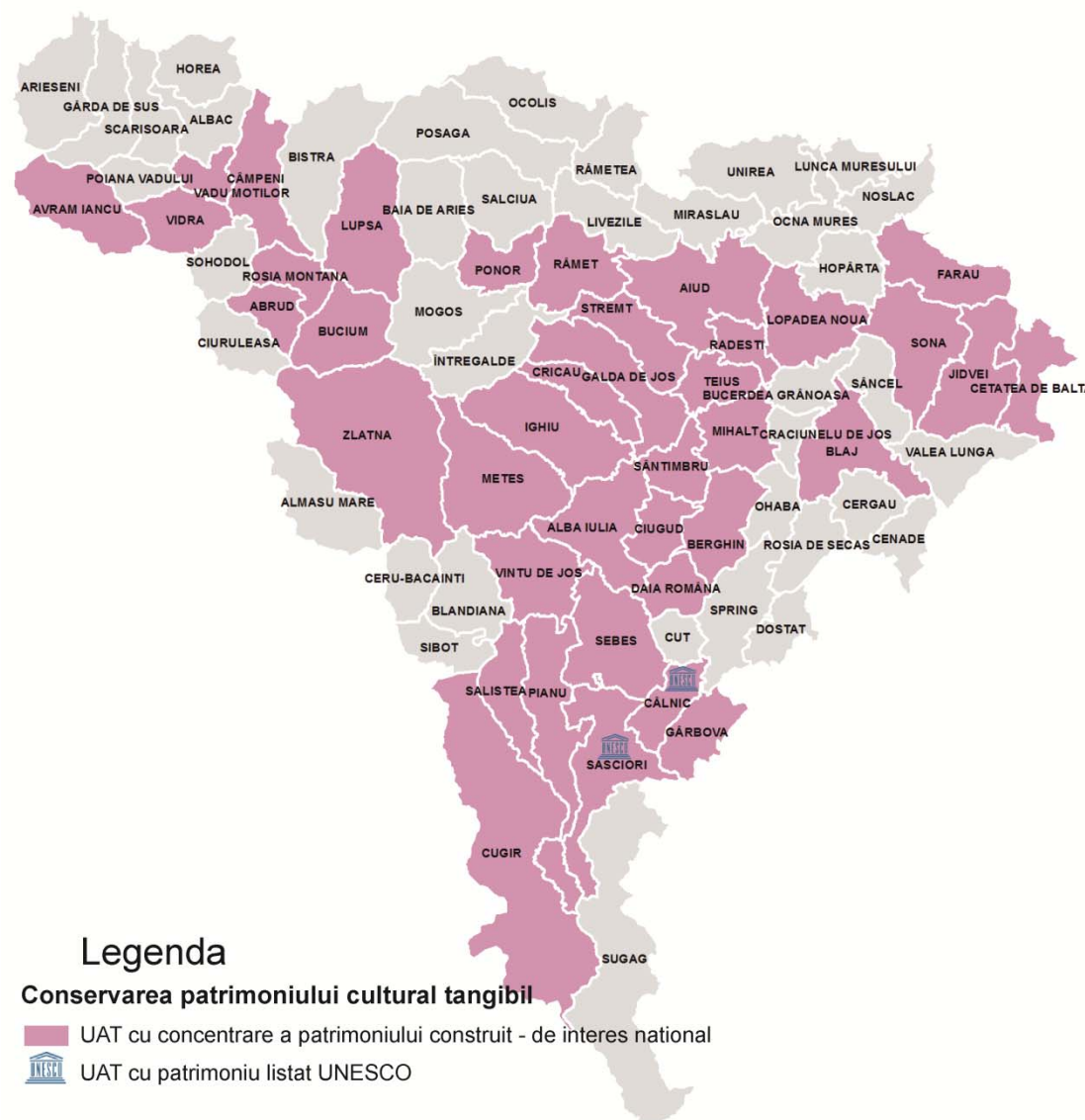
Baia de Arieș: Dezvoltarea infrastructurii turistice la nivelul orasului în scopul îmbunătățirii și diversificării serviciilor oferite turiștilor;

Zlatna: Dezvoltarea infrastructurii turistice prin amenajare pârtie de schi și construire pensiune turistică D + P + 2E + 2M; Construirea unui punct de informare turistică;

Comuna Cricău: Punerea în valoare a patrimoniului turistic al comunei - Cetatea dacică Apoulon

Consiliul Județean Alba în parteneriat cu alte CL - trasee culturale județene:

- **Traseul Cetăților Dacice** - Restaurare și punere în valoare Cetatea dacică **Căpâlna** (protecție, consolidare, punct de primire -platou, semnalizare și punct de informare, drum de acces și alee pietonală), semnalizare, asigurare acces turiști Cetăți dacice Piatra Craivei, Cetatea de Balta, Cugir; Protejarea, conservarea și valorificarea artei, culturii, valorilor monumentale și a arhitecturii tradiționale
- Funcționalizarea „DRUMUL VINULUI”, dezvoltarea turismului rural și viti-vinicol (amenajări pivnițe tradiționale, crame, semnalizare, puncte de informare turistică, Muzeul Vinului); Promovarea producătorilor de vinuri, a meșteșugarilor locali și a produselor acestora din arealul Drumului Vinului
- Promovarea zonelor vitivinicole tradiționale, a producției vinului de calitate din podgoriile județului Alba (Alba Iulia, Aiud, Sebeș-Apold, Târnave)
- Istorie și Memorie: recuperări- restituiri - restaurări - valorificarea patrimoniului cultural arhivistic prin cercetări interdisciplinare și reliefarea caracteristicilor etno-confesionale ale Albei Transilvane ca puncte tari în contextul globalizării
- Domeniul schiabil „Valea Sebeșului” (dezvoltare infrastructură turism-pârtie de schi, instalație zăpadă artificială); Amenajare trasee turistice, culturale, semnalizare, spații de campare, spații servicii pentru turiști; Amenajare infrastructură de siguranță turiști (punct Salvamont); Promovare turistică a zonei (târg de meșteri populari, sărbători populare); Dezvoltarea infrastructurii de turism (campinguri și locuri de picnic); Protejarea mediului inconjurator; Infrastructura eveniment (scena, amfiteatrul, spații acoperite)
- „Drumul Roman - Drumul Aurului”, „Drumul Sării” - onservare și valorificare situri; Signalistica; Promovarea turistică a zonelor
- Valorificarea turistică a Munților Cindrel, din apropierea intersecției drumurilor DN 67 C și DN 7° - dezvoltarea unui proiect umbrela prin intermediul căruia să se realizeze dezvoltarea și valorificarea turistică și ecologică a platoului.

PRIORITATI ÎN PROMOVAREA PATRMONIULUI CULTURAL

3. Sistemul valorilor culturale și naturale

Obiectiv prioritar 3.1:

Conservarea patrimoniului cultural, tangibil și intangibil, pentru dezvoltarea durabilă a turismului

Reabilitare / modernizare / extindere a caselor de cultură / căminelor culturale:

Municipii:

Aiud, Blaj, Sebeș

Orașe:

Câmpeni, Cugir, Zlatna

Comune:

Avram Iancu, Berghin, Bucerdea Grânoasă, Cricău, Cut, Farău, Gârda de Sus, Ighiu, Livezile, Mihalt, Ohaba, Ponor, Roșia Montană, Săliște, Arieșeni, Poiana Vadului, Vadu Moților, Sohodol, Lupșa, Mogoș, Posaga, Lunca Mureșului, Jidvei, Almașu Mare, Sântimbru, Ciugud, Sâncel, Valea Lungă, Daia Romană, Roșia de Secaș, Spring, Cut, Călnic, Gârbova

PRIORITATI ÎN COMPLETAREA INFRASTRUCTURII DE RECREERE

3. Sistemul valorilor culturale și naturale

Obiectiv prioritar 3.2:

Menținerea integrității patrimoniului natural

CJ Alba, CJ Mureș, CJ Harghita:

Utilizarea elementului de unicitate a peisajului cultural „Valea Mureșului” pentru dezvoltarea activităților turistice și de agrement

Orașe:

Orașul Cugir: Conservarea habitatului „Poiana cu goruni ” și a speciilor sălbatice de flora și faună; Conservarea și protecția biodiversității prin regenerare și amenajare silvică; Valorificarea turistică a habitatului „Poiana cu goruni”

Comune:

Arieșeni: Amenajări arii protejate

Vidra: Amenajare „Dealul cu Melci”

PRIORITATI ÎN COMPLETAREA INFRASTRUCTURII DE RECREERE

3. Sistemul valorilor culturale și naturale

Obiectiv prioritar 3.2:

Menținerea integrității patrimoniului natural

Municipii:

Aiud: Regularizare Valea Aiudului și lucrări hidrotehnice

Orașe:

Orașul Cugir: Amenajarea cursurilor de apă pentru a permite scurgerea liberă, naturală a apelor; Consolidarea malurilor la cursurile de apă și protecția construcțiilor situate în imediata vecinătate, de acțiunea de eroziune a apei, protecția versanților împotriva acțiunilor distructive ale apei sau ale alunecărilor de teren; Reabilitarea/modernizarea drumurilor forestiere existente; Impădurirea și reîmpădurirea zonelor fragile din punct de vedere ecologic

Comune:

Cetatea de Baltă: Decolmatarea și indiguirea văilor

Lupșa: Amenajarea prin regularizare a albiei cu consolidarea malurilor în vederea protejării infrastructurii și gospodăriilor

Săliște: Consolidare maluri pârâu Drejman

CJ Alba, CJ Mureș, CJ Harghita:

Utilizarea eficientă și rațională a resurselor naturale ținând cont de necesitățile generațiilor viitoare

X. PLAN DE ACTIUNE⁴

Obiectiv prioritar 1.1: Întărirea parteneriatelor teritoriale, cu efect pozitiv în creșterea masei economice a județului Alba

program	Incurajare a dezvoltării domeniilor ce asigură creșterea economică a județului Alba				
zona	proiect	perioada	responsabil	sursă finanțare	indicator rezultat
urban	Construirea unui parc județean de dezvoltare tehnologică și de noi afaceri în parteneriat cu sectorul privat	2016 - 2020	CJ Alba	PO Capital Uman PO Competitivitate	nr. firme localizate
rural					nr. locuri de muncă create
montan					acces la credite
montan	-	-	-	-	-
program	Reducerea disparităților economice prin dezvoltarea resurselor umane				
zona	proiect	perioada	responsabil	sursă finanțare	indicator rezultat
urban	Dezvoltarea de activități în parteneriat între sectorul privat și instituții academice și de cercetare în domeniul dezvoltării de firme pilot pentru reciclarea/dezvoltarea forței de muncă	2018-2020	Universitatea 1 Decembrie	PO Capital Uman PO Competitivitate	nr. locuri de muncă
rural					% tineret angajat
montan					
program	Creșterea aportului IMM-urilor la dezvoltarea economică				
zona	proiect	perioada	responsabil	sursă finanțare	indicator rezultat
urban	Realizarea unui incubator de servicii tehnice pentru întreținere a sistemelor de transport	2017-2020	Sector privat	PO Capital Uman	incubator operațional în anul 2021 acces la credite nr. locuri de muncă % tineret angajat
rural	Realizarea de incubatoare de producție tematice pentru crearea lanțurilor de producție pentru dezvoltarea meșteșugurilor, a serviciilor în turism și a industriei alimentare	2017-2020	Sector privat	PO dezvoltare rurală	nr. firme acces la credite nr. locuri de muncă % tineret angajat
	Modernizarea fermelor agricole pentru creșterea contribuției la dezvoltarea rurală	2016-2018		PO Capital Uman	% din producția anuală înregistrată la nivel județean
montan	Realizarea de analize de marketing privind posibilitățile de dezvoltare economică integrată a zonei munților Apuseni	2016 -2017	CJ Alba Sector privat	PO dezvoltare rurală	nr. firme nr. locuri de muncă % tineret angajat
	Realizarea de incubatoare de afaceri în specificul zonei montane (turism, agricultură, silvicultură)	2017-2020			% din producția anuală a județului raport-studiu aprobat

⁴ Notă: programele operaționale menționate în coloana "surse de finanțare" se mai pot schimba în conformitate cu dezvoltarea documentelor realizate de ministerele ce vor gestiona fonduri europene

program Promovarea cercetării și transferului integrat de cunoștințe					
zona	proiect	perioada	responsabil	sursă finanțare	indicator rezultat
urban	Realizarea unui centru integrat de cercetare experimentală/aplicată, transfer de cunoștințe, experiență și practici în domenii economice (agricultură, industrie) și de mediu	2018-2020	Universitatea 1 Decembrie Sector privat	PO Capital Uman PO Competitivitate	cheltuieli anuale realizate în domeniul R&D comparativ cu anul 2014
rural					nr. brevete înregistrate
montan					-
	-	-	-	-	-
program Promovarea eficienței energetice și de noi forme de producere și utilizare a energiei regenerabile					
zona	proiect	perioada	responsabil	sursă finanțare	indicator rezultat
urban	Îmbunătățirea eficienței energetice în clădirile publice	2016-2018	Proprietarii imobilelor	PO Regional	nr. clădiri reabilitate energetic
	Îmbunătățirea eficienței energetice a locuințelor				
	Modernizarea echipamentelor de producere a energiei termice				
rural	Îmbunătățirea eficienței energetice în clădirile publice	2016-2018	Proprietarii imobilelor	PO Dezvoltare rurală	nr clădiri reabilitate energetic consum energetic comparat cu surse convenționale
	Utilizarea de noi forme de încălzire și iluminat public prin valorificarea surselor de energie regenerabilă				
montan	Utilizarea de noi forme de încălzire și iluminat public prin valorificarea surselor de energie regenerabilă				

Obiectiv prioritar 2.1: Asigurarea accesibilității și creșterea mobilității, suport al dezvoltării policentrice a județului în context regional și național, în condiții de protecție a mediului

program Creșterea accesibilității teritoriului județean către coridoarele de transport europene și naționale					
zona	proiect	perioada	responsabil	sursă finanțare	indicator rezultat
urban	Modernizarea și reabilitarea drumurilor județene, inclusiv lucrări de artă, ce asigură conectarea cu rețeaua TEN-T	2016-2020	CJ Alba	PO Infrastructura mare	
rural	Modernizarea și reabilitarea drumurilor orășenești și comunale, inclusiv lucrări de artă, cu legături directe sau indirecte în rețeaua de drumuri regionale și naționale	2015-2020	Consiliile Locale	PO Regional	nr. UAT conectate timp comutare grad poluare aer
montan	Dezvoltarea sistemelor de mentenanță a infrastructurii de transport realizate	2018-2020	CJ Alba		
program Creșterea mobilității prin dezvoltarea de noduri de transport intermodal pentru persoane și bunuri					
zona	proiect	perioada	responsabil	sursă finanțare	indicator rezultat
urban	Modernizarea și dezvoltarea nodului de transport <i>Gara feroviară - Autogara</i> din Alba Iulia	2018-2020	CL Alba CJ Alba sector privat	Buget local PO Regional surse private	trafic tranzit nr. moduri transport grad poluare aer firme localizate în zonă
rural	-	-	-	-	-
montan	-	-	-	-	-
program Acces egal la infrastructura de energie					
zona	proiect	perioada	responsabil	sursă finanțare	indicator rezultat
urban	Conectarea zonelor de locuit și de producție la rețelele de energie (gaz, electricitate)	2016-2020	Clocale CJ Alba Furnizor energie electrică	PO Infrastructura mare	nr. gospodării conectate
rural	Asigurarea iluminatului pe domeniul public, considerând și forme alternative de energie			PO Dezvoltare rurală	nr. firme conectate
montan	Dezvoltarea formelor de energie alternativă				consum energie produs din surse alternative
montan	Dezvoltare sistemelor inteligente de distribuție a energiei				
program Dezvoltarea rețelelor de internet					
zona	proiect	perioada	responsabil	sursă finanțare	indicator rezultat
urban	Conectarea instituțiilor publice, a gospodăriilor și a agenților economici	2016-2020	Proprietarii		nr. gospodării conectate
rural	Realizarea unei rețele IT de supraveghere permanentă pentru susținerea formelor de intervenție în situații de urgență	2018-2020	CJ Alba	Buget local	nr. firme conectate
montan				PO Competitivitate	nr. intervenții realizate în timp util

program	Promovarea și stimularea transportului public urban "verde" (nepoluant)				
zona	proiect	perioada	responsabil	sursă finanțare	indicator rezultat
urban	Echiparea flotei de transport public cu combustibil non-convențional (biogaz, etanol)	2016-2018	C Locale	PO Regional PO Infrastructura mare	reducerea emisii CO ₂
	Livrarea bunurilor și a serviciilor în zone istorice prin vehicule non-poluante fonice și aer (ex. electrice) în zone special desemnate și marcate				nr. moduri de transport
	Stimularea transportului alternativ favorabil protecției mediului (realizarea de trasee pentru biciclete, zone pietonale)				nr. utilizatori nr. mp suprafață pietonală
rural	Realizarea de trasee pentru biciclete	2018-2020	C Locale		nr. utilizatori
montan					

Obiectiv prioritar 2.2: Echiparea cu utilități și servicii publice de interes general, în condiții de protecție a mediului și utilizarea eficientă a resurselor, în scopul creșterii atractivității și funcționalității teritoriului

program	Extinderea și reabilitarea infrastructurii de apă-canalizare					
zona	proiect	perioada	responsabil	sursă finanțare	indicator rezultat	
urban	Modernizarea/extinderea surselor de captare	2016-2020	Apa Alba CJ Alba	PO Infrastructura mare buget local	mc apă în sistemul de distribuție	
rural	Îmbunătățirea serviciilor de tratare a apei potabile și de monitorizare a calității și a consumurilor apei distribuite				nr. de contracte cu furnizori	
montan	Dezvoltarea sistemelor de monitorizare a serviciului și de mentenanță a infrastructurii realizate				implementare sistem de indicatori de performanță a serviciului	
program	Reducerea poluării cursurilor de apă					
zona	proiect	perioada	responsabil	sursă finanțare	indicator rezultat	
urban	Extinderea și reabilitarea rețelei de colectare și de epurare a apei uzate	2015-2020	Apa Alba C Locale	PO Infrastructura mare buget local	suprafață localitate deservită	
rural	Identificarea de metode alternative de epurare a apelor uzate în cazul localităților mici				Apa Alba	proprietate/calitate apă deversată
montan	Dezvoltarea sistemelor de monitorizare a serviciului și de mentenanță a infrastructurii realizate		Apa Alba		studii de specialitate aprobate	
nr. intervenții de urgență lunare/ anuale						
program	Valorificarea deșeurilor urbane pentru producerea de energie „verde” și a deșeurilor industriale inerte în construcții și infrastructura de transport					
zona	proiect	perioada	responsabil	sursă finanțare	indicator rezultat	
urban	Colectarea selectivă a deșeurilor, recuperarea și reciclarea acestora	2015-2017	CJ Alba C Locale	PO Infrastructura mare buget local surse private	tone recuperate și valorificate/tip de deșeu	
rural	Susținerea procesului de utilizare a ambalajelor ecologice	2015-2020			CJ Alba, firme private, ONG-uri	nr. de firme active în domeniu
montan	Realizarea studiului privind modalitățile de participare pe piața produselor secundare rezultate din reciclarea deșeurilor	2015-2016				o campanie anuală de promovare
studiu aprobat de CJ Alba						
program	Decontaminarea terenurilor poluate și introducerea lor în circuitul economic					
zona	proiect	perioada	responsabil	sursă finanțare	indicator rezultat	
urban	Decontaminarea teritoriilor industriale însoțită de măsuri de refuncționalizare a unor construcții	2015-2020	CJ Alba proprietarii terenurilor	PO Infrastructura mare	nr. ha de teren depoluat	
rural					Decontaminarea terenurilor miniere și introducerea lor în circuit economic	nr. ha teren reutilizat în economia locală prin localizarea de investiții economice sau de mediu (ex. spații verzi)
montan					Colectarea uleiului uzat / a deșeurilor electrotehnice	rețea județeană de colectare operațională

program	Imbunătățirea infrastructurii sociale, prin realizarea/reabilitarea de construcții și măsuri de promovare a incluziunii sociale și de combatere a sărăciei				
zona	proiect	perioada	responsabil	sursă finanțare	indicator rezultat
urban	Reabilitarea/ modernizarea/ extinderea clădirilor care compun centre sociale și folosirea de măsuri de utilizare eficientă a energiei	2015-2020	C Locale CJ Alba	PO Regional PO Dezvoltare rurală buget local	nr. construcții reabilite
rural	Reabilitarea și modernizarea locuințelor sociale și utilizarea eficientă a energiei Asistarea și îngrijirea persoanelor vârstnice singure Asigurarea de consultanță ocupațională pentru vârstnici activi				nr. persoane asistate, grad de satisfacție a utilizatorilor nr. de locuri de muncă ocupate, respectiv nr. tineri
montan	Crearea facilităților de acces pentru persoane cu dizabilități în clădiri și mijloace de transport public				infrastructura de acces realizată, grad de satisfacție a utilizatorilor
program	Imbunătățirea infrastructurii educaționale prin lucrări de construcție, reabilitare și echipare				
zona	proiect	perioada	responsabil	sursă finanțare	indicator rezultat
urban	Reabilitarea construcțiilor de educație pre-scolară și școlară și din punct de vedere funcțional, sanitar și energetic Realizarea de noi spații și echiparea acestora pentru formare profesională (terenuri și/sau săli de sport, spații tematice, pentru studii și/sau practică)	2015-2017	C Locale	PO Regional PO Capital Uman buget local	nr. școli reabilite suprafață spații create/ tip de utilizare
rural	Realizare a unui complex pentru educație și performanță sportivă la nivel județean Realizarea/modernizarea terenurilor de sport				nr. de utilizatori suprafață realizată/ nr. utilizatori
montan	-	-	-	-	-
program	Imbunătățirea infrastructurii de sănătate prin lucrări de construcție, reabilitare și echipare				
zona	proiect	perioada	responsabil	sursă finanțare	indicator rezultat
urban	Imbunătățirea sistemului de răspuns la situații de urgență Reabilitarea, modernizarea și extinderea construcțiilor ce asigură furnizarea de servicii de sănătate (clădire și echipamente) Reabilitarea ambulatoriilor și a centrelor de permanență Realizarea în parteneriat cu Spitalul Județean Alba a a unui centru de diagnostic și tratament "tele-medicină" Asigurarea condițiilor de sterilizare și neutralizare a deșeurilor medicale	2016-2018	CJ Alba C Locale Management spital	PO Regional buget local	timp de intervenție nr. intervenții nr. de utilizatori nr. de unități reabilite nr. de boli tratate nr. de medici/ cadre sanitare angajate nr. de ambulatorii/ centre de permanență conectate din zone rurale/ montane punct de colectare autorizat

rural	<p>Reabilitarea ambulatoriilor și a centrelor de permanență</p> <p>Realizarea în parteneriat cu Spitalul Județean Alba a unui sistem de diagnostic și tratament "tele-medicină"</p> <p>Asigurarea condițiilor de sterilizare și neutralizare a deșeurilor medicale</p>	2016-2018	<p>CJ Alba</p> <p>C Locale</p> <p>Management spital</p>	<p>PO Regional</p> <p>buget local</p>	<p>nr. de utilizatori</p> <p>nr. de unități reabilitate</p> <p>nr. de medici/ cadre sanitare angajate</p> <p>punct de colectare autorizat</p>
montan	<p>Realizarea în parteneriat cu Spitalul Județean Alba a unui sistem de diagnostic și tratament "tele-medicină"</p>				

Obiectiv prioritar 3.1:

Protecția patrimoniului cultural, tangibil și intangibil, pentru dezvoltarea durabilă a turismului

program	Restaurarea, conservarea și reabilitarea/refuncționalizare a centrelor și a zonelor istorice				
zona	proiect	perioada	responsabil	sursă finanțare	indicator rezultat
urban	Restaurarea și consolidarea structurii clădirilor de patrimoniu (UNESCO, naționale, locale) Restaurarea și conservarea elementelor de artă plastică din interiorul și exteriorul obiectelor de patrimoniu Echiparea și modernizarea tehnologiilor și a echipamentelor specifice funcțiilor clădirilor de patrimoniu	2015-2018	proprietarii monumentelor istorice (publici și privați)	PO Regional	nr. obiective restaurate
rural	Echiparea obiectivelor de patrimoniu cu mobilier și iluminat specific funcțiunii clădirii Amplasarea instalațiilor de monitorizare și protecție anti-furt a obiectelor de artă Protecția și punerea în valoare a siturilor arheologice Echiparea cu dotări pentru siguranță la foc și anti-furt a patrimoniului Realizarea signalisticii specifice obiectelor de patrimoniu			Buget Ministerul Culturii buget local surse private	nr. vizitatori nr. utilizatori ai clădirii nr. evenimente
montan	-	-	-	-	-
program	Realizarea investițiilor ce evidențiază obiectivele turistice reabilitate				
zona	proiect	perioada	responsabil	sursă finanțare	indicator rezultat
urban	Amenajarea căilor de acces multimodale către obiective culturale și de cult Amenajarea, modernizarea spațiilor deschise din jurul obiectelor de patrimoniu, piețe, grădini/parcuri și zone pietonale Construcția utilităților sanitare și de parcare - auto și biciclete, precum și marcarea acestora	2017-2020	C Locale	PO Regional buget locale	nr. obiective amenajate nr. mp amenajați/modernizați nr. vizitatori /an ai obiectivului și al centrului turistic
rural	Amenajarea sistemului de iluminat public interior și exterior inclusiv iluminatul decorativ al obiectelor de patrimoniu Amenajarea și marcarea itinerariilor culturale în intravilanul și extravilanul unităților administrative teritoriale		CJ Alba	PO Dezvoltare rurală	nr. de firme noi deschise în zona obiectelor de patrimoniu

	Realizarea de centre de informare a activităților în domeniul turismului cultural				
montan	Amenajarea căilor de acces multimodale către obiective culturale și de cult Amenajarea și marcarea itinerarelor culturale și turistice Amenajarea de locuri de odihnă și de adăposturi de-a lungul itinerariilor turistice Realizarea de centre de informare a activităților în domeniul turismului cultural	2017-2020	C Locale CJ Alba	PO Dezvoltare rurală	nr. obiective amenajate nr. mp amenajați/modernizați nr. vizitatori /an ai obiectivului și al centrului turistic nr. de firme noi deschise în zona obiectelor de patrimoniu
program	Reabilitarea și dezvoltarea traseelor culturale				
zona	proiect	perioada	responsabil	sursă finanțare	indicator rezultat
urban	Traseul „Cetăților Dacice” Itinerariul personalităților culturale și istorice Itinerarii istorice (Drumul roman, Drumul aurului, Drumul sării) Drumuri cu tradiție (Drumul vinului)	2016-2020	CJ Alba C Locale ONG-uri	PO Regional buget local surse private	km. de traseu reabilitați nr. vizitatori înregistrați nr. evenimente realizate nr. forme de publicitate realizate/tip de activitate
rural	Traseul „Mocăniței” Itinerariul „Patrimoniul Mondial UNESCO” din județul Alba Circuitul Cetăților Medievale Alba Iulia – Sebeș – Aiud – Cetatea de Baltă Târguri și tradiții în „Tara Moșilor”				
montan	„Drumul aurului și florilor de mină în munții Apuseni” Traseul „Mocăniței” Târguri și tradiții în „Tara Moșilor”				
program	Realizarea unei cercetări de piață a turismului cultural				
zona	proiect	perioada	responsabil	sursă finanțare	indicator rezultat
urban	Realizarea planurilor de marketing cultural	2015-2016	CJ Alba	buget local surse private	plan aprobat nr. de activități ale planului implementate
rural					
montan					
program	Creșterea vizibilității moștenirii culturale și istorice				
zona	proiect	perioada	responsabil	sursă finanțare	indicator rezultat
urban	Mijloace de informare privind patrimoniul și funcțiunile din clădirea de patrimoniu Realizarea ”Zilei patrimoniului	2015-2020	CJ Alba C Locale Muzeul Național al Unirii	bugete locale	nr. evenimente nr. publicații

rural	cultural” al județului Alba Realizarea rețelei ”Parteneri pentru cultură”		ONG-uri media		nr. participari la târguri
montan	Realizarea de publicații și expoziții tematice Participare la târguri de turism Realizarea unui tur virtual al ”Muzeului valorilor de patrimoniu Alba”				
program	Legarea valorii patrimoniului de dezvoltarea comunităților locale				
zona	proiect	perioada	responsabil	sursă finanțare	indicator rezultat
urban	Realizarea de programe de educație în școli în domeniul patrimoniului cultural	permanent	CJ Alba	buget local	nr. programe
rural	Realizarea de studii de cercetare privind patrimoniul cultural implicând reprezentanți ai comunităților locale	2016-2017	C Locale ONG-uri	surse privat	nr. elevi nr. studii/ domeniu de cercetare ales
montan					
program	Formare continuă în domeniul patrimoniului cultural				
zona	proiect	perioada	responsabil	sursă finanțare	indicator rezultat
urban	Organizarea de cursuri de formare în domeniul intervențiilor de conservare și restaurare a obiectelor de patrimoniu	2016-2020	C Locale	PO Capital Uman surse private	nr. cursuri
rural					nr. participanți
montan					nr. absolvenți angajați în firme de profil, cu menționare nr. tineri

Obiectiv prioritar 3.2:

Menținerea integrității patrimoniului natural

program	Mentineră, restaurarea și creșterea diversității ecosistemelor, speciilor și a materialului genetic				
zona	proiect	perioada	responsabil	sursă finanțare	indicator rezultat
urban	<p>Construirea și dotarea unui centru educațional Natura 2000</p> <p>Achiziționarea de echipamente de laborator pentru monitorizarea stării habitatelor naturale</p>	2016-2020	CJ Alba C Locale ONG-uri	PO Infrastructura Mare PO dezvoltare Rurală Buget local	centru deschis număr de vizitatori centru nr. de evenimente realizate laborator funcțional; indicatori de monitorizare
rural	<p>Delimitarea pajiștilor cu Înaltă Valoare Naturală</p> <p>Construirea infrastructurii pentru restaurarea și menținerea habitatelor și a speciilor, observatoare și panouri de informare</p>				cadastru nr. centre observare construite/reabilitate panouri informare nr. vizitatori
montan	<p>Bornarea arealelor Natura 2000</p> <p>Construirea infrastructurii pentru restaurarea și menținerea habitatelor și a speciilor, observatoare și panouri de informare</p> <p>Realizarea de tuneluri în zonele în care infrastructura de transport împiedică migrația faunei</p>				cadastru nr. centre observare panouri informare nr. vizitatori nr. proiecte realizate
program	Dezvoltarea managementului integrat al peisajului și protecția la riscuri				
zona	proiect	perioada	responsabil	sursă finanțare	indicator rezultat
urban	<p>Pregătirea planurilor de management pentru ariile naturale protejate identificate</p> <p>Instruire și întărirea capacității instituționale a organismelor de management ale siturilor <i>Natura 2000</i> și ale ariilor protejate</p> <p>Pregătirea planurilor de supraveghere a siturilor protejate incluzând serviciile de pază și de prevenire a riscurilor la inundații și incendii</p> <p>Dotarea cu echipamente pentru situații de urgență</p>	2015-2018	CJ Alba CLocale ONG-uri Universitatea 1 Decembrie	PO Capital Uman	nr. planuri nr. cursuri realizate nr. participanți la curs nr. intervenții în situații de risc echipamente achiziționate
rural	<p>Pregătirea planurilor de supraveghere a siturilor protejate incluzând serviciile de pază și de prevenire a riscurilor la inundații și incendii</p>				nr. proiecte de investiții pt. prevenirea situațiilor de urgență
montan	<p>Dotarea cu echipamente pentru situații de urgență</p> <p>Realizarea de investiții pentru prevenirea situațiilor de</p>				PO infrastructura Mare

	urgentă (baraje, dig, perdele de protecție)				
program	Folosirea mijloacelor de publicitate				
zona	proiect	perioada	responsabil	sursă finanțare	indicator rezultat
urban	Pregătirea materialelor de informare și publicitate pentru ariile protejate și pentru Natura 2000	2016-2017	CJ Alba ONG-uri	PO Infrastructura mare Buget local Surse private	nr. evenimente de informare
rural					
montan					
program	Implicarea comunității în protecția patrimoniului natural				
zona	proiect	perioada	responsabil	sursă finanțare	indicator rezultat
urban	Implicarea comunităților în realizarea planurilor de măsuri privind zonele protejate și a celor de prevenire a riscurilor naturale	2015-2020	C Locale ONG-uri	Buget local Surse private	nr. de proiecte propuse de comunitățile locale nr. de acțiuni implementate de comunitățile locale
rural					
montan					

Obiectiv prioritar 3.3:

Valorificarea prin turism a patrimoniului cultural și natural

program	Creșterea atractivității turistice și de agrement				
zona	proiect	perioada	responsabil	sursă finanțare	indicator rezultat
urban	<p>Modernizarea și dotarea salinelor terapeutice Ocnele Sărate-Ocna Mureș</p> <p>Construirea de centre de recreere: ștranduri, terenuri de mini-golf, tenis, echitație, etc.</p> <p>Realizarea unui traseu nautic/canoe prin modernizarea și construcția de debarcadere pe traseul Mureșului între Târgu Ocna – Alba Iulia – Sibot</p> <p>Realizarea, extinderea și modernizarea parcurilor orașenești, a bazelor și a zonelor de agrement cu regim temporar/sezonier (week end)</p>	2016-2020	<p>C Local</p> <p>CJ Alba</p> <p>Sector privat</p> <p>Proprietari păduri</p>	<p>PO Regional</p> <p>PO Dezvoltare Rurală</p> <p>surse private</p>	<p>nr. vizitatori</p> <p>nr. utilizatori</p> <p>traseu nautic funcțional</p> <p>nr. evenimente</p> <p>suprafețe zone de agrement reabilitate</p>
rural	<p>Dezvoltarea domeniului schiabil și altor sporturi de iarnă</p> <p>Amenajări pentru practicarea pescuitului sportiv</p> <p>Construirea de centre de recreere: ștranduri, terenuri de mini-golf, tenis, echitație, etc</p> <p>Traseu pentru bicicliști, de interes turistic, pe drumurile județene 107I Abrud-Aiud, 107M Aiud-Rimetea și 704 Cugir-Luncile Prigoanei</p>				<p>nr. turiști</p> <p>nr. utilizatori</p> <p>traseu funcțional</p>
montan	<p>Dezvoltarea domeniului schiabil și altor sporturi de iarnă</p> <p>Amenajarea, semnalizarea și marcarea traseelor turistice din Parcul Natural Apuseni</p> <p>Amenajarea punctelor de observare, filmare, refugii montane</p> <p>Amenajarea, dotarea platformelor de campare și colectare gunoi menajer</p> <p>Modernizarea și reabilitarea peșterilor naturale din Parcul Natural Apuseni</p> <p>Modernizarea căii ferate cu ecartament îngust pentru transport feroviar între Câmpia Turzii și Câmpeni</p> <p>Dezvoltarea infrastructurii silvice în pădurile aflate în proprietatea consiliilor locale sau privată pentru susținerea turismului montan</p>				<p>nr. turiști</p> <p>nr. utilizatori</p> <p>număr trasee marcate</p> <p>nr. evenimente de anunțare a programului de marcarea trasee</p> <p>nr. puncte amenajate</p> <p>CF funcțional</p>

program Formare și îndrumare în managementul proprietăților și serviciilor pentru dezvoltarea turismului					
zona	proiect	perioada	responsabil	sursă finanțare	indicator rezultat
urban	Managementul consumurilor	2016-2018	firme private	PO Capital Uman PO Infrastructura Mare	nr. absolvenți
rural	Managementul serviciilor pentru pensiuni/gospodării				nr. programe de urmărire a consumului și a randamentului energetic al unităților de cazare
montan	Conectarea gospodăriilor la rețeaua internet				

Obiectiv prioritar 4.1: Dezvoltarea capacității operaționale a instituțiilor administrației publice de a răspunde nevoilor comunității

program					
Intrunirea cerințelor ce răspund condițiilor de implementare a proiectelor de investiții					
zona	proiect	perioada	responsabil	sursă finanțare	indicator rezultat
urban	Realizarea de strategii integrate de dezvoltare locală	2015-2017	C Locale	PO Capacitate Administrativă	nr. strategii aprobate
	Realizarea documentațiilor de urbanism				
Realizarea planurilor de mobilitate					
rural	Realizarea de strategii integrate de dezvoltare locală				nr. planuri aprobate
montan	Realizarea documentațiilor de urbanism				
program					
Organizarea procesului de formulare și implementare a proiectelor					
zona	proiect	perioada	responsabil	sursă finanțare	indicator rezultat
urban	Organizarea echipei de management integrat al proiectelor	2015-2016	C Locale	PO Capacitate Administrativă	nr. de cereri de finanțare depuse și contractate
rural			CJ Alba		
montan	Organizarea graficului de implementare și de monitorizare a proiectelor		sector privat		valoare contracte (în mii lei)
program					
Imbunătățirea activității cadastrale					
zona	proiect	perioada	responsabil	sursă finanțare	indicator rezultat
urban	-	-	-	-	-
rural	Inregistrarea proprietăților în Sistemul Integrat de Cadastru și Carte Funciară	2016-2020	C Locale	PO Capacitate Administrativă	nr. U.A.T.
montan			proprietari de terenuri		nr. proprietăți înregistrate
program					
Formare continuă pentru funcționarii publici					
zona	proiect	perioada	responsabil	sursă finanțare	indicator rezultat
urban	Curs în domeniul managementului patrimoniului construit, aflat în proprietate publică	2015-2016		PO Capacitate Administrativă	nr. cursuri
rural	Curs în domeniul managementul proiectelor				nr. probleme rezolvate în unitatea administrativ teritorială prin aplicarea cunoștițelor dobândite
montan	Curs în domeniul finanțelor publice				
	Curs în domeniul comunicării cu comunitățile locale				

Obiectiv prioritar 4.2: Incurajarea și dezvoltarea implicării civice în luarea deciziilor

program	Suport în implicarea comunității în proiectele de dezvoltare				
zona	proiect	perioada	responsabil	sursă finanțare	indicator rezultat
urban	Organizarea și consolidarea comitetelor de dezvoltare cu reprezentanți din sectorul public și privat	2016-2020	CJ Alba C Locale	PO Capacitate Administrativă	nr. grupuri tematice specifice zonei (ex. mediu, economic, turism, patrimoniu cultural, social, etc)
rural	Identificarea și încurajarea formelor de consultare cu cetățenii în problemele ce țin de dezvoltarea durabilă a comunităților locale				nr. Consultări publice /tip de problemă sau document (ex. Planuri Urbanistice Locale, priorități investiție etc)
montan	Stabilirea și echiparea unui centru de informare și de comunicare cu cetățenii				centru echipat și operațional

XI. MONITORIZARE SI EVALUARE

1. Responsabilități ale unității de monitorizare și implementare a proiectelor (UMIP) din cadrul Consiliului Județean Alba

Strategia de Dezvoltare a Județului Alba pe perioada 2014-2020 a pregătit condițiile formulării planului de monitorizare și evaluare abordând următoarele aspecte:

1. Listarea schimbărilor așteptate a fi realizate prin intervențiile prioritare (menționarea obiectivelor specifice)
2. Stabilirea indicatorilor prin care se pot măsura aceste schimbări, ce vor fi evaluate ulterior prin comparație cu momentul prezent 2014 (precizarea indicatorilor de rezultat)

Rolul UMIP pe perioada 2014-2020 este acela de a evalua modul în care intervențiile prioritare se desfășoară (din punct de vedere normativ, calitate, timp, financiar) și de evaluare a modului în care indicatorii de rezultat menționați în planul de acțiune contribuie la atingerea obiectivelor specifice.

1.1. Responsabilități generale

UMIP este responsabil pentru monitorizarea implementării strategiei de dezvoltare pe perioada 2014-2020 + n, în scopul evaluării încadrării în timp, a calității și eficienței activităților realizate în vederea formulării și implementării proiectelor. UMIP realizează un raport semestrial privind:

- stadiul și modul de realizare a obiectivelor strategiei;
- progresul activităților legate de formularea și implementarea strategiei de la momentul aprobării strategiei
- gradul de satisfacere a nevoilor beneficiarilor săi;
- utilizarea eficientă a resurselor disponibile;
- încadrarea în carul normativ dat.

1.2. Responsabilități în relație cu U.A.T. din județul Alba (zona rurală)

UMIP organizează întâlniri pentru a prezenta și explica beneficiarilor locali conținutul și criteriile de eligibilitate a proiectelor, conform ghidurilor fiecărui program operațional din perioada 2014-2020.

Dezvoltă și consolidează rețeaua proiectelor din județ prin instruirea personalului implicat din cadrul Consiliului Județean și al primăriilor din orașe și comune.

Oferă servicii helpdesk pentru beneficiari (informații privind documentele necesare, proceduri de achiziții publice, criterii de selecție, sfaturi practice, etc.).

1.3. Responsabilități în relație cu pachetul de proiecte proprii propuse spre finanțare

UMIP are responsabilitatea realizării unui plan de monitorizare și evaluare pentru urmărirea proiectelor menționate în cadrul planului de acțiune. Vor fi monitorizați indicatorii de rezultat identificați în cadrul planului de acțiune.

2. Indicatori de rezultat

Indicatorii de rezultat menționați în planul de acțiune sunt variabile care oferă informații cu privire la aspecte specifice ale rezultatelor așteptate în momentul formulării strategiei. Fiecare din indicatori, raportați la rezultate, facilitează înțelegerea problemei și nevoia de a interveni prin politici ulterioare, în cazul în care planul de monitorizare afișează abateri în implementare.

Planul de monitorizare va conține (1). Indicatori de rezultat ce se referă la atingerea obiectivului specific (modificarea vizată prin strategie să fie obținută în județ) și (2). Indicatori de realizare (output) ce se referă la operațiunile finanțate.

Elementele de ghidare privind monitorizarea și implementarea sunt descrise în ghidul Comisiei Europene publicat în luna martie 2014 cu titlul: Perioada de programare 2014-2020, GHID de monitorizare și evaluare, FONDUL DE DEZVOLTARE ȘI DE COEZIUNE, FONDUL EUROPEAN REGIONAL, Concepte și Recomandări

ANEXA A

Procesul consultării publice asupra strategiei

În cadrul procesului de elaborare a strategiei, au fost organizate o serie de întâlniri de dezbatere publică asupra problematicii specifice diverselor etape. La întâlnirile publice, care s-au desfășurat zonal (în zona Munților Apuseni, zona Blaj și zona Alba Iulia, conform hărții de mai jos), au participat reprezentanți ai Consiliului Județean Alba, ai administrațiile publice locale din zonele respective, precum și ai mediului de afaceri și ai societății civile. Desfășurarea întâlnirilor publice a avut loc după cum urmează:

Locul	Data	Obiectivele	UAT participante
Câmpeni	18.02.2014	Dezbaterea concluziilor etapei de diagnostic a situației existente și a problemelor specifice zonei Munților Apuseni	orașele Abrud, Baia de Arieș și Câmpeni, comunele Sălcuia, Poșaga, Ocoliș, Lupșa, Ciuruleasa, Bucium, Mogoș, Roșia Montană, Bistra, Sohodol, Vidra, Avram Iancu, Vadu Moților, Poiana Vadului, Albac, Horea, Scărișoara, Gârda de Sus, Arieșeni
	11.03.2014	Identificarea priorităților de dezvoltare în cadrul strategiei de dezvoltare economică a zonei Munților Apuseni	
Blaj	02.04.2014	Dezbaterea concluziilor etapei de diagnostic a situației existente și propuneri de formulare a viziunii, obiectivelor strategice, direcțiilor de dezvoltare, politicilor și programelor de dezvoltare	municipiul Blaj, comunele Sâncel, Șona, Jidvei, Cetatea de Baltă, Valea Lungă, Cenade, Cergău, Roșia de Secaș, Ohaba, Mihaiț, Crăciunelul de Jos, Bucerdea Grânoasă, precum și cele din zona Aiud-Ocna Mureș - respectiv AID Alba de Jos: municipiul Aiud, orașele Ocna Mureș, Teiuș și comunele Stremț, Râmet, Ponor, Livezile, Râmetea, Mirăslău, Unirea, Lunca Mureșului, Noslac, Farău, Hopârta, Lopadea Noua, Rădești
Alba Iulia	03.04.2014	Dezbaterea concluziilor etapei de diagnostic a situației existente și propuneri de formulare a viziunii, obiectivelor strategice, direcțiilor de dezvoltare, politicilor și programelor de dezvoltare	municipiul Sebeș, orașul Cugir, comunele Daia Romană, Cut, Doștat, Spring, Călnic, Gârbova, Săsciori, Sugag, Pianu, Săliște, Sibot, Ceru Băcăinți, Blandiana, precum și cele din zona Alba Iulia - AIDA municipiul Alba Iulia și comunele Vințu de Jos, Ciugud, Berghin, Sântimbru, Meteș, Ighiu, Cricău, Galda de Jos, Intregalde, Almașul Mare, orașul Zlatna
Baia de Arieș	09.04.2014	Întâlnirea Comitetului de Dezvoltare Economică Apuseni, cu scopul analizei și dezbaterii activităților celor 4 comisii (turism, industrie, agricultură, coordonare programe și proiecte) și dezbaterii obiectivelor strategice, direcțiilor de dezvoltare, politicilor și programelor de dezvoltare	orașele Abrud, Baia de Arieș și Câmpeni, comunele Sălcuia, Poșaga, Ocoliș, Lupșa, Ciuruleasa, Bucium, Mogoș, Roșia Montană, Bistra, Sohodol, Vidra, Avram Iancu, Vadu Moților, Poiana Vadului, Albac, Horea, Scărișoara, Gârda de Sus, Arieșeni

DEZBATERI ZONA BAI A DE ARIES

09.04.2014

Proces verbal privind Activități pe comisii ale Comitetului de Dezvoltare Economică Apuseni Baia de Arieș

Încheiat la data de 9 aprilie 2014 la Baia de Arieș cu ocazia întâlnirii Comitetului de Dezvoltare Economică Apuseni, având ca scop analiză și dezbateri cu tema "Activități pe comisii ale Comitetului de Dezvoltare Economică Apuseni".

La întâlnire au participat agenți economici, ONG-uri, reprezentanți ai administrațiilor locale și instituțiilor publice din Munții Apuseni iar din partea Consiliului Județean Alba dl. Ion Dumitrel – președinte și dl. Marian Aitai – director executiv Direcția dezvoltare și bugete.

În deschidere a luat cuvântul dl. Traian Pandor – primarul orașului Baia de Arieș care a adresat mulțumiri d-lui președinte Ion Dumitrel pentru implicarea în dezvoltarea socio-economică a zonei și a salutat prezența celor din sală.

Dl. Ion Dumitrel – a precizat că în cadrul întâlnirii se doresc discuții la modul concret pe cele 4 comisii de lucru – turism, industrie, agricultură, coordonare programe și proiecte, în urma cărora să poată fi conturat un program de dezvoltare specific pentru Munții Apuseni care să fie integrat în programul de dezvoltare al județului Alba.

Dl. Sorin Sălăgean – director S.C. Montana S.A. Câmpeni, președintele comisiei dezvoltare industrie, a salutat inițiativa autorităților județene pentru constituirea Comitetului de Dezvoltare Economică Apuseni și a prezentat punctele concrete care s-au stabilit în cadrul acestei comisii :

- necesitatea lărgirii componenței comisiei prin includerea mai multor agenți economici din zona Munților Apuseni din domeniul industriei astfel încât aceasta să fie cât mai reprezentativă atât sub aspectul arealului geografic cât și al ramurilor de activitate. Odată realizată această extindere a comisiei se va dispune și alegerea structurii executive.
- identificarea problemelor cu care se confruntă agenții economici care activează în domeniul industriei în momentul de față și propuneri de îmbunătățire ori soluționare a acestora ;
- identificarea potențialului de dezvoltare a diferitelor ramuri ale industriei în zona Munților Apuseni și a premiselor concrete care ar putea atrage noi investitori în acest domeniu ;
- propuneri de dezvoltare concretă a unor ramuri ale industriei în zona Munților Apuseni. La o analiză sumară, au fost identificate următoarele ramuri ale industriei care ar putea fi dezvoltate: industria de prelucrare primară a lemnului, industria de fabricare a mobilierului din lemn, industria ușoară, industria de procesare a cărnii și laptelui, exploatarea resurselor naturale (păduri, fructe de pădure, resurse minerale ale subsolului), industria meșteșugărească (obiecte de artizanat, manufactură), industria de panificație. A subliniat ca principală problemă a zonei reabilitarea infrastructurii rutiere respective DN74 și DN75 și consideră că strategia de dezvoltare a Munților Apuseni are șanse reale de succes doar în condițiile în care direcțiile de dezvoltare presupun activități complementare, fără a susține dezvoltarea unei anumite ramuri de activitate în detrimentul ori defavoarea alteia.

Dl. Valentin Oprea – administrator S.C. Transilvania Production S.R.L. Câmpeni, a anunțat demararea unui proiect de dezvoltare la Bistra ce constă în punerea în funcțiune a unei instalații moderne de debitat lemn, asigurând astfel 50-60 locuri de muncă în zonă.

Dl. Ioan Mocan – administrator S.C. Casa Moșului S.R.L. Lupșa, a făcut propunerea d-lui Oprea ca pe viitor să facă investiții și la Baia de Arieș deoarece aici primăria dispune de terenurile fostei exploatare miniere pe care le poate pune la dispoziția investitorilor în vederea creării de locuri de muncă.

Dl. Marius Todor – manager RMGC, a dorit să știe dacă e stabilită data pentru o viitoare întâlnire a comisiei dezvoltare industrie din care face parte.

Dl. Sorin Sălăgean – președintele comisiei industrie, a răspuns că va comunica telefonic când se va stabili o viitoare întâlnire a acestei comisii.

Dl. Daniel Burz – ca reprezentant al societății civile consideră că oamenii crează și impun liniile de dezvoltare economică ale zonei iar cele mai multe opinii ale direcției de dezvoltare sunt pentru turism, apoi exploatarea lemnului în forma în care se dă valoare lemnului, agricultura, dar se dorește o dezvoltare a Țării Moșilor fără minerit și fără cianuri.

D-na Cecilia Szentesy – director tehnic RMGC, consideră că investițiile din minerit și dezvoltarea mineritului în zonă ar contribui la crearea locurilor de muncă și susținerea altor activități conexe, aceste activități putând fi desfășurate în paralel (minerit – turism, creșterea animalelor, industrie). Totodată au fost expuse o parte din beneficiile pe care proiectul minier de la Roșia Montană le-ar aduce zonei ceea ce a atras contestații din partea oponenților acestui proiect prezente în sală.

Dl. Sorin Sălăgean a precizat că se va constata dacă mineritul poate fi considerat un domeniu complementar celorlalte activități și dorește stabilirea unor reguli de funcționare atât pentru comisiile de lucru cât și pentru comitetul de dezvoltare.

Dl. Virgil Narița și-a anunțat prezența la această întâlnire în calitate de consilier județean deoarece a dorit să afle ce propun oamenii pentru dezvoltarea zonei Baia de Arieș și l-a invitat pe dl. primar al orașului Baia de Arieș să spună concret ce se dorește pentru această zonă.

Dl. Traian Pandor – a precizat că în trecut Baia de Arieș a fost o zonă minieră iar în prezent este o zonă grav afectată de lipsa locurilor de muncă și se caută alternative de dezvoltare pentru ca oamenii să o ducă mai bine. A propus ca posibile investiții: o fabrică de mobilă, un abator și o fabrică de prelucrare a laptelui. Pentru eventualii investitori primăria poate pune la dispoziție terenurile fostei exploatare miniere.

D-na Maria Oprea – director al Agenției de Turism “Elmaria Turism & Flower” Câmpeni, președinte al comisiei dezvoltare turism, a subliniat faptul că dezvoltarea oricărei activități trebuie făcută astfel încât să nu deranjeze alte activități. Consideră turismul cea mai importantă activitate pentru o dezvoltare durabilă a Munților Apuseni și și-a exprimat nemulțumirea pentru prezența la întâlnire a reprezentanților RMGC susținând că mineritul bazat pe utilizarea cianurii nu trebuie să se regăsească în strategia de dezvoltare.

Dl. Adrian Gligor – vicepreședinte patrimoniu și dezvoltare durabilă RMGC, susține dezvoltarea minieră și dezvoltarea în domeniul turismului ca activități complementare atât la nivelul localității Roșia Montană cât și în celelalte zone din județ. A pus la dispoziția comisiei dezvoltare turism documente care reflectă ceea ce s-a făcut în zonă și ceea ce se dorește pe viitor (restaurare centru istoric – cca 300 case, amenajare muzeu minerit, amenajare Tăuri).

Dl. Ioan Mocan consideră important să fie căutați investitori pentru zona Baia de Arieș, susține dezvoltarea turismului în toată Țara Moșilor, iar ca problemă primordială reabilitarea infrastructurii rutiere (DN74 și DN75). Propune găsirea de soluții pentru amenajarea pârtiilor de ski la Arieșeni la 1800 m și lansează invitația d-lui președinte Dumitrel ca următoarea întâlnire a comitetului de dezvoltare economică să aibă loc la Arieșeni.

Dl. Ion Dumitrel a acceptat propunerea unei viitoare întâlniri a comitetului la Arieșeni și pe viitor a propus întâlniri și la Gârda de Sus , Albac, și în localitățile de pe Arieșul Mic.

D-na. Maria Oprea a prezentat câteva idei de dezvoltare stabilite în cadrul comisiei turism:

-crearea unei legături turistice între Alba Iulia și Arieșeni, având în vedere dezvoltarea cetății Alba Iulia, identificând și punând în valoare monumente istorice și obiective turistice pe traseu până la Arieșeni pentru a fi puse în valoare și localitățile de pe Valea Arieșului;

-crearea unui circuit turistic comuna Horea – Alba Iulia (reconstituirea drumului lui Horea de la casa natală din Fericeț până la Celula lui Horea din Cetatea Alba Iulia);

-la Roșia Montană creat mediul pentru exploatarea tradițională a aurului, ca atracție turistică;

-schimbarea statutului localității Roșia Montană care în prezent este declarată zonă monoindustrială. Acest lucru ar permite diversificarea activităților economice din zonă, ducând la posibilitatea de a fi create noi locuri de muncă.

-promovarea și facilitarea accesului la peșterile din zonă;

-ecologizarea văilor Arieșului.

Dl. Ion Dumitrel sugerează că ar fi bine puse în valoare și „Casa trădării” lui Horea și Cloșca din Abrud precum și „Beciul lui Horea” de la Câmpeni.

Dl. Ioan Mocan a mulțumit pentru sprijinul acordat de către Consiliul Județean Alba în vederea participării pensiunilor turistice din zonă la Târgul de Turism de la București și propune intrarea în legalitate a tuturor pensiunilor turistice deoarece aceasta este condiția pentru a putea participa la astfel de evenimente.

Dl. Ion Dumitrel promite sprijin în continuare pentru participarea pensiunilor turistice la diferite târguri în vederea promovării zonei iar pentru un viitor târg de turism la București obținerea unui stand mult mai spațios.

Dl. Gheorghe Cârja – viceprimar comuna Sălciua, propune amenajarea și punerea în valoare a peșterilor Huda lui Păpară și Poarta Zmeilor care se află pe teritoriul acestei comune.

Dl. Ion Dumitrel a făcut propunerea unei asocieri a administrațiilor publice locale care au pe teritoriul lor peșteri pentru a obține administrarea acestora și a realiza amenajarea lor.

Dl. Gheorghe Cârja a precizat că și la Exploatarea Minieră Baia de Arieș s-a lucrat cu cianuri iar zona nu a fost afectată de acest lucru, mai mult decât atât, pe iazul de decantare de la Baia de Arieș se poate pescui.

Dl. Daniel Burz consideră că Munții Apuseni și Roșia Montană pot aduce bani din turism, propune taxe la obiectivele turistice și subliniază importanța ecologizării Arieșului Mic, Arieșului Mare și a barajului de la Mihoești.

Dl. Ioan Sicoe – consilier local oraș Câmpeni, apreciază că prin aceste întâlniri se dezbate un amplu program de dezvoltare a Munților Apuseni. În calitate de reprezentant al Societății Avram Iancu și ASTRA va veni cu idei și propuneri în sprijinul dezvoltării turismului în Munții Apuseni.

Dl. Eugen Cornea – vicepreședinte Fundația Culturală Roșia Montană, a precizat că Roșia Montană dispune de resurse pentru a deveni o localitate turistică, susține includerea localității Roșia Montană în patrimoniul UNESCO și faptul că proiectul minier al RMGC ar distruge Munții Apuseni.

Dl. Marius Todor a punctat faptul că PUG-ul din anul 2002 stabilește zonă monoindustrială doar pe un sfert din suprafața localității Roșia Montană și a întrebat dacă au fost identificate surse de finanțare pentru ideile și propunerile de dezvoltare ale comisiei turism.

Dl. Eugen Halga – administrator firmă, localnic, a subliniat că este foarte importantă găsirea unor investitori pentru crearea de locuri de muncă în zonă, faptul că declararea localității Baia de Arieș „oraș” este un impediment în accesarea de fonduri europene de către firme și slaba implicare a autorităților locale în dezvoltarea zonei.

Dl. Adrian Gligor a solicitat un program de lucru a comisiei turism și dorește ca în elaborarea strategiei de dezvoltare să se țină cont de toate propunerile pe toate domeniile de activitate.

Dl. Ioan Uțiu – președintele comisiei coordonare programe și proiecte, a apreciat faptul că este pentru prima dată când Munții Apuseni sunt implicați în elaborarea strategiei de dezvoltare a județului. Sugerează ca la întâlnirile de lucru ale comisiilor să participe reprezentanți specialiști de la Consiliul Județean Alba iar în cadrul întâlnirilor comitetului doar președinții comisiilor să prezinte ceea ce s-a hotărât în comisii. Invită reprezentanți din toate zonele să se înscrie în comisiile de lucru și să se implice concret la dezvoltarea zonei. A anunțat că s-au emis 4 idei de proiecte pentru dezvoltarea activității de turism și a subliniat importanța reabilitării drumurilor naționale DN75 și DN74.

Dl. Cristian Albu – președinte sindicatul „Viitorul Mineritului”, a subliniat faptul că reprezentanții RMGC sunt implicați în activități de dezvoltare a județului, vor să participe la elaborarea strategiei de dezvoltare a județului și a propus să se accepte ideile din toate domeniile de activitate pentru dezvoltarea durabilă a zonei.

Dl. Aurel Stan – președinte comisia dezvoltare agricultură, a prezentat direcțiile posibile de dezvoltare a economiei agrare locale stabilite în cadrul comisiei : creșterea animalelor, îndeosebi a bovinelor pentru carne – ca principală preocupare de viitor, sprijinirea creării unui Centru Pilot pentru procesarea produselor tradiționale din lapte, carne, fructe de pădure, plante medicinale, înființarea unei clase cu profil agricol în cadrul Grupului Școlar Câmpeni, sprijinirea apiculturii, pisciculturii, horticulturii în zonă, înființarea la Câmpeni a unui centru de informare și consiliere în accesarea de fonduri europene, cu precădere cele destinate agriculturii. Ar dori să se creeze un cadru legislativ pentru micii producători care să poată produce și vinde produse tradiționale.

D-na Elena Lorincz – director relații comunitare RMGC, a precizat implicarea companiei în activitățile din domeniul agricol în județ și a punctat câteva din condițiile impuse de ministerul agriculturii în vederea implementării proiectului minier (finanțarea de către companie a unor abatoare, centre de prelucrarea laptelui, a fructelor de pădure, lucrări de ecarisaj, împădurirea unei suprafețe de 1000 ha, transformarea unor terenuri neproductive în pășune).

Dl. Ioan Uțiu a anunțat că a avut discuții cu dl. Valeriu Tabără, care a promis că va veni în zonă pentru sprijin în elaborarea strategiei de dezvoltare pe agricultură în Munții Apuseni.

Dl. Dorel Burlan – manager general S.C. Arieșul Conf. S.A. Baia de Arieș, a precizat că firma pe care o conduce desfășoară activități atât în industrie cât și turism și agricultură. Dorește un parteneriat cu RMGC deoarece doar la Roșia Montană a găsit teren de pășunat pentru animale în zonă (500 oi, 250 capre, 120 vaci). A subliniat că zona Baia de Arieș este slab dezvoltată, că se doresc locuri de muncă în special pentru bărbați și soluții pentru calificare profesională în funcție de cerințele activităților din zonă.

Dl. Viorel Mihon – reprezentant RMGC, consideră că ar trebui lăsate deoparte orgoliile și să se fructifice ideile bune prezentate în vederea dezvoltării economice a zonei.

Dl. Gheorghe Bora – consilier local Baia de Arieș, a salutat ideea de a se discuta într-un cadru organizat despre dezvoltarea zonei, a precizat că există potențial pentru dezvoltarea zonei pe toate activitățile, consideră că administrațiile locale nu au strategii de dezvoltare care să fie integrate în strategia de dezvoltare a județului și propune eficientizarea terenurilor fostei exploatare miniere.

În încheiere, dl. Ion Dumitrel a precizat că se va face o solicitare către ministerul transporturilor pentru sprijin în ceea ce privește reabilitarea drumurilor naționale DN74 și DN75, se va realiza un regulament de funcționare pentru comisii și comitete, și a anunțat că atunci când strategia de dezvoltare a județului va fi conturată, va fi trimisă administrațiilor locale pentru a fi cunoscută, discutată și eventual completată. A dorit să invite la Alba Iulia pe data de 18 aprilie pe cei 4 președinți ai comisiilor de dezvoltare la întâlnirea dintre reprezentanții ai Consiliului Județean Alba cu o comisie pe relații economice din China.

Întocmit,
Secretar, Alina Pop

DEZBATERI ZONA ALBA IULIA

03.04.2014

Proces verbal privind Dezbaterea Strategiei de dezvoltare a județului Alba pentru perioada 2014-2020 Alba Iulia, sala 100, CJ Alba

La întâlnire au participat:

- 31 reprezentanți ai mediului de afaceri județean, ai administrației publice locale, ai ONG-urilor, ai Grupurilor de acțiune locală, ai băncilor și instituțiilor publice locale;
- Consiliul Județean Alba - domnii: Ion Dumitrel, președinte, Alin Cucui, vicepreședinte, Marian Aitai, director executiv Direcția Dezvoltare și Bugete și doamna Elena Stoia, șef serviciu Dezvoltare Strategii Programe;
- IHS România - domnul dr. arh. Nicolae Țărălungă, director;
- VMB Partners - domnul Valentin Miron, președinte și Mircea Tulea, expert în administrație și finanțe publice locale.

Strategia de dezvoltare a județului Alba pentru perioada 2014-2020 se află în etapa de analiză diagnostică și de pregătire a redactării viziunii, obiectivelor strategice, stabilirea direcțiilor de dezvoltare, formulare politici și programe de dezvoltare.

Dezbaterea publică de la Alba Iulia a debutat cu cuvântul de deschidere al domnului Ion Dumitrel, președintele Consiliului Județean Alba, fiind urmată de prezentarea stării actuale de dezvoltare socio-economică a județului Alba de către domnul dr. arh. Nicolae Țărălungă, directorul IHS România.

Domnul Țărălungă a evidențiat importanța continuării strategiei județului Alba pentru următoarea perioadă 2014-2020, ca document de bază al administrației publice locale și care cuprinde două componente: analiza situației existente și conturarea priorităților în dezvoltare prin proiecte de investiții. Din perspectiva accesibilității, apropierea de aeroporturile de la Cluj și Sibiu, traversarea județului atât de Coridorul IV Pan European cât și de autostrada Sebeș-Turda reprezintă elemente extrem de importante care favorizează atât amplasarea de noi investiții, cât și dezvoltarea turismului. Din punct de vedere funcțional au fost identificate 3 motoare ale dezvoltării județului: Alba Iulia, Sebeș și Blaj, dar există și o inițiativă pentru Cugir.

A fost pus accentul pe importanța formelor de asociere prin existența celor 4 GAL-uri: „Munții Metaliferi, Trascău, Muntele Mare” (MMTMM), „Țara Secașelor”, „Pe Mureș și pe Târnave” și „Valea Mureșului și Valea Ampoiului” pentru a asigura o mai bună absorbție a fondurilor europene destinate spațiului rural în aceste zone.

În ceea ce privește demografia, județul Alba se află într-o poziție privilegiată față de alte administrații, existând perspective privind forța de muncă. În domeniul sănătății, se dorește crearea de avantaje pentru stabilizarea cadrelor medicale în teritoriu. În domeniul educației, ar fi utilă crearea unei școli în limba germană pentru familiile din Germania ale angajaților la companiile Bosch sau Mercedes. De asemenea, s-a menționat importanța orientării asupra proiectelor de mediu și de dezvoltare a resurselor umane (proiecte de recalificare).

Din punct de vedere economic, se remarcă o activitate preponderent agricolă, urmată de activități de producție în: industria lemnului (unde se preconizează că nu vor mai fi resurse în următorii 4-5 ani), industria alimentară și a băuturilor (companii precum Transavia, Albalact și Jidvei au sediul în județul Alba) și industria de fabricare mașini, utilaje și echipamente (vor crește ca pondere datorită deschiderii coridoarelor de transport, ex. Bosch și Mercedes).

Structura exporturilor indică o pondere ridicată la lemn și articole din lemn (50%), însă trebuie acordată o atenție sporită exploatarea materialului lemnos, în sensul protejării pădurilor care au o pondere de 37% din teritoriul județului și prevenirea fenomenului de secetă (prezent în sudul și estul țării).

În domeniul turismului se remarcă o creștere a structurilor de primire turistică dar gradul de ocupare (înnoptare) este de doar 14 %, ceea ce impune o îmbunătățire a programelor oferite turiștilor, eventual un chestionar legat de gradul de mulțumire al turistului.

Ca priorități de investiții au fost menționate: continuarea dezvoltării infrastructurii de drumuri județene și comunale (în special cele care fac legătura cu marile coridoare de transport), rețele de alimentare cu apă, gaze, canalizare etc. (unde mai trebuie făcute investiții), mediu, sănătate, educație (introducerea în programa a noțiunilor specifice zonei, pentru a le stimula interesul elevilor) și, nu în ultimul rând, investiții pentru sustenabilitatea proiectelor finalizate.

În cadrul sesiunii de dezbateri și propuneri, intervențiile participanților la această întâlnire au fost:

- dl. Bele, coordonator Cluster Prelucrări Metale Transilvania, consideră că această strategie nu trebuie să se concentreze pe disparități, ci să inducă conceptul de dezvoltare. Acesta este de părere că ar trebui reluate discuțiile referitoare la potențialul hidroenergetic al râului Mureș, Primăria municipiului Alba Iulia având ideea unui proiect de acest gen, respectiv amenajarea unui lac tampon de cca 40 m³, pentru irigarea terenurilor agricole, construirea unei centrale hidroelectrice cu o capacitate de 16 MW care să asigure alimentarea cu energie electrică mai ieftină precum și posibilitatea efectuării navigației de agrement pe râul Mureș. Dl. Bele susține reluarea mineritului în Munții Apuseni, considerând necesară înființarea unui cluster minier în această zonă, precum și înființarea unor mine mai mici de către investitori români. În opinia d-lui, amplasarea la Cugir a unui parc tehnologic este greșită, Alba Iulia, respectiv platforma fostei fabrici Refractara, fiind mai potrivită acestui scop, motivând prin faptul că firmele de armament nu sunt eligibile pe POS CCE și că Universitățile din Alba, Cluj și Sibiu ar susține înființarea acestui parc la Alba Iulia. De asemenea, consideră că dezvoltarea unui pol urban Apuseni având ca centru Cîmpeni-Abrud ar fi de bun augur, în felul acesta având mai ușor acces la finanțări.
- dl. Gheorghe Damian, primarul comunei Ciugud susține atragerea investitorilor, afirmând că administrația pe care o conduce deține un teren de 33 ha cu PUZ aprobat care face parte dintr-o pășune, situat la limita cu zona industrială Alba Iulia (Supremia și VCST Automotive Production). Din păcate, Legea 34/2013 a pajiștilor permite scoaterea terenurilor din circuitul agricol doar pentru investiții preponderent agricole, limitând astfel posibilitatea găsirii investitorilor. Exact în această situație aflându-se și fabrica de uleiuri comestibile și necomestibile de la Galda de Jos. În opinia sa, depopularea mediului rural s-a făcut datorită lipsei infrastructurii, a desființării școlilor și a dispensarelor, însă acesta trebuie făcut mai atractiv pentru tinerii care să se întoarcă înapoi la sate și pentru aceasta, în primul rând infrastructura trebuie reabilitată.
- dl. Ioan Păun, director Romaqua Grup SA Borsec, nu s-a regăsit în această strategie. Fabrica și-a început activitatea în județ în 2007 însă e ruptă de autostradă deși a existat un protocol cu administrația locală prin care Primăria Sebeș trebuia să construiască drumul de legătură. Susține opinia dl. Primar Damian referitoare la importanța infrastructurii pentru atragerea investitorilor, fiind de părere că trebuie susținut învățământul general nu școlile pentru expați.
- d-na Rodica Părau, președinte Asociația Alba Afroda, susține dezvoltarea turismului și a agroturismului în județ acolo unde nu există alternativa industrială, considerând că promovarea este cheia dezvoltării structurilor turistice și propune crearea unui calendar actualizat anual care să cuprindă obiceiurile și tradițiile fiecărei comune.
- d-na Crina Dumitrescu, Primăria Alba Iulia, este de părere că mesajul strategiei referitor la structurile asociative care promovează interese comune reprezintă un atu pentru dezvoltarea județului. Un alt aspect remarcat se referă la presiunea generată asupra bugetelor locale de sustenabilitatea proiectelor finalizate.
- d-na Ionela Gavrilă Paven, Universitatea 1 decembrie 1918 Alba Iulia, susține ideea creării parcului tehnologic și științific în Alba Iulia sau în apropiere, subliniind existența parteneriatelor cu alte universități pe componenta științifică, a parteneriatelor transnaționale sau naționale. De asemenea, consideră importantă ideea creării unui complex unde să fie adunate produse din întreg județul Alba, urmând a fi redistribuite.
- d-l Ioan Stanciu, președinte Asociația Țara Vinului, este de părere că stocarea apei provenite din râul Mureș în vederea irigării este o idee foarte bună pentru dezvoltarea zonelor legumicole, pomicele și horticoale din zonele Vințu de Jos, Șibot, Teiuș și Rădești. Acesta susține proiectul de la Galda de Jos pe terenul afectat pășunatului deoarece numărul bovinelor este redus, iar prin începerea acestuia s-ar mări suprafața cultivată cu plante oleaginoase.

Domnul Țarlungă a mulțumit pentru intervențiile invitaților și a răspuns că schimbările legislative sunt de lungă durată și că trebuie început cu ce se poate face acum. Strategia este un document general, coordonat cu Cadrul Strategic Comun 2014-2020 și Cadrul Financiar Multianual 2014-2020, propunând pachete de politici – programe – proiecte care vor răspunde nevoilor existente și tendințelor de dezvoltare a județului în context regional și național, având un concept de dezvoltare policentrică. Aceasta va cuprinde o listă de proiecte structurate în funcție de fonduri, însă referitor la proiectul cu râul Mureș trebuie identificată sursa de finanțare, acesta fiind doar la stadiul de idee.

Întocmit
Gabriela Rus
Consiliul Județean Alba

DEZBATERI ZONA MUNTILOR APUSENI

02.04.2014

Proces verbal privind Dezbaterea Strategiei de dezvoltare a județului Alba pentru perioada 2014-2020 Blaj

Incheiat azi, 2 aprilie 2014, la Primăria Blaj, cu ocazia dezbaterii publice a Strategiei de dezvoltare economică a județului Alba pe perioada 2014-2020.

Au participat reprezentanți ai mediului economic, ai instituțiilor și ai administrației publice locale din zona Blaj, Teiuș, Ocna Mureș, reprezentanți ai firmelor de consultanță care au realizat Strategia de dezvoltare economică a județului Alba și reprezentanți ai Consiliului Județean Alba.

Domnul Gheorghe Rotar - Primarul municipiului Blaj a adresat un scurt cuvânt de deschidere participanților, după care a menționat că municipiul Blaj deține o strategie de dezvoltare pe perioada 2014-2020, administrația lucrând în prezent la studiile de fezabilitate și proiectele tehnice necesare viitoarelor proiecte de dezvoltare.

Domnul Ion Dumitrel – Președintele Consiliului Județean Alba a subliniat importanța dezbaterii strategiei pentru toate unitățile administrative teritoriale din zona în ideea conturării unui plan foarte precis de acțiune în următoarea perioadă de programare și a propus că la finalizarea lucrării, strategia să fie supusă unui proces de avizare din partea Consiliilor Locale.

Domnul Florin Roman – Vicepreședinte al Consiliului Județean Alba a menționat importanța strategiei pentru reducerea disparităților de dezvoltare economică dintre zonele județului Alba, din punct de vedere al infrastructurii rutiere, al punctelor istorice de contaminare cu poluanți din industria minieră etc. Propune acordarea de atenție deosebită revigorării învățământului profesional, a turismului (de weekend sau ecumenic) care poate oferi perspective reale de dezvoltare locală, fructificarea avantajului construirii viitoarei autostrăzi Sebeș-Turda.

Domnul Nicolae Țărălungă - Director IHS Romania a început prezentarea Strategiei de dezvoltare economică din perspective existenței a 3 microzone de dezvoltare: montană de NW, de șes de S și zona cuprinsă între coridoarele rutiere: autostrada Sebeș-Turda și autostrada Sibiu-Deva, pentru care există abordări distincte în funcție de specificul și realitățile economice locale. Zona montană este o zonă cu un istoric și o cultură specifice, cu o formă de organizare aparte căreia îi este specifică o abordare de regenerare și căreia îi sunt necesare importante alocări financiare în timp ce zona de șes este atractivă turistic și mai puțin populată, cu o poziție foarte bună, câștigată în ultima perioadă din punct de vedere al accesibilității. Împreună cu administrațiile locale toate problemele inventariate trebuie să aibă soluții de rezolvare prin proiecte viabile și prioritizate corespunzător. O zonă cu un real potențial de dezvoltare o reprezintă culoarul dintre coridoarele de transport rutier, care face vizibile pe multe categorii de hărți administrațiile locale din zonă, cu atuurile și lipsurile aferente. A menționat că fiind de importanță deosebită găsirea mijloacelor și argumentelor pentru stimularea asocierii diferitor tipuri de beneficiari, ca fiind una dintre principalele căi de accesare a finanțărilor nerambursabile.

Domnul Dumitru Pop - Primarul comunei Noslac a făcut propuneri pentru adaptarea programului de învățământ conform nevoilor mediului de afaceri al zonei, stimularea formelor asociative de producători, reabilitarea monumentelor istorice în vederea dezvoltării locale.

Domnul Mihai Josan - Primarul municipiului Aiud a descris potențialul de dezvoltare al zonei Aiudu de Jos.

Domnul Silviu Vinteler – Primarul orașului Ocna Mureș a relatat dificultățile administrației locale în eforturile dezvoltării balneare locale.

Domnul Florin Roman a intervenit menționând că fiind obligatoriu ca orașele Teiuș, Aiud, Ocna Mureș să devină poli de dezvoltare în perspectiva apropiatului acces la autostrada Sebeș-Turda precum și dezvoltarea învățământului profesional în județul Alba, în contextul asocierii mediului economic cu unitățile de învățământ și administrațiile locale din Cugir, Sebeș și Alba Iulia.

Domnul Mirel Halalai – Primarul orașului Teiuș a menționat faptul că ambițiile de dezvoltare ale orașului Teiuș sunt invers proporționale cu mărimea localității și propune acordarea unei atenții crescute pentru refacerea infrastructurii de apă, canal și drumuri locale precum și a structurii de agrement. Dorește punerea în valoare a potențialului natural al văii Mureșului și dezvoltarea de produse turistice locale ca marfă vandabilă.

Domnul Vasile Pușca - Primarul comunei Valea Lungă a atras atenția asupra investițiilor în obiective fără perspective corect analizate (școli, cămine culturale).

Domnul Gligor Câmpean - Director general IAMU Blaj a subliniat sprijinul administrației județene acordat, în timp, în dezvoltarea firmei și importanța unei bune și corecte coordonări în cadrul firmei a angajaților, ce provin din rândurile absolvenților de învățământ liceal și profesional, fapt care conduce la un nivel foarte bun de integrare profesională a acestora.

Intocmit,

ing. Elena Stoia - sef serv. Dezvoltare Strategii Programe

DEZBATERI ZONA MUNTILOR APUSENI

11.03.2014

Proces verbal privind Dezbaterea Strategiei de dezvoltare a județului Alba pentru perioada 2014-2020 Câmpeni

Incheiat la data de 11 martie 2014 la Câmpeni cu ocazia întâlnirii de lucru dintre reprezentanți ai Consiliului Județean Alba, agenți economici, ONG-uri, reprezentanți ai administrațiilor locale și instituțiilor publice din Munții Apuseni, în cadrul căreia au fost analizate și discutate soluțiile de dezvoltare economice ale zonei.

La întâlnire au participat din partea Consiliului Județean Alba - dl. Ion Dumitrel – președinte, arhitect șef -Eugenia Mărginean, director executiv Direcția Relații Publice și Informații - Ioan Bodea, director executiv Direcția Dezvoltare și bugete - Marian Aitai, Director executiv Direcția tehnică - Dan Popescu, Serviciul Dezvoltare - Elena Stoia, Serviciul Turism - Alina Pop.

A participat ca invitat dl. dr. arh. Nicolae Țărălungă, director IHS Romania SRL.

În deschidere a luat cuvântul dl. Călin Andreș - primarul orașului Câmpeni, care a adresat mulțumiri dlui președinte Ion Dumitrel pentru interesul acordat dezvoltării socio-economice a zonei Munților Apuseni și dorește ca prin crearea Comitetului de Dezvoltare Economică Apuseni să se găsească soluții de dezvoltare durabilă a zonei.

Dl. Ion Dumitrel - a salutat prezența la întâlnire a d-lui dr. arh. Nicolae Țărălungă, precum și a celor prezenți în sală și a subliniat că strategia de dezvoltare a județului Alba se va finaliza în urma consultării mediului de afaceri din toate domeniile de activitate și a administrațiilor locale. Consultările vor fi folosite ca punct de plecare pentru redactarea viziunii și obiectivelor strategice ale acestui document programatic, prin care se vor stabili scenarii și direcții strategice de dezvoltare pentru perioada 2014 - 2020. Vor putea fi astfel formulate politici și programe care să abordeze cei trei poli de dezvoltare ai zonei Munților Apuseni: Abrud, Baia de Arieș și Câmpeni.

Dl. dr. arh. Nicolae Țărălungă - a prezentat strategia de dezvoltare a județului Alba, etapa 1 - Diagnosticarea stării actuale de dezvoltare socio - economică a județului Alba. S-a vorbit despre zonele cele mai dezvoltate din județ - Blaj și Sebeș, despre importanța constituirii în orice formă de asociere pentru atragerea de fonduri de dezvoltare, despre populația ocupată activă, pe activități ale economiei naționale, structura producției industriale, structura exporturilor și a importurilor, sosiri și înnoptări în principalele structuri de primire turistică. S-au prezentat sursele de finanțare - POR și PNDR și s-au făcut următoarele recomandări:

- realizarea sau actualizarea strategiilor de dezvoltare locală
- formarea asocierii Microregiunea Apuseni
- verificarea existenței documentațiilor de urbanism
- analiza capacității financiare.

S-a subliniat că este foarte important să se scrie proiecte la nivel de comună/oraș, prin care să se obțină fonduri pentru problemele prioritare (apă- canal, drumuri, sănătate, educație, mediu).

Dl. Ion Dumitrel - a încurajat administrațiile locale să depună proiecte în vederea atragerii de fonduri de dezvoltare și i-a invitat pe cei prezenți la dezbateri.

Dl. Mircea Morar – inspector Primăria Albac, a atras atenția asupra faptului că proiectele depuse de administrațiile locale sunt eligibile doar dacă sunt încadrate în strategia de dezvoltare, astfel încât ar trebui acordată foarte mare atenție realizării strategiilor de dezvoltare. Totodată insistă pe ideea constituirii GAL-urilor care reprezintă forme de acces la finanțări.

Dl. Marius Todor – reprezentant RMGC, a solicitat ca strategia de dezvoltare a județului să plece de la premise realiste. A pus la dispoziție o sumă de documente care reflectă importanța resurselor naturale în strategia de dezvoltare a județului Alba.

Dl. dr. arh. Nicolae Țărălungă – i-a încurajat pe cei prezenți să completeze chestionarele care parcurg problematica dezvoltării în vederea cuprinderii lor în Strategie și pentru găsirea de soluții de rezolvare.

Dl. Dan Burz - reprezentant societatea civilă, a mulțumit d-lui președinte Ion Dumitrel pentru prezență și implicarea în dezvoltarea economică a zonei și consideră că este foarte importantă opinia societății civile în găsirea de soluții pentru dezvoltarea durabilă a zonei, încercarea dezvoltării pe mai multe direcții care să

implice mai multe domenii de activitate, și asocierile sub orice formă pentru atragerea de fonduri de dezvoltare. A subliniat faptul că dezvoltarea oricărei activități trebuie făcută în așa fel încât să nu deranjeze alte activități.

Dl. Ioan Mocan - reprezentant pensiune Casa Moșului Arieșeni, a constatat că din strategia de dezvoltare a județului lipsește localitatea Arieșeni.

Dl. Ion Dumitrel - a explicat că, lipsa localității Arieșeni din strategia de dezvoltare se datorează slabei colaborări cu administrația locală.

Dl. Adrian Nicola - proprietar complex turistic Vank Arieșeni și-a exprimat nemulțumirea față de administrația comunei Arieșeni, de faptul că nu s-au făcut investiții de nici un fel la nivel de comună decât de către întreprinzătorii particulari; cu toate că Arieșeni este declarată stațiune turistică de interes local, există probleme reale cu privire la alimentarea cu apă, canalizare, starea proastă a drumurilor. A menționat că sunt controale foarte numeroase la pensiunile turistice din zonă, amenzi sunt foarte mari, ceea ce duce la descurajarea investițiilor în turism, deși această activitate reprezintă singura sursă de venit în zonă. A subliniat importanța reîmpăduririi suprafețelor defrișate.

Dl. Ion Dumitrel – a precizat că pe viitor va exista o dezvoltare economică a zonei.

Dl. Sandu Heler - Primar comuna Avram Iancu, a solicitat o întâlnire a echipei de lucru a administrației Avram Iancu cu dl. dr. arh. Nicolae Țărălungă.

Dl. Nicolae Lazea - Primar comuna Vadu Moșilor, a făcut propunerea ca în cadrul strategiei de dezvoltare a județului Alba să fie cuprinsă separat o strategie a Microregiunii Apuseni.

Dl. Aurel Stan – președinte FMFCADUP, a precizat că în cadrul comisiei de lucru pe agricultură s-au făcut întâlniri și s-au punctat principalele probleme din această activitate. Propune ca pe viitor comisiile de lucru să se întâlnească împreună pe toate domeniile de activitate.

Dl. Ioan Uțiu - colonel în rezervă a salutat ideea d-lui președinte Ion Dumitrel de a identifica turismul ca activitate prioritară în zonă. Subliniază că în strategia de dezvoltare a județului primordială este reabilitarea infrastructurii rutiere - DN 75, DN 74 și DN 74 A (legătura cu județele vecine). Consideră că trebuie luată în calcul pentru viitor *criza apei* prin gestionarea apei dulci.

D-na Mariana Szekely – Asociația *Parteneriatul pentru Mediu Roșia Montană*, a sesizat că, absorbția fondurilor este foarte mică pe toate domeniile de activitate și propune o strategie de dezvoltare care să nu se bazeze pe atragerea de fonduri de finanțare. Propune o revizuire a ariilor naturale protejate deoarece consideră că sunt prea multe iar unele dintre ele, cum ar fi rezervația naturală de la Ocoliș nu mai dau dreptul oamenilor să exploateze piatra pentru construcții, activitate care asigură traiul în zona respectivă.

Dl. Eugen David - reprezentant al societății civile Roșia Montană, a făcut propunerea ca strategiile locale să fie în concordanță cu strategia de dezvoltare a județului. Menționează că în strategia elaborată de primăria Roșia Montană nu a fost implicată societatea civilă și consideră că termenul pentru finalizarea strategiei județului Alba ar trebui prelungit.

D-na Maria Oprea - Director al Agenției de Turism *Elmaria Turism & Flower*, a subliniat că se dorește dezvoltarea zonei de minerit, susține includerea localității Roșia Montană în patrimoniul UNESCO, consideră turismul ca activitate de bază în zonă și a prezentat principalele probleme ale comisiei de lucru pe turism: infrastructura, ecologizarea zonei, susținerea festivalurilor din zonă, îmbunătățirea sistemului medical în zonă, susținere pentru promovarea în media, crearea unui brand al Țării Moșilor, promovare în Republica Moldova, scoaterea TVA-ului la unitățile de cazare și alimentație publică, stoparea exploatărilor forestiere haotice, concurența nelocală datorită faptului că multe pensiuni turistice ce nu sunt în legalitate.

Dl. Lucian Vasilache - Director SC Cuprum SA Abrud, a făcut o prezentare generală a societății, a menționat că societatea realizează profit, dispune de rezerve și poate asigura locuri de muncă pe aproximativ 100 de ani. Consideră că închiderea mineritului ar ridica rata șomajului în zonă și ar necesita investiții pentru lucrările de închidere. Susține dezvoltarea economică a zonei prin dezvoltarea acestei activități. Propune să fie luată în considerare și pregătirea profesională deoarece lucrul pe anumite utilaje presupune pregătire profesională specifică. Solicită sprijinul Consiliului Județean pentru promovarea imaginii Cuprum SA ca activitate minieră care poate fi sursă de bunăstare pentru populația din zonă.

Dl. Virgil Narița – consilier județean, reprezentant pensiunea turistică *Filonul de Aur*, Abrud, a subliniat că pentru dezvoltarea turismului în zonă trebuie realizată reabilitarea drumurilor naționale din zonă. Consideră că reabilitarea infrastructurii rutiere ar implica și dezvoltarea și alte domenii de activitate (cariera de piatră Roșia Poieni).

Dl. Călin Andreș - primar oraș Câmpeni a sesizat faptul că verificarea Curtii de Conturi la primăria duce la imputarea unor sume pe proiecte consiliilor locale și primarilor. Expune metoda prin care se propun proiectele, se aprobă de către consiliul local și se ajunge în situația în care nu sunt bani pentru cofinanțarea acestora.

DI. Nicolae Simina - primar oraș Abrud, a solicitat să aibă loc și la Abrud astfel de întâlniri și propune ca în toate localitățile să fie implicați oamenii de afaceri în actualizarea strategiilor de dezvoltare locală. Consideră că trebuie găsite soluții de dezvoltare și fără accesarea de fonduri europene. Susține ideea că în Munții Apuseni nu se poate vorbi despre o dezvoltare economică fără a lua în calcul mineritul și salută ideea constituirii unui GAL la nivelul Munților Apuseni.

DI. Petru Vârciu - ACT Vidra, consideră că trebuie găsite metode de a atrage cât mai mulți turiști în zonă și trebuie elaborată o strategie de dezvoltare fără a neglija absorbția fondurilor de dezvoltare.

DI. Andrei Mera – vicepreședinte ONG *Dezvoltare durabilă și politici publice* – susține ideea că mineritul reprezintă cea mai bună sursă de venit din zonă.

DI. Sorin Sălăgean - director SC Montana SA Câmpeni, salută ideea colaborării mediului de afaceri cu administrația locală și județeană. Propune dezvoltarea economică pe diferite ramuri (care să fie domenii complementare), consideră că lemnul reprezintă o bună sursă de venit în zonă și precizează că sfârșitul lunii aprilie pentru finalizarea strategiei de dezvoltare este un termen foarte scurt.

DI. Ioan Sicoe – consilier local oraș Câmpeni, consideră că aceste întâlniri sunt foarte importante pentru dezvoltarea economică a zonei. În elaborarea strategiei trebuie să se țină cont de ideile tuturor celor implicați și valorificarea patrimoniului de care dispune zona.

DI. Dorel Morar - director SC Transilvania Production SRL, a solicitat oprirea tăierii masive a lemnului din zonă de către firmele străine și susține prelucrarea materialului lemnos în zonă pentru aducerea de plus valoare.

DI. Traian Pandor - primar oraș Baia de Arieș, consideră că trebuie acordată o atenție deosebită realizării strategiei de dezvoltare a județului deoarece zona Apuseni este foarte săracă și lansează invitația ca viitoarea întâlnire să aibă loc la Baia de Arieș.

În finalul dezbaterilor, dl. Marian Aitai a prezentat un model de regulament de funcționare a Comitetului de Dezvoltare Economică Apuseni.

DI. Ion Dumitrel a precizat că se pot face completări în componența comisiilor de lucru astfel încât să fie reprezentate toate domeniile de activitate în aceste comisii și că viitoarea întâlnire va avea loc în orașul Baia de Arieș.

Intocmit,
Secretar,
Alina Pop

INTALNIRE DE LUCRU ZONA MUNTILOR APUSENI

18.02.2014

Proces verbal privind Dezbaterea Strategiei de dezvoltare a județului Alba pentru perioada 2014-2020 Câmpeni

Încheiat azi 18.02.2014 la Câmpeni cu ocazia întâlnirii de lucru dintre reprezentanții Consiliului Județean Alba și oameni de afaceri din zonă, în scopul analizei și dezbaterii Strategiei de dezvoltare economică a zonei Munților Apuseni.

La întâlnire au participat din partea Consiliului Județean Alba - dl. Ion Dumitrel, președinte, dl. Marian Aitai - director executiv Direcția Dezvoltare și Bugete, dl. Dan Popescu - director executiv Direcția Tehnică, d-na Elena Stoia - Serviciul Dezvoltare, d-na Petronela Luca și d-na Alina Pop –Serviciul Turism.

Au fost prezenți un număr de 22 persoane, reprezentanți ai societăților private din zonă din domeniul prelucrării lemnului, turismului, zootehniei, comerțului, învățământului, industriei ușoare etc.

Toți invitații au primit mape cu materialele întâlnirii, un ghid turistic, o hartă a județului Alba și o insignă cu logo-ul județului.

În deschidere a luat cuvântul d-na Maria Oprea - director al Agenției de Turism Elmaria Turism & Flower care a prezentat principalele doleanțe ale participanților în vederea dezvoltării economice a zonei Apuseni: includerea în strategia județului a următoarelor acțiuni – gestionarea apei dulci, tehnologii de energie verde, reabilitarea și îmbunătățirea infrastructurii, elaborarea unor metode educaționale clare prin care se urmărește educarea mentalității pentru cultul muncii, înlesnirea condițiilor de practicare a activităților comerciale și de construcție.

Pentru o dezvoltare durabilă a zonei, reprezentanții mediului de afaceri propun includerea localității Roșia Montană în patrimoniul UNESCO și stoparea exploatărilor miniere care folosesc cianuri. S-a pus accent pe exploatarea și valorificarea resurselor de suprafață (fructe de pădure, ciuperci, plante medicinale), o mai bună promovare a târgurilor din zonă (Târgul de Fete de pe Muntele Găina, Târgul Național de Turism Rural Albac, Festivalul de Artă Populară și Culinar din Țara Moșilor) și încercarea opririi exploatării masive a maselor lemnoase din zonă, de către compania austriacă Holzindustrie Schweighofer Sebeș.

Dl. Ion Dumitrel i-a asigurat pe cei prezenți de sprijinul Consiliului Județean în acțiunile pentru dezvoltarea zonei și a sugerat constituirea unor comisii de lucru cu oameni de afaceri pe domenii de activitate, întâlnirea acestora cu consultanții care lucrează la strategia de dezvoltare a județului Alba și cu reprezentanți ai administrațiilor locale.

Dl. Marian Aitai a prezentat economia zonei Munților Apuseni, abordată pe trei poli de dezvoltare economică: Baia de Arieș, Abrud, Câmpeni. S-au prezentat statistic nr. de firme existente în prezent, comparativ cu anii 1990, nr. de angajați actuali din zonă. Ca o concluzie, în perioada 1990-2010, în zonă, au fost desființate (restructurate) circa 10.000 de locuri de muncă, gradul de ocupare a populației active variind în prezent de la cca 5-10% în mediul rural al celor 3 poli de dezvoltare, la cca 10-20% în mediul urban (minim în Baia de Arieș, mediu în Abrud și maxim în Câmpeni).

S-au prezentat efectivele totale de animale raportate la numărul populației stabile pe cei 3 poli de dezvoltare, analiza SWOT și propuneri pentru implicarea administrației publice în dezvoltarea economică a zonei Apuseni.

Dl. Ion Dumitrel a subliniat că locurile de muncă reprezintă o reală problemă în această zonă și a propus organizarea de grupuri de lucru pentru atragerea de fonduri de dezvoltare prin finanțări nerambursabile, stabilirea de parteneriate între administrațiile locale, mediul de afaceri și sectorul non-guvernamental.

Dl. Dan Popescu a prezentat următorul punct de pe agenda de lucru: "Linii strategice de dezvoltare a turismului în zona Munților Apuseni". Au fost prezentate 4 direcții strategice fundamentale de dezvoltare a Munților Apuseni, principalele aspecte ale potențialului dezvoltării zonei Munților Apuseni, analiza SWOT și liniile strategice de dezvoltare a turismului în această zonă. S-au punctat câteva dintre măsurile pentru dezvoltarea turismului în zonă:

- realizarea de camping-uri;
- realizarea de spații pentru expoziții, evenimente (Sălciua, Câmpeni, Albac);
- sprijinirea meșteșugurilor și a artei tradiționale;

- desemnarea *ecomuzeelor* și a produsului de turism în zonele rurale cu turism bazat pe valorile naturale și patrimoniale;
- dezvoltarea facilităților de cazare și recreere pentru firme active, interesate în turism;
- colaborarea între industria hotelieră, agenții de turism tour operator, companii de transport, în scopul eficientizării ocupării bazei de cazare pe toată perioada anului;
- realizarea unei strategii de marketing on-line pentru Munții Apuseni;
- dezvoltarea sistemului anual de târguri tematice, cu invitați regionali și internaționali;
- înființarea unei rețele de centre de informare turistică;
- semnalizarea obiectivelor turistice;
- reabilitarea drumurilor naționale/ județene/ locale;
- realizarea unor trasee pentru turiști: trasee de drumeție, de biciclete, hipice, off road;
- îmbunătățirea condițiilor de alimentare cu apă și de canalizare a zonelor turistice;
- adoptarea de forme energetice reciclabile pentru industria turismului activă pe teritoriul Munților Apuseni;
- extinderea serviciilor de calitate "Q-Alba"
- realizarea managementului deșeurilor în zonele turistice în coordonare cu administrațiile locale, reprezentanți în sectorul turistic și turiști.

DI. Marian Aitai a propus să se înființeze Comitetul de Dezvoltare Economică Apuseni care va asigura stimularea dezvoltării economice și sociale a zonei Munților Apuseni; membrii acestui Comitet se pot organiza în comisii în care să se dezbata și să gestioneze domeniile:

- Dezvoltare industrie
- Dezvoltare agricolă
- Dezvoltare turistică
- Relații interinstituționale și mediu de afaceri
- Coordonare programe și proiecte

Pentru activitatea de secretariat a Comitetului a fost propusă d-na Alina Pop.

DI. Ioan Uțiu, colonel în rezervă, a apreciat ideea constituirii comitetului de Dezvoltare Economică Apuseni, dar a precizat că în această zonă oamenii nu sunt obișnuiți cu ideea de asociere, ar trebui bine clarificate și explicate aceste asocieri. Susține importanța formării profesionale de calitate, serioase, în toate domeniile de activitate. Sugerează o redimensionare și delimitare clară a ariilor naturale protejate și subliniază ca problemă prioritară pentru dezvoltarea Munților Apuseni reabilitarea drumurilor naționale DN75 și DN74A.

D-na. Maria Oprea a făcut propunerea de reducere a TVA-ului la unitățile de cazare (9% sau chiar 5%).

DI. Ioan Mocan, administrator al pensiunii Casa Moșului – Arieșeni, a solicitat sprijinul Consiliului Județean pentru participarea pensiunilor din zonă la Târgul de Turism de la București din 13-16 martie 2014, pentru promovarea zonei, a folclorului și a tradițiilor, a propus schimbarea denumirii Târgului Național de Turism Rural Albac, eventual în Târgul Național de Turism Rural Țara Moșilor și să se axeze exclusiv pe turism fără a se mai permite accesul vânzătorilor ambulanți cu diverse produse; propune înființarea unui heliport în zona Albac - Gârda – Arieșeni pentru asigurarea serviciilor medicale de urgență, și o mai bună semnalizare a traseelor turistice.

DI. Nicodim-Pașca, administrator al Pensiunii *Scărișoara* –Gârda de Sus, solicită sprijinul Consiliului Județean pentru promovarea Târgului de țară de la Călineasa - comuna Gârda de Sus și punctează faptul că deși sunt foarte multe peșteri în zonă prea puține dintre acestea sunt vizitabile.

DI. Aurel Stan, președintele FMFCADUP, apreciază că planul de dezvoltare prezentat de Consiliul Județean Alba este foarte bine realizat, dorește o simplificare a legislației vis a vis de impozitarea animalelor și o mai bună relaționare între crescătorii de animale din zonă și pensiunile turistice, astfel încât aceștia să poată să-și vândă animalele în zonă.

DI. Dorel Burlan, director general al S.C.Arieșul Conf S.A., Baia de Arieș, consideră că toate societățile trebuie să fie în legalitate și să plătească taxe și impozite la stat, astfel încât să nu existe concurență neloială din partea firmelor care practică prețuri mai mici, deoarece nu funcționează legal.

DI. Traian Lazea, reprezentant I.I. Lazea Traian *Hermes& Montana*, a propus înființarea unui laborator pentru analize pentru produse lactate, în orașul Câmpeni.

DI. Nicolae Danciu, administrator al S.C.Transmont Talida S.R.L., Câmpeni, a sesizat că politica agresivă a instituțiilor care efectuează controale în zonă, amenziile prea mari, instabilitatea legislativă referitoare la codul fiscal, precum și multe societăți care lucrează ilegal, îngreunează activitatea societăților care lucrează legal.

DI. Ioan Sicoe, consilier local la Primăria Câmpeni, a susținut că în activitatea Comitetului de Dezvoltare Economică trebuie implicate și administrațiile locale și că ar trebui să se facă o campanie de ecologizare a

râului Arieș și să se impună repararea gardurilor și a fațadelor la clădirile de la stradă pe rutele Câmpeni-Avram Iancu și Câmpeni-Arieșeni.

În încheiere, dl. Ion Dumitrel a propus să se organizeze cât mai repede comisiile de lucru pentru începerea soluționării problemelor, în vederea dezvoltării zonei Apuseni.

Intocmit,
Secretar, Alina Pop